

F 171
1974

სამხრეთკავკასიის სსრ განათლების სამინისტრო

გაქანებული და ინსტრუქციული

ქ რ ე ბ უ ლ ი

7-8

СБОРНИК

ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

თბილისი—აგვისტო

თბილისი 1974

გაქანებუთა და ინსტრუქციითა

ქ რ ე ბ უ ლ ი

7-8

С Б О Р Н И К

ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

თბილისი—აგვისტო

F 3958

**რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში
ფაკულტატიური მეცადინეობის მიმდინარეობის
შესახებ**

ცხაკაიას, აბაშის, თელავისა და ზოგიერთი სხვა რაიონის სკოლებში ფაკულტატიური მეცადინეობის საკითხის შესწავლისა და ადგილებიდან წარმოდგენილი მასალების ანალიზიდან ირკვევა, რომ რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების უმრავლესობაში დღემდე სწორად არ არის გაგებული ფაკულტატიური მეცადინეობის არსი.

ფაკულტატიური კურსის სწავლებაში შეინიშნება სერიოზული ნაკლოვანებანი. აბაშის 1-ელ, მე-2, აბაშის რაიონის ქოლობნის, 1-ლი მაისის, ძველი აბაშის, თელავის რაიონის კისისხევის, კონდოლისა და ხოდაშნის, ბოგდანოვკის, ახალქალაქის, ჩხოროწყუს, ცაგერისა და სხვა რაიონების უმეტეს საშუალო სკოლებში შემოღებულია ფაკულტატიური მეცადინეობა მათემატიკურ და საბუნებისმეტყველო დისციპლინებში ყოველგვარი სასწავლო მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გარეშე.

წალკის, გარდაბნის, მარნეულის, ბოლნისის, ახალქალაქის, ბოგდანოვკის და რესპუბლიკის სხვა რაიონების სკოლებში დირექტორის მოადგილეები კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის დარგში არ სწავლობენ მოსწავლეთა მიდრეკილებას, ნიჭსა და უნარს სხვადასხვა საგანში, თავის დაკვირვებებს არ უზიარებენ კლასის ხელმძღვანელებსა და საგნის მასწავლებლებს.

ზოგან არ არის დაცული ფაკულტატიურ მეცადინეობაში მოსწავლეთა შერჩევითი ჩაბმის პრინციპი.

აბაშის, ამბროლაურის, ასპინძის, ბორჯომის, გეგეჭკორის, ზესტაფონის, მახარაძისა და ონის რაიონების საშუალო სკოლებში ხშირია შემთხვევა, როდესაც სკოლის ხელმძღვანელები და მასწავლებლები არ იცნობენ ფაკულტატიური კურსის პროგრამებს და

ცალკეულ კლასებში სწავლება მიმდინარეობს იმ ხაზზე, რომლებშიც ამ კურსის სწავლება საერთოდ არ არის გათვალისწინებული.

სკოლების საგრძნობ ნაწილში ფაკულტატიური მეცადინეობის საათები გამოყენებულია მასწავლებელთა განაკვეთის შესავსებად და გაკვეთილების დამატებადაა გადაქცეული. მათ მეთოდურად არასწორად წარმართავენ და საშუალო სკოლის ჩვეულებრივი პროგრამებით მეცადინეობენ.

სკოლების დიდ ნაწილში, ფაკულტატიური მეცადინეობის ჩასატარებლად, შერჩეულია დაბალკვალიფიციური მასწავლებლები. ამასთან, სადაც ეს შესაძლებელია, არ იყენებენ უმაღლესი სასწავლებლების სპეციალისტებს.

ქ. თბილისის ზოგიერთ სკოლაში, აგრეთვე, ცხაკაიას მე-4, აბაშის რაიონის 1-ლი მაისის, ტყიბულის, ახალციხის, ბოგდანოვკის, ბორჯომის, ქარელის, კასპის, ლანჩხუთის, ონის, საგარეჯოს, თიანეთის რაიონების საშუალო სკოლებში ხშირია ფაკულტატიური მეცადინეობის ჯგუფში მცირე რაოდენობის, 6-10 მოსწავლის გაერთიანების შემთხვევები.

აბაშის რაიონის ნაესაკოვოს, ტყვირის, ქოლოზნის, 1-ლი მაისის, თელავის რაიონის ფშავლის, კონდოლისა და წინანდლის საშუალო სკოლებში ორსაათიანი პროგრამული მასალისათვის IX-X კლასებში ერთიდაიმავე ფაკულტატიურ მეცადინეობას სხვადასხვა

ქ. თბილისის მე-4, თელავის რაიონის ზოდაშნის, ფშავლის, ქ. ცხაკაიას 1-ლი, მე-2 და სხვა საშუალო სკოლების პარალელურ კლასებში დათმობილია ერთი საათი.

მასწავლებელი ატარებს.

რესპუბლიკის არცერთ რაიონში არ არის ფაკულტატიური მეცადინეობის სასკოლათაშორისო გაერთიანებები.

დღემდე არასაკმაო ხელმძღვანელობა და კონტროლი ხორციელდება ფაკულტატიურ მეცადინეობაზე. სკოლების დირექციების წარმომადგენლები არ ესწრებიან ფაკულტატიურ მეცადინეობას, არ ეცნობიან მისი სწავლების მდგომარეობას, არ ისმენენ საკითხს პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე, საჭირო ყურადღება არ ექცევა სემინარებს, არ ინახება რეფერატები და ჩატარებული ლაბორატორიული სამუშაოების ანგარიშები.

შემოწმებული რაიონების არც ერთი სასკოლო ბიბლიოთეკა არ არის შევსებული საჭირო წიგნადი ფონდით. ხშირად სკოლებს

თვით სასწავლო პროგრამით გათვალისწინებული ლიტერატურის
კი არა აქვთ.

აღნიშნული ნაკლოვანებები ფაკულტატიური კურსის სწავლე-
ბაში გამოწვეულია იმით, რომ სახალხო განათლების ადგილობრივი
ორგანოებისა და სკოლების ხელმძღვანელები არ იცნობენ საქართ-
ველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ დამკვეთულ სახელმძღ-
ვანელო დოკუმენტებს ფაკულტატიური მეცადინეობის წარმართ-
ვის შესახებ.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამ-
ხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების გა-
ნათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

ა) უმოკლეს ვადაში შეისწავლონ ზოგადსაგანმანათლებლო სა-
შუალო სკოლებში ფაკულტატიური მეცადინეობის მდგომარეობა
და მიიღონ გადამჭრელი ზომები არსებულ ნაკლოვანებათა აღმო-
საფხვრელად;

ბ) მოაწიონ ქალაქებსა და რაიონებში სასკოლათამორისო ფა-
კულტატიური მეცადინეობა, უზრუნველყონ ამ მეცადინეობისათ-
ვის მოსწავლეთა სწორი შერჩევა და მათთან მეცადინეობის ჩასატარ-
ებლად მიიწვიონ მაღალკვალიფიციური მასწავლებელი ან, სადაც
ეს შესაძლებელია, უმაღლესი სკოლის სპეციალისტი;

გ) სისტემატური კონტროლი და დაწესებულება განსაკუთრებულ
ფაკულტატიური მეცადინეობების მიმდინარეობაზე, მისი მაღალმეც-
ნიერულ და პედაგოგიურ-მეთოდურ დონეზე ჩატარების მიზნით;

დ) სისტემატურად იზრუნონ სასკოლო ბიბლიოთეკების სათან-
ადო მეთოდური, მხატვრული და ტექნიკური ლიტერატურით შე-
საფხვრელად;

ე) წლიური მუშაობის ანგარიშში დეტალურად განიხილონ
სკოლებში ფაკულტატიური მეცადინეობის მიმდინარეობის საკითხი
და თავიანთ მოხსენებებში განაზოგადონ მოწინავე მასწავლებელთა
მუშაობის დადებითი გამოცდილება;

ვ) მკაცრი კონტროლი დააწესონ ფაკულტატიური მეცადინეო-
ბის საათების დანიშნულებისამებრ გამოყენებაზე.

2. სკოლების ხელმძღვანელებმა:

ა) უმოკლეს ვადაში შეისწავლონ საქართველოს სსრ განათლე-

ბის სამინისტროს სათანადო სახელმძღვანელო დოკუმენტები
წავლო გეგმები, პროგრამები, მოქმედი მეთოდური ლიტერატურა
და მათ საფუძველზე უზრუნველყონ ფაქულტატიური მეცადინეო-
ბის სწორი ორგანიზაცია;

ბ) თავიანთ მოადგილეებს დაევალონ, კლასის ხელმძღვანელებთან და საგნის ხელმძღვანელებთან ერთად, სისტემატური დაკვირვება აწარმოონ მოსწავლეებზე მათი ნიჭისა და მიდრეკილების გამოსავლიხებლად, ფაქულტატიური მეცადინეობის ჯგუფების კონტინგენტის სწორად დაკომპლექტების ნიშნით;

გ) ფაქულტატიური მეცადინეობის სემინარული მუშაობის რეფერატები, ჩატარებული ლაბორატორიული მუშაობის ანგარიშები და სხვა დოკუმენტები შეინახონ სკოლაში.

3. ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკის სამეცნიერო-კვლევითმა ინსტიტუტმა (ამხ. გ. საყვარელიძემ) მიიღოს ზომები ცალკეულ საგნებში ფაქულტატიური მეცადინეობის მეთოდური სახელმძღვანელოების ან მეთოდური რეკომენდაციების შესაქმნელად.

4. მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტმა (ამხ. თ. ზახაშვილმა) განათლების განყოფილებათა გამგეებისა და სკოლების ხელმძღვანელთა დახელოვნების კურსებზე სპეციალური ლექციები ჩატაროს ფაქულტატიური მეცადინეობის შესახებ.

5. რესპუბლიკის პედაგოგიურმა პრესამ: გაზეთმა „სახალხო განათლებამ“ და ჟურნალმა „სკოლა და ცხოვრებამ“ (ამხ. ამხ. ნ. შველიძემ, გ. საჯიამ) პერიოდულად გამოაქვეყნონ მასალები ფაქულტატიური მეცადინეობის შესახებ.

6. სკოლების სამმართველომ (ამხ. რ. კანდელაკმა):

ა) პერიოდულად შეისწავლოს ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ფაქულტატიური მეცადინეობის მდგომარეობა და საჭიროებისას საკითხი მოამზადოს განათლების სამინისტროს კოლეგიაზე განსახილველად;

ბ) განახორციელოს კონტროლი ამ ბრძანების შესასრულებლად.

ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრგანათლების სამინისტროს კოლეგიის 1974 წლის 16 მაისის დადგენილება.

ПРИКАЗ № 424

МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

от 29 мая 1974 года

О состоянии преподавания русского языка и литературы по новым программам в 7 классах школ г. Кутаиси и Заводского района г. Тбилиси

Проверка преподавания русского языка и литературы по новым программам в 7 классах школ гор. Кутаиси и Заводского района гор. Тбилиси показала, что новые программы и учебники, по которым четвертый год обучаются учащиеся русских школ, обеспечили положительные результаты работы и в 7 классах.

Учителя в большинстве своем понимают методические и дидактические задачи, вытекающие из содержания новых программ, в обучении учащихся опираются на анализ языковых явлений, основываясь на теоретических знаниях учащихся, прививают практические навыки, более четко и продуманно, чем раньше, организуют занятия.

Учащиеся удовлетворительно усваивают изучаемый материал, проявляя в процессе изучения нового познавательную активность.

Обучение по новым программам заметно стимулировало самообразование учителей.

В соответствии с современными требованиями и принципами новых программ проводят уроки учителя О. К. Коваленко (гор. Кутаиси, шк. № 13), Т. И. Хмаладзе (гор. Тбилиси, шк. № 108). Увлеченно и творчески преподают русский язык словесники И. Г. Чарквиани (гор. Кутаиси, шк. № 14), З. Ш. Довлатова (гор. Тбилиси, шк. № 109) и др.

Однако характерным для многих учителей недочетом является формальное осуществление отдельных требований новых программ; нередко выбор видов работы, содер-

жание и место их на уроке не вытекают из конкретных условий, не диктуются логикой урока, не всегда тщательно продумывается учителями логическая последовательность элементов урока, его композиция, содержание и цель работы. Примеры подобных явлений можно было видеть на уроках Н. Попхадзе (гор. Кутаиси, шк. № 9), В. Куралова, Е. Александровой (гор. Тбилиси, шк. № 108).

Недостаточно используются на уроках углубленный анализ, основательное аргументирование, сопоставление; обособленные члены предложения учащиеся часто определяют только по зрительным аналогиям, не опираясь на синтаксический анализ, что приводит не только к формальным; поверхностным знаниям но и к ошибкам, имевшим место даже на хороших в целом уроках преподавателей В. Е. Габуния (гор. Кутаиси, шк. № 10), В. А. Коптеровой (гор. Кутаиси, шк. № 15), И. Г. Чарквиани (гор. Кутаиси, шк. № 14).

В значительной мере снижало эффективность уроков отсутствия наглядности, в частности, схем, крайне необходимых при изучении обособленных второстепенных членов предложения.

Слепо, без критического, творческого осмысления, без учета конкретных условий выполняются многие методические рекомендации.

Выставление текущих оценок во всех школах регулируется новыми нормами оценки знаний, умений и навыков учащихся IV—X классов. Однако лишь в немногих школах придали серьезное значение такому документу, как изданный Минпросом Грузии в 1973 г. и имеющийся в каждой школе «Единый орфографический режим». Не выполняется еще содержащееся в разделе «Контроль» указание о создании в школах уголков единого орфографического режима с изложением требований, относящихся к учащимся. Содержание данного документа не нашло отражения и в методических уголках. Должное внимание названному документу было уделено только в 125-й средней школе гор. Тбилиси, где директором А. Саникидзе был издан специальный приказ «О владении единого орфографического режима и новых норм оценок по русскому языку в 125-й средней школе».

Проверка показала, что уроки литературы медленно, чем уроки русского языка, подвергаются переосмыслению в свете новых требований. В наибольшей степени соответствуют этим требованиям уроки Т. И. Хмаладзе (гор. Тби-

ლისი, шк. № 108), О. З. Коваленко, В. И. Карева (гор. Ку-
таиси, шк. № 13).

Однако высокое качество идейного и художественно-го анализа произведений обеспечивается не на всех уроках.

Характер анализа изучаемых произведений в недостаточной мере готовит учащихся к достижению идей и образов литературы, систематический курс которой они начнут изучать с VIII класса.

Художественный анализ текста осуществляется зачастую формально, путем констатации того или иного явления, перечисления эпитетов, метафор, сравнений и других художественных средств, без проникновения в сущность этих явлений, раскрытия художественных образов, а через них — художественной манеры того или иного писателя.

Примитивизм в изучении произведений объясняется низкой читательской культурой отдельных учителей. Так, по этой причине были значительно объединены содержание и художественная ценность изучаемой семиклассниками поэмы А. Твардовского «Василий Теркин».

Уроки по творчеству В. В. Маяковского свидетельствовали о том, что учителя мало работают над выразительным чтением учащихся и нередко сами не умеют показать образцы чтения. Большинство учителей программные стихотворения читают не наизусть, а по книге.

Недостаточно опираются словесники на важный принцип «сквозной темы», которая объединяет несколько произведений и углубляется по мере изучения каждого из них.

В целях устранения выявленных недостатков и обеспечения контроля за работой учителей по новым программам,

ПРИКАЗЫВАЮ:

1. Министрам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, заведующему Юго-Осетинским Обл. ОНО, заведующим городскими и районными отделами народного образования:

- а) до 25 июня ознакомить руководителей школ и преподавателей русского языка и литературы с данным приказом Министерства просвещения Грузинской ССР;
- б) установить систематический контроль за соблюдением в русских школах новых норм оценки знаний учащихся по русскому языку и литературе;

в) контролировать соблюдение в школах единого орфографического режима; при проверке школ предъявлять строгие требования к культуре оформления школьной документации, планов работы, личных дел учащихся, материалов методобъединений, поурочных планов учителей, записей уроков, прослушанных директорами и завучами, и пр.; отражать в материалах проверки замечания по данному вопросу;

г) обеспечить безусловное выполнение требований, изложенных в настоящем приказе.

2. Руководителям школ:

а) в связи с наметившейся тенденцией снижения культуры письма учителей и учащихся создать в школах уголки единого орфографического режима с изложением требований, относящихся к учащимся; организовать постоянно действующую выставку лучших тетрадей учащихся; отразить основные положения единого орфографического режима в методических уголках; обеспечить в школе одинаково высокий уровень оформления школьной документации, планов работы, поурочных планов, докладов, протоколов, записей прослушанных уроков и других материалов;

б) повысить требования к качеству поурочных планов; формальной проверке их наличия противопоставить анализ, используя его как действенное средство контроля за методической грамотностью учителя и повышением эффективности урока;

в) глубоко проанализировать и обсудить на педсоветах вопрос преподавания литературы как предмета, играющего решающую роль в нравственном и эстетическом воспитании;

г) поручить преподавание русского языка и литературы в VIII классах тем учителям, которые были поставлены об этом в известность в конце учебного года.

3. Преподавателям русского языка и литературы:

а) глубже и серьезнее продумывать цель и содержание каждого планируемого урока, которые обеспечивают его максимальную эффективность;

б) повысить уровень теоретической подготовки, добиваясь квалифицированного анализа грамматических явлений в свете требований новых программ; устранить имеющееся противоречие между успешной активизацией мыслительной деятельности учащихся и неспособностью удовлетворить их познавательную активность;

в) придавать принципиально важное значение качеству поурочных планов, являющихся основополагающим условием успешного проведения урока, свидетельством методического уровня учителя, его подготовленности к решению конкретных задач;

г) совершенствовать литературоведческие знания, повышать читательскую культуру, обеспечивающую тонкое и глубокое прочтение текста; изжить формализм и примитивизм в идейно-художественном анализе изучаемых произведений;

д) работать над выразительностью чтения учащихся; самим чаще читать наизусть программные поэтические произведения;

е) строго выполнять требования, предъявленные к ведению тетрадей по литературе единым орфографическим режимом; добиться от всех учащихся ведения в этих тетрадях тематических словарей.

4. Руководителям городских, районных и школьных методобъединений:

а) включить в план работы методобъединений вопросы, связанные с преподаванием по новым программам в VIII классе;

б) периодически выносить на заседания методобъединений вопрос о качестве поурочных планов, подчиняя их анализ и совершенствование общей задаче повышения профессионального мастерства;

в) обмениваться опытом анализа изучаемых произведений, проводить практикумы по идейно-художественному анализу текстов.

5. Республиканскому ИУУ (тов. Т. Захашвили):

а) отразить в программах летних курсов усовершенствования вопросы, связанные с работой по новым программам в VIII классе;

б) ввести в программу летних курсов цикл лекций по новейшей советской литературе в связи с перечнем произведений, предложенных в 1974 г. новой программой по литературе;

в) охватить курсами всех учителей, работающих в IV—VIII классах, которые по каким-либо причинам не прошли их ни разу в течение последних четырех лет.

6. Управлению школ (тов. Р. Канделаки) и отделу методики (тов. Л. Мнатобишвили):

а) продолжить практику взаимосвязи инспекторской

и методической работы, способствующей организации организационно-методической и целенаправленной помощи учителям;

б) обеспечить публикацию методических материалов в помощь учителям русских школ в журнале «Русский язык в школах Грузии»;

в) провести в 1974—1975 году совместно с ИУУ тематическую проверку работы учителей VIII классов, прошедших курсы в ИУУ;

г) строго контролировать выполнение настоящего приказа.

Основание: Постановление коллегии МП ГССР от 16 мая 1974 года.

Министр Т. ЛАШКАРАШВИЛИ.

**მეოთხე რესპუბლიკური კონკურსის „ვინ უკეთ მოაწობს,
გაამწვანებს და გაალამაზებს თავისი სკოლისა და სხვა
საბავშვო დაწესებულებების შემოგარენს“ ჩატარების
შ ე ს ა ხ ე ბ**

1974 წელს სკოლებში, სკოლა-ინტერნატებში, საბავშვო სახლებში, სკოლისგარეშე და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებში ჩატარდეს მეოთხე რესპუბლიკური კონკურსი „ვინ უკეთ მოაწობს, გაამწვანებს და გაალამაზებს თავისი სკოლისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებების შემოგარენს“. შედეგები შეჯამდეს 1974-1975 სასწავლო წლის მეორე მეოთხედის ბოლოს.

კონკურსის ორგანიზებულად ჩატარების უზრუნველყოფის მიზნით,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დამტკიცდეს დებულება მეოთხე რესპუბლიკური კონკურსის „ვინ უკეთ მოაწობს, გაამწვანებს და გაალამაზებს თავისი სკოლისა და სხვა საბავშვო დაწესებულების შემოგარენს“ ჩატარების შესახებ (თან ერთვის).

2. დამტკიცდეს კონკურსის საორგანიზაციო კომიტეტი შემდეგი შემადგენლობით:

ა) კანდელაკი რ. ს. განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს უფროსი (თავმჯდომარე);

ბ) თავაძე გ. მ. ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის დირექტორი (მდივანი);

გ) ახვლედიანი ნ. ო. განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექტორი;

დ) მუჭირი ჯ. ვ. ესთეტიკური აღზრდის რესპუბლიკური სამეცნიერო-მეთოდური კაბინეტის დირექტორი;

ე) ბალავაძე ი. მ. კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის მეთოდური კაბინეტის დირექტორი;

ვ) ჯიქია თ. ბ. პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სკოლის ბიოლოგიის კაბინეტის გამგე;

ზ) ხურცილავა თ. ი. სწავლების ტექნიკურ საშუალებათა რესპუბლიკური მეთოდური კაბინეტის მეთოდისტი.

3. აფხაზეთისა და აჭარის ასარ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

ა) განახორციელონ ღონისძიებები იმისათვის, რომ სანიშნოდ მოეწყოს სკოლებსა და სხვა საბავშვო დაწესებულებებში კაბინეტები, სახელოსნოები, სასწავლო-საცდელი, სპორტული და სამეურნეო ნაკეთობები, აგრეთვე სასწავლო დაწესებულებათა შემოგარენი (მისასვლელი გზებზე, წყალსადენი არხები, სკვერები და სხვ);

ბ) ადგილებზე შექმნან კონკურსის „ვინ უკეთ მოაწყობს, გაამწვანებს და გაალამაზებს თავისი სკოლისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებების შემოგარენს“ საორგანიზაციო კომიტეტები ან სათანადო ხელმძღვანელობა და კონტროლი დააწესონ მათ მუშაობაზე;

გ) მეოთხე რესპუბლიკურ კონკურსში „ვინ, უკეთ მოაწყობს, გაამწვანებს და გაალამაზებს თავისი სკოლისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებების შემოგარენს“ მონაწილეობის უფლების მოსაპოვებლად სათანადო მასალები წარმოუდგინონ რესპუბლიკურ საორგანიზაციო კომიტეტს 1974 წლის 1-ელ დეკემბრამდე მისამართით: ქ. თბილისი, გორგასალის ქ. № 75.

4. ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკურმა სადგურმა (აშხ. გ. თავაძემ), პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკურმა სასახლემ (აშხ. ზ. ლომიძემ) სისტემატურად შეამოწმონ სკოლებსა და სხვა საბავშვო დაწესებულებებში კონკურსის მსვლელობა და შედეგები აცნობონ განათლების სამინისტროს.

5. საგვემო-საფინანსო სამმართველომ (აშხ. ა. კვაჭაძემ) ესთეტიკური აღზრდის რესპუბლიკური სამეცნიერო-მეთოდური კაბინეტისა და ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის ბიუჯეტიდან გაითვალისწინონ ასიგნობანი მეოთხე რესპუბლიკური კონკურსისათვის.

6. მომარაგებისა და დამხმარე საწარმოთა სამმართველომ (აშხ. გ. კბილაშვილმა) მეოთხე რესპუბლიკური კონკურსისათვის გამოყოფს საჭირო რაოდენობის ქალაქი და სხვა მასალები.

7. სკოლების სამმართველომ (ამხ. რ. კანდელაკმა) კონტროლი დააწესოს ამ ბრძანების შესრულების მიმდინარეობაზე.
ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1974 წლის 16 მაისის დადგენილება.

მ ი ნ ი ს ტ რ ი

თ. ლაშქარაშვილი

და მ ბ ა ი ც ე ბ უ ლ ი ა
საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1974 წლის მაისის
დადგენილებით

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

**მეოთხე რესპუბლიკური კონკურსის „ვინ უკეთ
მოაწყო, გაამწვანებს და გაალამაზებს თავისი
სკოლისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებების
უმოგარანეს“**

საქართველო სსრ განათლების სამინისტროს ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური, ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური პასახლის ბიოლოგიის კაბინეტთან ერთად, აცხადებს მეოთხე რესპუბლიკურ კონკურსს „ვინ უკეთ მოაწყო, გაამწვანებს და გაალამაზებს თავისი სკოლისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებების უმეგარანეს“.

კონკურსის მიზანია სასკოლო და სკოლამდელი აღზრდის ბავშვებში გააღრმავოს გარემოს გალამაზებისა და გამწვანების, შრომითი სწავლების სრულყოფის, პატრიოტული აღზრდისა და ესთეტიკური გარემოს შექმნის ინტერესი, საბავშვო დაწესებულებებისადმი სისტემატური მზრუნველობის გრძნობა..

მეოთხე რესპუბლიკურ კონკურსში მონაწილეობის მიღების უფლება აქვს ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო, რვაწლიან და დაწყებით სკოლებს, სკოლა-ინტერნატებს, საბავშვო სახლებს, სკოლისგარეშე და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებს.

კონკურსის მომზადებისა და ჩატარებისათვის იქმნება რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი, რომელიც მტკიცდება საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის ბრძანებით. საორგანიზაციო

კომიტეტები იქმნება აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ რესპუბლიკებში სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში და ყველა რაიონსა და ქალაქში.

რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი სისტემატურ ხელმძღვანელობასა და დახმარებას ახორციელებს ავტონომიური რესპუბლიკების, ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების კონკურსების საორგანიზაციო კომიტეტების საქმიანობისადმი, 1974 წლის ბოლომდე აჯამებს მეოთხე რესპუბლიკური კონკურსის მასალებს და შედეგებს განსახილველად უდგენს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიას.

ავტონომიური რესპუბლიკების, ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების საორგანიზაციო კომიტეტები საბავშვო დაწესებულებებს აცნობენ საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის ბრძანებას და დებულებას „ვინ უკეთ მოაწიებს, გაამწვანებს და გაალამაზებს თავისი სკოლისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებების შემოგარენს“. კონკურსში მონაწილე სასწავლო დაწესებულებებს, კლასებსა და მოსწავლეთა შორი საწყობენ სოციალისტურ შეჯიბრებას, აჯამებენ შედეგებს.

კონკურსში გამარჯვებულად ჩაითვლებიან ის სააღმზრდელო დაწესებულებები და მოსწავლეები, რომლებმაც განსაკუთრებით გამოიჩინეს თავი კაბინეტ-ლაბორატორიების, სახელოსნოების, სასწავლო-საცდელი ნაკვეთების, სასათბურე მეურნეობებისა და სახერგეების მოწყობის, სკოლის შენობის, კარ-მიდამოსა და მისი შემოგარენის გამშვენიერებისა და ბუნების დაცვის გაუმჯობესების ღონისძიებათა განხორციელების საქმეში.

საორგანიზაციო კომიტეტები ადგილებზე არჩევენ კანდიდატებს რესპუბლიკურ კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად და სათანადო მასალებს (მოხსენებებს, ცნობებს, ალბომებს, პლაკატებს და სხვ.) 1974 წლის 1-ლ დეკემბრამდე უგზავნიან რესპუბლიკურ საორგანიზაციო კომიტეტს (ქ. თბილისი, გორგასალის ქ. № 75).

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური, პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის ბიოლოგიის კაბინეტთან ერთად, 1974-1975 სასწავლო წლის საზამთრო არდადეგების პერიოდში ატარებს მეოთხე რესპუბლიკურ კონკურსში „ვინ უკეთ მოაწიებს, გაამწვანებს

და გაალამაზებს თავისი სკოლისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებების
შემოგარენს“ გამარჯვებულთა რესპუბლიკურ შეკრებასა და სხვა
მოწინავე სკოლები, სკოლა-ინტერნატები, საბავშვო სახლები,
სკოლისგარეშე და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებები, მოს-
წავლეები ჯილდოვდებიან დიპლომებით, სიგელებითა და ფასიანი
საჩუქრებით.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიისა და საქართველოს ალკა ცენტრალური
კომიტეტის ბიუროს ერთობლივი

დადგენილება

1974 წლის 16 მაისი

საქართველოს ნორჩ მოგზაურ-მხარეთმცოდნეთა XVI
რესპუბლიკური შეკრების შედეგებისა და XVII
რესპუბლიკური შეკრების ჩატარების შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია და საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის ბიურო აღნიშნავენ, რომ საქართველოს ნორჩ მოგზაურ-მხარეთმცოდნეთა XVI რესპუბლიკურმა შეკრებამ, რომელიც საბჭოთა ალპინიზმის 50 წლისთავს მიეძღვნა და მოეწყო ბორჯომის რაიონის სოფ. გვერდისუბნის ტურისტული ბანაკის ბაზაზე, მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი მოსწავლეებში ტურისტულ-მხარეთმცოდნეობითი, სპორტული და შრომითი ჩვევების განმტკიცების საქმეს.

მოსწავლეთა მიერ შეკრებაზე წარმოდგენილი სხვადასხვა თემები: მხარეთმცოდნეობაზე, გამოჩენილ ალპინისტთა ცხოვრებაზე ბუხების მოვლენებაზე დაკვირვებაზე, ფენოლოგიაზე და სხვა ნათლად უჩვენებს პიონერ-მოსწავლეთა მუყაით შრომასა და მათი ცოდნის მაღალ დონეს.

XVI რესპუბლიკურ შეკრებაში მონაწილეობა მიიღო საქართველოს 44 რაიონისა და ქალაქის 410 ნორჩმა ტურისტ-მხარეთმცოდნემ და ფენოლოგ-დამკვირვებელმა, აგრეთვე ამ საქმით დაინტერესებულმა 40 მოსწავლემ, რომელთა უმრავლესობამ ნორჩი ტურისტის სათანადო ნორმა შეკრების ადგილზე ქვეითად გამოცხადებით შეასრულა, აღსანიშნავია მახარაძის, კასპის, ცაგერის, თელავის, ლავოდნის, ორჯონიკიძის, გორის, ვანის, ქ. ტყვარჩელის, ქ. ტყიბულისა და სხვა რაიონებისა და ქალაქების ნორჩ, ტურისტ-მხარეთ-

მცოდნეთა მონაწილეობა შეკრებაზე ჩატარებულ ყველა დიებაში.

ამასთანავე, ნორჩ მოგზაურ-მხარეთმცოდნეთა XVI რესპუბლიკური შეკრების ჩატარების დროს, ადგილი ჰქონდა ზოგიერთ ნაკლოვანებას, კერძოდ: როგორც მოსწავლე ტურისტები, ასევე მასწავლებლები, შეკრების ადგილზე ქვეითად გამოცხადების ნაცვლად, ავტომანქანებითა და ხელბარგებით მოვიდნენ, არ ჰქონდათ შესაფერი ტურისტული საჭურველი, არ წარმოადგინეს დავალებული თემები და სხვ. შეკრების ზოგიერთი დელეგატი მომზადებული არ იყო დადგენილ ღონისძიებაში მონაწილეობის მისაღებად.

შეკრებაზე განსაკუთრებით მოუმზადებელი გამოცხადდნენ წალენჯიხის, ცხაკაიას, ჩხოროწყუს, ქედის, შუახევის, ქიათურისა და სხვა რაიონების ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა ჯგუფები, რომლებმაც არ დაიცვეს ასაკობრივი ნორმები და შეკრების დებულებით გათვალისწინებული მოთხოვნები. კომკავშირის რაიონულმა (საქალაქო) კომიტეტებმა და განათლების განყოფილებებმა არა სწორად შეარჩიეს ხელმძღვანელები და შეკრების მონაწილე დელეგატები.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია და საქართველოს ალკ ცენტრალური კომიტეტის ბიურო ადგენენ:

1. დამტკიცდეს საქართველოს ნორჩ მოგზაურ-მხარეთმცოდნეთა XVI რესპუბლიკური შეკრების საორგანიზაციო კომიტეტის მიერ წარმოდგენილი სია მოსწავლეებისა და მასწავლებლების სიგელე-ბით დაჯილდოების შესახებ (დანართი № 1 და № 2).

2. ჩატარდეს ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა XVII რესპუბლიკური შეკრება ბორჯომის რაიონის სოფ. გვერდისუბანში ა/წლის ივლის-აგვისტოში და მიეძღვნას კომკავშირული და პიონერული ორგანიზაციისათვის ვ. ი. ლენინის სახელის მინიჭების 50 წლის-თავს.

3. დამტკიცდეს საქართველოს ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა XVII რესპუბლიკური შეკრების ჩატარების დებულება (თან ერთვის).

4. ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა XVII რესპუბლიკური შეკრების მომზადებისა და ჩატარების ხელმძღვანელობისათვის შეიქმნას საორგანიზაციო კომიტეტი შემდეგი შემადგენლობით:

1. შაქარაშვილი კ. შ. — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე (თავმჯდომარე);

2. ფაჩუაშვილი მ. ნ. — საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი (თავმჯდომარის მოადგილე);

3. ღამბაშიძე ნ. ო. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექტორი.

4. ღარიბაშვილი რ. მ. — საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის მოსწავლე ახალგაზრდობის განყოფილების გამგე;

5. სამხარაძე ჯ. ი. — ბავშვთა ცენტრალური საექსკურსიო-ტურისტული სადგურის დირექტორი.

6. ობოლაძე მ. პ. — ალპური კლუბის დირექტორი;

7. მაჭავარიანი ი. შ. — პიონერთა რესპუბლიკური საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე;

8. შონია ა. ლ. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექტორი;

9. ფეტელავა პ. მ. — აფხაზეთის ასსრ ბავშვთა საექსკურსიო-ტურისტული სადგურის დირექტორი

10. ნიკოლოვა ო. ა. — პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის ტურიზმის კაბინეტის გამგე;

11. ჩხიკვაძე ჯ. ი. — საქართველოს ალკვ ბორჯომის რაიკომის პირველი მდივანი;

12. თარგამაძე ც. დ. — ბავშვთა ცენტრალური ტურისტული სადგურის დირექტორის მოადგილე.

13. მინჯია ა. ვ. — ბორჯომის რაიონის სასახლხო განათლების განყოფილების გამგე;

14. გოზალიშვილი დ. გ. — განათლების სამინისტროს კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის მეთოდკაბინეტის მეთოდისტი;

5. დაევალოს ნორჩ ტურისტთა ცენტრალურ სადგურს (ჯ. სამხარაძე), უმოკლეს ვადაში დაგზავნოს რესპუბლიკის ქალაქებსა და რაიონებში შეკრებაში მონაწილეობის პირობები და დებულება.

6. შეკრებაზე მოწვეულ იქნან რესპუბლიკის რაიონებისა და ქალაქების პიონერ-მოსწავლეები, რომლებიც აქტიურ მონაწილეობას ღებულობენ საკავშირო ტურისტულ-მხარეთმცოდნეობით ექსპედიციაში „ჩემი სამშობლო სსრ კავშირია“.

7. ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა XVII რესპუბლიკური შეკრების საორგანიზაციო კომიტეტმა ხელმძღვანელობა და კონტროლი გაუწიოს შეკრების მომზადებისა და ჩატარების საქმეს.

8. რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებებმა კომკავშირის რაიონულმა (საქალაქო) კომიტეტებმა უზრუნველყონ შეკრებაში მონაწილე პიონერ-მოსწავლეებისა და მათი ხელმძღვანელების შერჩევა და შეკრების ადგილზე (ბორჯომის რ-ნი, სოფ. გვერდისუბანი) ორგანიზებულად გამოცხადება.

9. ინფორმაცია ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა XVII რესპუბლიკური შეკრების შედეგების შესახებ ბავშვთა ტურისტულმა სადგურმა წარუდგინოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და საქართველოს ალკც ცენტრალურ კომიტეტს ა/წლის 20 სექტემბრამდე.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი

საქართველოს ალკც ცენტრალური
კომიტეტის მდივანი

თ. ვ. ლაშქარაშვილი

შ. კ. შარტავა

გ ა მ ტ კ ი ც ე ბ
საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე

უ. კ. მოლოჯაძე

1974 წ. 30 აპრილი

გ ა მ ტ კ ი ც ე ბ
საქ. ალკ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი

მ. ფაჩუაშვილი

1974 წ. 30 აპრილი

საქართველოს ნორჩ მოგზაურ-მხარეთმცოდნეთა
XVII რესპუბლიკური შეკრების
დ ე გ უ ლ ე ბ ა

1974 წლის 16 ივლისიდან 12 აგვისტომდე, ბორჯომის რაიონის სოფელ გვერდისუბანში, ეწყობა კომკავშირული და პიონერული ორგანიზაციებისათვის ვ. ი. ლენინის სახელის მინიჭების 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა XVII რესპუბლიკური შეკრება დევიზით: „ჩემი სამშობლო სსრ კავშირია“.

I. შეკრების მიზნები და ამოცანები

1. რესპუბლიკის ნორჩ მხარეთმცოდნეთა საკავშირო ტურისტული ექსპედიციის — „ჩემი სამშობლო სსრ კავშირია“ მონაწილეთა თავმოყრა და მათი მუშაობის გამოცდილების ურთიერთგაზიარება;

2. მოსწავლეებში ტურისტული ჩვევების გამოვლინება და სიახლეთა დანერგვა, გამაჯანსაღებელი ღონისძიებების ჩატარება;

3. მშობლიური მხარის გეოგრაფიული მდებარეობის, ისტორი-

ისა და კულტურის, მისი თანამედროვე მიღწევების ცოდნის გამო
ელავნება;

4. საქართველოს სხვადასხვა მხარეში იცხოვრები მოსწავლე-
ების ურთიერთგაცნობა-დამეგობრება;

5. შეჯიბრების მოწყობა სპორტულ ორიენტირებასა და ტურისტულ
ესტაფეტაში.

II. შეკრების პირობები

1. ტურისტული შეკრების მონაწილე მოსწავლეები იცხოვრებ-
ნენ კარებში, ამიტომ ნორჩმა ტურისტებმა უნდა იცოდნენ კარ-
ვის გაშლა და მასში ცხოვრების წესები (იხ. „ინსტრუქცია მშობ-
ლიურ მხარეში პიონერ-მოსწავლეთა ექსკურსიებისა და ლაშქრო-
ბების ჩატარების შესახებ“); ბავშვები უნდა იყვნენ ფიზიკურად
ჯანმრთელნი;

2. ყველა ტურისტმა თან უნდა იქონიოს თავისი პირადი მოხ-
მარების ნივთები და საჭურველი: პირსახოცი, საპონი, კბილების
საწმენდი, ალუმინის ან ემალის ფინჯანი, ჯამი, კოვზი; აუცილებე-
ლია თბილი სპორტული ტანსაცმელი. დამატებით საჭიროა საზაფ-
ხულო ტანსაცმელიც, ფეხსაცმელი — სქელლანჩიანი, წყალგაუმტა-
რი, ერთი წყვილი — მსუბუქად სატარებელი და სხვა.

3. ბანაკში თვითმომსახურება: მოსწავლეები თვითონ რეცხა-
ვენ თავიანთ ჭურჭელს, მორიგეობენ სამზარეულოში, სასადილოში
და ბანაკის ტერიტორიაზე;

ტურისტები ბანაკში მოდიან საკუთარი ზურგჩანთებით, რომ-
ლებშიაც, არსებული წესისამებრ, ჩალაგებული ექნებათ საჭირო
ნივთები (ჩემოდნები და სხვა სამგზავრო ჩანთები არ დაიშვება).

III. შეკრების შინაარსი

1. ნორჩი ტურისტ-მზარეთმცოდნეები შეკრებაზე კითხულო-
ბენ სხვადასხვა მოხსენებებს, როგორიცაა: „50 წელი ლენინის ხა-
ხელით“, „ჩემი მზარე“, „რაიონის (ქალაქის) საუკეთესო საწარმოს
აღწერა“, „ძველი ბოლშევიკები“, „გამოჩენილი ადამიანები“ და
სხვა მზარეთმცოდნეობითი ხასიათის თემებზე.

2. შეკრების მონაწილეები აფორმებენ თავიანთი კარვის უბანს—

შრობლიური კუთხისათვის დამახასიათებელი გარემოთი და კულტურის ძეგლების მაკეტებით.

3. მოეწყობა შეჯიბრებანი: ტურისტულ ორჭიდში (კარვის გარეშე და ცეცხლზე წყლის სწრაფად აღუღება), დაბრკოლებათა გადალახვაში (პატარა მდინარეზე გადასვლა, კლდეზე ცოცვა), აზიმუტით სელასა და სპორტულ ორიენტირებაში, რომელთა ჩვევების განმტკიცება ბანაკშივე ხდება. იმუშავებს მოსწავლეთა სანიტარული საგუშაგოები.

4. პარალელურად ჩატარდება სპორტული შეჯიბრებები ფრენბურთში, ჩოგბურთში, შაშში, ჭადრაკში და სხვა.

5. მოეწყობა შეკრებაზე გამოშვებული საველე გაზეთებისა და მოსწავლეთა თვითშემოქმედების დათვალეირება, სახალისო ვიქტორინები, კონკურსი საუკეთესო ემბლემაზე;

6. ჩატარდება ლაშქრობა ბაკურიანსა და ტაბაწყურში.

7. თვითეული ჯგუფი წარმოადგენს თავისი რაიონის (ქალაქის) ტურისტული მარშრუტის სქემას და მის მოკლე აღწერილობას.

IV. შეკრების ხელმძღვანელობა

1. შეკრებას ხელმძღვანელობს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და საქართველოს ალკკ ცემტრალური კომიტეტის მიერ დამტკიცებული საორგანიზაციო კომიტეტი. შეკრებას ატარებს საორგანიზაციო კომიტეტის მიერ დამტკიცებული შტაბი.

V. შეკრების მუშაობის შეჯამება და გამარჯვებულთა დაჯილდოება

1. შეკრების დასურვამდე ერთი დღით ადრე მუშაობას აჯამებს საორგანიზაციო შტაბი, რომელიც აჯილდოებს ნორჩ მხარეთმცოდნეებს: ბანაკის მუშაობაში აქტიური მონაწილეობისათვის, შეკრებაზე წაკითხული შინაარსიანი მოხსენებისათვის, კარგი თვითმოქმედებისათვის, საუკეთესო მორიგეობისათვის, ტურისტულ ესტაფეტაში და სპორტულ ორიენტირებაში მოპოვებული წარმატებისათვის, კარვის უბნისა და საველე გაზეთების ხარისხიანად გაფორმებისათვის, საუკეთესო ტურისტული მარშრუტის აღწერისა და სქემის წარმოდგენისათვის, ყველაზე კარგი ემბლემის გაფორმებისათვის.

ვის. I—II ადგილებზე გამოსული ჯგუფები დაჯილდოვდებიან გამოსული
დამავალი თასებით „საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს“
და საქართველოს ალკ ცენტრალური კომიტეტის სიგელებზე. ^{საქართველო} _{სსრ}

VI. შეკრების დაფინანსება

შეკრებას აფინანსებს საქართველოს პროფსაბჭო და განათლების სამინისტროს ბავშვთა ცენტრალური საექსკურსიო-ტურისტული სადგური ბიუჯეტით გათვალისწინებული თანხიდან.

ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა XVI რესპუბლიკურ შეკრებაში
 აქტიური მონაწილეობისათვის საქართველოს ალკა ცენტრალურ
 კომიტეტის სიგელებით დაჯილდოვდნენ:

1. რევაზიშვილი ჯუმბერ იაკობის ძე — ორჯონიკიძის რ-ნის სოფ. ხევის საშ. სკოლის IX კლ. მოსწავლე;
2. ძაძამია ონისე არქიფოს ძე — ორჯონიკიძის რაიონის სოფ. ხევის საშ. სკოლის VII კლ. მოსწავლე;
3. კაციტაძე ბადრი რაქდენის ძე — თეთრი წყაროს რ-ნის ასურეთის საშ. სკოლის IX კლასის მოსწავლე;
4. მაცაბერიძე რობერტ სერგოს ძე — თეთრი წყაროს რ-ნის ასურეთის საშ. სკოლის X კლასის მოსწავლე;
5. გიორგაძე დავით შალვას ძე — ასპინძის № 1 საშ. სკოლის IX კლასის მოსწავლე;
6. ფოცხვერაშვილი მერაბ გურამის ძე — ასპინძის № 1 საშ. სკოლის IX კლ. მოსწავლე.
7. ბუზალაძე ღია ვალერიანის ასული — დუშეთის № 1 საშ. სკ. IX კლ. მოსწავლე.
8. მაძღარაშვილი ბაადურ ნიკოლოზის ძე — წითელწყაროს რაიონის სოფ. არბოშიკის საშ. სკოლის IX კლ. მოსწავლე.
9. ბუხუღეიშვილი მურმან ჩიტოს ძე — მაიაკოვსკის საშუალო სკოლის IX კლასის მოსწავლე.
10. ფორჩხიძე მარი რუბენის ასული — მაიაკოვსკის საშ. სკოლის IX კლასის მოსწავლე.
11. სილაგაძე გენადი კარლოს ძე — ცაგერის საშუალო სკოლის IX კლასის მოსწავლე.
12. აფხაიძე თემურ ივანეს ძე — წყალტუბოს № 3 საშუალო სკოლის IX კლასის მოსწავლე.
13. შავგულიძე ალექსანდრე რაფიელის ძე — ყვარლის საშუალო სკოლის IX კლასის მოსწავლე.
14. მამარდაშვილი სოფიო გაიოზის ასული — საგარეჯოს № 2 საშუალო სკოლის IX კლასის მოსწავლე.
15. გოგოლიძე დალი შოთას ასული — ვანის რ-ნი, სოფ. კიროვის საშუალო სკოლის IX კლასის მოსწავლე.
16. ჭელიძე დარეჯან გედოს ას. — თეთრი წყაროს რ-ნის ასურეთის საშუალო სკოლის IX კლასის მოსწავლე.

17. აბულაძე დათო გურამის ძე — თერჯოლის რაიონის სოფ. ჩხარის საშუალო სკოლის VII კლასის მოსწავლე.
18. ნაცვალაძე გულიკო არონის ასული — მახარაძის რაიონის სოფ. ასკანის საშ. სკოლის X კლასის მოსწავლე.
19. ნაცვალაძე მარინე გივის ასული — მახარაძის რ-ნის ასკანის საშუალო სკოლის X კლასის მოსწავლე;
20. ჯაველიძე აღინა ელიზბარის ასული — მახარაძის რ-ნის სოფ. ასკანის საშუალო სკოლის IX კლასის მოსწავლე.
21. გოგოლაძე თენჯის შოთას ძე — მახარაძის რ. სოფ. დეაბზუს საშუალო სკოლის X კლასის მოსწავლე.
22. თათარაშვილი ნოდარ რევაზის ძე — კასპის საშუალო სკოლის X კლასის მოსწავლე.
23. მარტაშვილი ლევან შოთას ძე — გურჯაანის საშ. სკოლის X კლასის მოსწავლე.
24. გაბელაია გია ნოდარის ძე — გურჯაანის რ-ნის სოფ ველისციხის საშუალო სკოლის IX კლასის მოსწავლე.
25. ლომთაძე შოთა გიორგის ძე — გურჯაანის საშუალო სკოლის IX კლასის მოსწავლე.
26. რევაზიშვილი ჯემბერ ჰაიკოს ძე — ორჯონიკიძის რ-ნის სოფ. ხევის საშუალო სკოლის X კლასის მოსწავლე.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საგანგებო დაჯილდოვდნენ ნორჩ-მხარეთმცოდნეთა XVI რესპუბლიკური შეკრების მონაწილე აქტიური მასწავლებლები:

1. ცქვიტინიძე ლევან ალექსანდრეს ძე — მახარაძის რ-ნის სოფ. ასკანის საშ. სკოლის ფიზიკური აღზრდის მასწავლებელი.
2. ვარდოსანიძე გრიგოლ პორფილეს ძე — ტყებულის №5 საშუალო სკოლის სამხედრო მასწავლებელი.
3. ძაძუკაშვილი ელზაზარაძის ძე — თელავის რ-ნის სოფ. რუისპირის საშ. სკოლის ფიზიკური აღზრდის მასწავლებელი.
4. კიკვილაშვილი თაარ იოსების ძე — გორის რ-ნის ტარძნისის საშ. სკოლის გეოგრაფიის მასწავლებელი.
5. შუბითიძე ელდარ ზაქარაიას ძე — ლაგოდეხის ი. ჭავჭავაძის სახ. ქართული საშუალო სკოლის ფიზიკური აღზრდის მასწავლებელი.
6. შუტუღიანი ჯოკია გერასიმეს ძე — ცაგერის საშუალო სკოლის ფიზიკური აღზრდის მასწავლებელი.
7. კაპანაძე ოლეგ გერვასის ძე — საჩხერის რ-ნის ქორეთის საშუალო სკოლის ფიზიკური აღზრდის მასწავლებელი.
8. ბერიძე რობერტ ვალერიანის ძე — ასპინძის საშუალო სკოლის ისტორიის მასწავლებელი.
9. გურეშიძე გურამ პეტრეს ძე — წყალტუბოს №3 საშუალო სკოლის ფიზიკური აღზრდის მასწავლებელი.
10. გაბელია ნოდარ დავითის ძე — გურჯაანის რ-ნის სოფ. ველისციხის საშუალო სკოლის დაწყებითი სამხედრო მომზადების მასწავლებელი.
11. ჩხარაძე ვალერიან ალექსანდრეს ძე — ვანის რ-ნის სოფ. კიროვის საშუალო სკოლის ორგანიზატორი.
12. დგებუაძე გიორგი ელადიმერის ძე — ტყეარციხის №2 საშუალო სკოლის გეოგრაფიის მასწავლებელი.
13. თანდაშვილი შალვა ლევანის ძე — კიპის საშუალო სკოლის ისტორიის მასწავლებელი.
14. გოგიჩევა ნუნუ მიხეილის ასული — ლენინგორის №2 საშუალო სკოლის პიონერბელმძღვანელი.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს

1974 წლის 17 ივნისის ბრძანება № 463

1974 წლის ზაფხულის კერიოდში მუშაებისა და
მოსამსახურეების უძილეების დასვენების
ორგანიზაციის შესახებ

1974 წელს მუშებისა და მოსამსახურეების შეიღების საზაფხულო დასვენების ორგანიზაციის თაობაზე შემდგომა ორგანოების არსებული დადგენილების შესასრულებლად.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ხაზით 1974 წლის ზაფხულში დაასვენებელი კონტინენტი განისაზღვროს 136744 ბავშვით, მათ შორის:

ა) გაყვანილ იქნეს სააგარაკოდ 8416 სკოლამდელი, ხოლო ადგილზე გაძლიერებულ კვებაზე გადაყვანილი — 34790 სკოლამდელი. სულ — 43206 (დანართი № 1);

ბ) გაყვანილ იქნეს სააგარაკოდ 847, ხოლო ადგილზე გაძლიერებულ კვებაზე გადაყვანილ იქნეს სკოლა-ინტერნატების, სპეციალური სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების 2806 აღსაზრდელი, სულ — 3653 (დანართი № 2);

გ) გამაჯანსაღებელ და საექსკურსაო-ტურისტულ ღონისძიებებში ჩაბმულ იქნეს 86305 მოსწავლე (დანართი № 4);

დ) სპორტულ-გამაჯანსაღებელ ღონისძიებებში ჩაბმულ იქნეს 3160 მოსწავლე (დანართი № 3);

ე) ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის ბაზაზე მოეწყოს საზაფხულო — გამაჯანსაღებელი ბანაკი რესპუბლიკის 200 მოწინავე ნორჩი ნატურალისტისათვის;

ბ) ორგანიზებულად წარმართოს დუშეთში უფროსკლასელებს საზაფხულო — გამაჯანსაღებელი ბანაკის მუშაობა, ხოლო დაარჩენილი ბავშვებისათვის მოაწყოს გამოჩენილ ადამიანებთან შეხვედრები, ექსკურსიები, კოლექტიური სვლა კინო-თეატრებსა და მუზეუმებში.

5. ნორჩ-ნატურალისტთა რესპუბლიკურმა სადგურმა (ამხ. გ. თავაძემ):

ა) უზრუნველყოს პიონერთა ბანაკები საწრეო მუშაობის პროგრამებით, მეთოდური მითითებებით და სხვა მასალებით;

ბ) ორგანიზებულად და საინტერესოდ წარმართოს მოწინავე ნორჩი ნატურალისტებისათვის სადგურის ბაზაზე მოწყობილი გამაჯანსაღებელი ბანაკის მუშაობა.

6. ბავშვთა საექსკურსიო-ტურისტულმა ცენტრალურმა სადგურმა (ამხ. ჯ. სამხარაძემ):

ა) განახორციელოს სისტემატური კონტროლი და ხელმძღვანელობა რესპუბლიკაში ზაფხულის პერიოდში საექსკურსიო-ტურისტული მუშაობის მიმდინარეობაზე;

ბ) უზრუნველყოს გვერდისუბნის ქალაში მოწინავე ნორჩი ტურისტების, მხარეთმცოდნეებისა და ფენოლოგების რესპუბლიკური შეკრების ორგანიზებულად და მაღალ დონეზე ჩატარება.

7. ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალურმა სადგურმა (ამხ. გ. ეპიტაშვილმა) უზრუნველყოს პიონერთა ბანაკების ტექნიკური წრეები სათანადო მეთოდური მითითებებითა და პროგრამებით.

8. მომარაგებისა და დამხმარე საწარმოთა სამმართველომ (ამხ. გ. კბილაშვილმა) შეუფერხებლად მოამარაგოს საზაფხულო-გამაჯანსაღებელი დაწესებულებები სათბობით გამოყოფილი ლიმიტის ფარგლებში (200 კუბ. მ. შეშა).

9. სკოლების (ამხ. რ. კანდელაკმა), სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების (ამხ. თ. ნიკოლაიშვილმა) სამმართველოებმა, ფიზიკური აღზრდის (ამხ. ი. ბაცელაშვილმა) და სკოლამდელი აღზრდის (ამხ. გ. აბდუშელიშვილმა) განყოფილებებმა კონტროლი დააწესონ ამ ბრძანების შესრულებაზე.

ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
1974 წლის 13 ივნისის დადგენილება.

მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

კ ო ნ ტ ო ნ გ ე ნ ტ ო

სკოლამდელ დაწესებულებათა იმ აღსაზრდელებისა, რომლებთანაც
1974 წლის 1 ივლისიდან ჩატარდება საზაფხულო-
გამაჯანსაღებელი ღონისძიებები

№№	ქალაქის (რაიონის) დასახელება	ავარაჯის დასა- ხელება	აგარაკზე გაშვებულ შეთა რაოდენობა	მათ შორის სანატორიული	ადგილზე გამაჯანსაღებელ ღონისძიებებზე გადასმულ ლულ ბავშვთა რაოდენობა	სულ გამაჯანსაღებელ ღო- ნისძიებებზე გადასმულ ბავშვთა რაოდენობა
1	2	3	4	5	6	7
1.	ქ. თბილისის	—	—	—	3500	3500
2.	ქუთაისი	ქობულეთი სოხუმი ბორჯომი, ახალი უბანი	500 150 75	—	—	—
	სულ ქ. ქუთაისი	—	725	—	1185	1910
3.	ქ. ფოთი	სურამი	200	—	200	400
4.	ქ. ჭიათურა	ჩხირაული (ჭიათურის რ-ნი)	255	—	120	375
5.	ქ. რუსთავი	ქობულეთი კოჯორი	150 200	—	—	—
	სულ. ქ. რუსთავი	—	350	—	1070	1420
6.	ქ. გორი	ცემი (ბორჯომის რ-ნი)	100	—	810	910
7.	ქ. ტყიბული	—	—	—	200	200
8.	ქ. ზუგდიდი	მუხურა	50	—	325	375
9.	აბაშის რაიონი	სურამი	100	—	654	754
10.	იდიგენის რაიონი	—	—	—	400	400
11.	ამბროლაურის რ.	ნიკორწმინდა ამბროლაური რ.)	120	—	155	275
12.	ასპინძის რ.	—	—	—	465	465
13.	ახალქალაქის რ.	—	—	—	100	100

1	2	3	4	5	6	7
14.	ახალციხის რ.	—	—	—	598	598
15.	ახმეტის რ-ნი	—	—	—	200	200
16.	ბოგდანოვკის რ-ნი	—	—	—	250	250
17.	ბოლნისის რ-ნი	—	—	—	200	200
18.	ბორჯომის რ-ნი	—	—	—	425	425
19.	ვანის რ-ნი	—	—	—	700	700
20.	გარდაბნის რ-ნი	—	—	—	900	900
21.	გიგეჰკორის რ-ნი	ლებარდე (გიგეჰკორის რ.)	50	—	450	500
22.	გორის რ-ნი	—	—	—	800	800
23.	გურჯაანის რ-ნი	—	—	—	575	575
24.	ღმანისის რ-ნი	—	—	—	200	200
25.	ღუშეთის რ-ნი	—	—	—	350	350
26.	ზესტაფონის რ-ნი	სურამი	150	—	550	700
27.	ზუგდიდის რ-ნი	—	—	—	400	400
28.	ყაზბეგის რ-ნი	—	—	—	295	295
29.	ქარელის რ-ნი	—	—	—	610	610
30.	კასპის რ-ნი	—	—	—	700	700
31.	ყვარლის რ-ნი	ფიქალეზი (ყვარლის რ-ნი)	175	—	915	1090
32.	ლაგოდეხის რ-ნი	—	—	—	700	700
33.	ლანჩხუთის რ-ნი	გრიგოლეთი (ლანჩხუთის რ-ნი)	100	—	310	410
34.	ლენტეხის რ-ნი	—	—	—	400	400
35.	მარნეულის რ-ნი	—	—	—	200	200
36.	მახარაძის რ-ნი	ურეკი ბახმარო (მახარაძის რ-ნი) ვაკიჯვარი (მახარაძის რ-ნი) შეკვეთილი (მახარაძის რ-ნი)	55 105 50 50	—		
	სულ მახარაძის	—	260	—	265	525
37.	მათკოვსკის რ-ნი	—	—	—	457	457
38.	მესტიის რ-ნი	—	—	—	600	600
39.	მცხეთის რ-ნი	—	—	—	500	500
40.	ონის რ-ნი	—	—	—	300	300

1	2	3	4	5	6	
41.	ორჯონიკიძის რ-ნი	—	—	—	198	198
42.	საგარეჯოს რ-ნი	ციკვოდა (საგარეჯოს რ-ნი) გომბორი (საგარეჯოს რ-ნი)	—	50 60	—	—
	სულ საგარეჯოს	—	110	—	75	185
43.	სამტრედიის რ-ნი	—	—	—	475	475
44.	საჩხერის რ-ნი	—	—	—	100	100
45.	სიღნაღის რ-ნი	—	—	—	200	200
46.	თერჯოლის რ-ნი	—	—	—	250	250
47.	თელავის რ-ნი	თეთრიწყლები	165	—	1929	2094
48.	თეთრიწყაროს რ-ნი	—	—	—	200	200
49.	თიანეთის რ-ნი	—	—	—	350	350
50.	ხაშურის რ-ნი	—	—	—	275	275
51.	ხობის რ-ნი	სურამი	100	—	500	600
52.	ცაგერის რ-ნი	—	—	—	250	250
53.	წალენჯიხის რ-ნი	—	—	—	800	800
54.	წალკის რ-ნი	—	—	—	564	564
55.	წითელწყაროს რ-ნი	მანგლისი ბოდბე	150 56	—	—	—
	სულ წითელწყაროს	—	206	—	700	906
56.	წყალტუბის რ-ნი	—	—	—	400	400
37.	ცხაჯიას რ-ნი	—	—	—	450	450
58.	წყალტუბოს რ-ნი	—	—	—	620	620
50.	ჩოხატაურის რ-ნი	—	—	—	180	180
60.	ჩხოროწყუს რ-ნი	ლებარდე მუხური	175 100	—	—	—
	სულ ჩხოროწყუს რ-ნი	—	275	—	620	895
	აფხაზეთის ასსრ	—	—	—	6000	6000
	აჭარის ასსრ	—	—	—	1500	1500
ქ.	ცხინვალი	სამხრეთ ოსეთის ა/ო ჯავა ქობულეთი	—	465 140	—	—
	სულ ქ. ცხინვალი	—	605	130	440	1045
	სულ რესპუბლიკა	—	4096	130	39110	43206

დამატებითი სია აგარაკებზე გამსვლელი
 საბავშვო ბაღებისა

1. ქ. თბილისიდან სურამში გადაყვანილ იქნება 740 აღსაზრ-
 დელი.

„	მანგლისში	„	210	„
„	მახინჯაურში	„	250	„
„	ქვიშხეთში (ხაშურის რ-ნი)	„	145	„
„	თიანეთში	„	120	„
„	წყნეთში	„	195	„
„	ახალდაბაში (ბორჯომის რ-ნი)	„	100	„
„	ირავაში თეთრიწყაროს რ-ნი)	„	125	„
„	კოჯორში	„	275	„

სულ თბილისიდან „ 2260 „

2.	ქ. ზუგდიდიდან მუხურში	„	200	„
3.	ქ. ქუთაისიდან ბორჯომში	„	150	„
4.	ახმეტის რაიონიდან თიანეთში	„	110	„
5.	მცხეთის რაიონიდან სურამში	„	100	„
6.	ონის რაიონიდან შოვში	„	75	„
7.	ლენტეხის რაიონიდან მუშაში	„	50	„
8.	წალენჯიხის რაიონიდან მუხურში სქურში	„	100 50	„

სულ წალენჯიხის რაიონიდან „ 150 „

9.	წულუკიძის რაიონიდან გორდში	„	130	„
	წულუკიძის რაიონიდან სურამში	„	30	„
	წულუკიძის რაიონიდან ქობულეთში	„	30	„

სულ წულუკიძის რაიონიდან	„	190	„
10. გარდაბნის რაიონიდან კოჯორში	„	100	„
გარდაბნის რაიონიდან ბეთანიაში	„	100	„
გარდაბნის რაიონიდან საცხენისში	„	100	„
სულ გარდაბნის რაიონიდან	„	300	„
11. ცხაკაიას რაიონიდან სურამში	„	250	„
ცხაკაიას რაიონიდან ბორჯომში	„	100	„
სულ ცხაკაიას რაიონიდან	„	350	„
12. ლაგოდეხის რაიონიდან სურამში	„	60	„
13. ვანის რაიონიდან ქობულეთში	„	100	„
14. აჭარის ასსრ-დან სურამში	„	225	„

1974 წლის ზაფხულის გამაჯანსაღებელ ღონისძიებებში ჩასაბმელ სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლებისა და სპეციალური სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელთა

კონტინგენტი

№№	დაწესებულების დასახელება	გამაჯანსაღებელი ადგილის დასახელება	საერთო კონტინგენტი	ავარაგზე გასაყვან აღსაზრდელთა რაოდენობა	ადგილზე გასაჯანსაღებელ აღსაზრდელთა რაოდენობა
1	2	3	4	5	6
	სულ:	—	3653	847	2806
1.	ბათუმის ს/სახლი	ბეშუმბი (ხულოს რაიონი)	240	150	90
2.	მახინჯაურის ს/სახლი	მახინჯაური	98	—	98
3.	ლენინგორის ს/სახლი	ჯავა	108	60	48
4.	კოჯრის ს/სახლი № 1, 2, 3, 4.	კოჯორი	402	—	402
5.	ქუტაისის ს/სახლი	ჯავა	117	27	90
6.	ჭიათურის ს/სახლი	ჭიათურა	52	—	52
7.	ასპინძის ს/სახლი	ასპინძა	70	—	70
8.	ბეთანიის ს/სახლი	ბეთანია	249	—	249
9.	კარდანახის ს/სახლი	კარდანახი	82	30	52
10.	ონის ს/სახლი	გლოლა (ონის რაიონი)	60	60	—
11.	ეწრის ს/სახლი	მახინჯაური (საბ. სახლი)	72	50	22
12.	საჩხერის ს/სახლი	ქობულეთი ლენინის ქ. № 309	90	70	20
13.	თელავის № 1 ს/სახლი	კარდანახი	60	—	60
14.	თელავის № 2 ს/სახლი	შუამთა (თელავის რაიონი)	250	140	110

1	2	3	4	5	
15.	ვაშლოვანის ს/სახლი	ვაშლოვანი თეთრიწყაროს რაიონი)	90	—	90
16.	სურამის ს/სახლი	სურამი	155	—	155
17.	ჩოხატაურის ს/სახლი	ბახმარო	60	60	—
18.	ყაზბეგის ს/სახლი	ყაზბეგი	148	—	148
19.	ქობულეთის სატყეო სკოლა-სანატორიუმში	ქობულეთი	250	—	250
20.	პატარა ცემის სატყეო სკოლა-სანატორიუმში	პატარა (კემი	300	—	300
21.	ზახარაძის სკოლა-ინ- ტერნატი	ბახმარო	100	100	—
22.	სამტრედიის სპეცია- ლური სკოლა	ბახმარო	100	100	—
23.	კაჭრეთის სკოლა-ინ- ტერნატი	კაჭრეთი (გურ- ჯანის რაიონი)	250	—	250
24.	ლანჩხუთის სკოლა-ინ- ტერნატი	ლანჩხუთი	250	—	250

სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო
სახლების სამმართველოს უფროსი

თ. ნიკოლაიშვილი

კ რ ნ ტ ი ნ კ ე ნ ტ ი

იმ მოსწავლეებისა, რომლებიც გაერთიანებული არიან გამაჯანსაღებულ ღონისძიებებში საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საექსკურსოო ტურისტულ ბაზებში და მშობლიური მხარის უცხოეთის მიზნის მოწყობილ ექსკურსიებსა და ლაშქრობებში
1974 წელი

1	2	3	4			5	6	7	8
			უცხოეთის ადგილი	ს უ ლ	ბავშვთა რაოდენობა მათ შორის				
სკოლ რესტრუქციკაში		86305	39450	29035	17820				
მათ შორის:									
ბავშვთა საექსკურსოო ტურისტული ბაზები	სკოლ მათ შორის:	7150	1700	3400	2050				
1. თბილისის	თბილისი	1500	400	700	400				
2. თელავის	თელავი	500	100	250	150				
3. ქუთაისის	ქუთაისი	600	100	300	200				
4. გორის	გორი	100	100	250	150				
5. ქაათურას	ქაათურა	450	100	200	150				
6. ფოთის	ფოთი	500	100	250	150				
7. ზუგდიდის	ზუგდიდი	400	100	200	100				

10/VI

5

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

1	2	3	4	5	6	7	8
8. მცხეთა	მცხეთა	700	200	350	150	5	10/VI
9. ცხინვალის	ცხინვალის	400	100	200	100	"	"
10. ბორჯომის	ბორჯომის	650	150	300	200	"	"
11. ბათუმის	ბათუმის	450	100	200	150	"	"
12. სოხუმის	სოხუმის	500	150	200	150	"	"
გვერდისუბნის ტურისტული ბანაკი		200	100	100	---	15	15/VI
გლობალური მხარის შესასწავლად განათლების განვითარებათა მიერ კონკრეტულ რეგიონებში მკვლევარებს უზრუნველყოფს მონაცემებს და მათთან ერთად მოწოდებული რეგისტრაციები		61365					
ს. უ. ლ:							
1. ქუთაისი	ქუთაისი	1400	600	500	300	"	1/VI
2. ფოთის	ფოთი	500	200	200	100	"	"
3. რუსთავის	რუსთავი	1500	800	400	300	"	"
4. გორის	გორი	1000	500	300	200	"	"
5. ქიათურის	ქიათურა	1260	650	400	210	"	"
6. ტყიბულის	ტყიბული	1700	800	500	400	"	"
7. ზუგდიდის	ზუგდიდი	450	250	100	100	"	1/VI
8. აბაშის რაიონი	აბაშა	780	300	280	200	5	"
9. აღიანთის	აღიანთი	580	280	200	100	"	"
10. ამბროლაურის	ამბროლაური	950	500	300	150	"	"
11. ასპინძის	ასპინძა	590	250	240	100	"	"
12. ახალქალაქის	ახალქალაქი	1000	500	300	200	"	"
13. ახალციხის	ახალციხე	1170	600	400	170	"	"
14. ამცხის	ამცხე	770	300	270	200	"	"
15. ბოლნისის	ბოლნისი	1200	600	400	200	"	"
16. ბორჯომის	ბორჯომი	600	300	150	100	"	"

1	2	3	4	5	6	7	8
17. ბოგდანოვკა	ბოგდანოვკა	1100	600	300	200	"	1/VI
18. ვანა	ვანი	1000	500	300	200	"	"
19. გარდაბანი	გარდაბანი	1590	700	600	290	"	"
20. გიგეუკორი	გიგეუკორი	1400	700	500	200	"	"
21. გორი	გორი	2000	900	600	500	"	"
22. გორჯანი	გორჯანი	745	400	245	100	"	"
23. დმანისი	დმანისი	1400	600	500	300	"	"
24. დუშეთი	დუშეთი	1200	600	400	200	"	"
25. ზესტაფონი	ზესტაფონი	990	500	300	190	"	"
26. ზუგდიდი	ზუგდიდი	1800	800	600	400	"	"
27. ყაზბეგი	ყაზბეგი	270	100	100	70	"	"
28. ქარელა	ქარელა	1200	500	400	300	"	"
29. კასპი	კასპი	830	400	300	230	"	"
30. ყვარელი	ყვარელი	720	300	250	170	"	"
31. ლაგოდეხი	ლაგოდეხი	930	500	300	130	"	"
32. ლანჩხუთი	ლანჩხუთი	960	500	300	160	5	"
33. ლენტეხი	ლენტეხი	390	190	100	100	"	"
34. მარნეულა	მარნეულა	1800	1000	500	300	"	"
35. მხარაძე	მხარაძე	1000	600	200	200	"	"
36. მიაკოვსკი	მიაკოვსკი	720	400	200	120	"	"
37. მესტიის	მესტია	750	350	200	200	"	"
38. მცხეთა	მცხეთა	750	400	250	100	"	"
39. ონის	ონი	690	250	240	200	"	"
40. ორჯონიკიძის	ორჯონიკიძე	1000	400	300	300	"	"
41. სამტრედიის	სამტრედიის	960	500	300	160	"	"
42. საჩხერე	საჩხერე	960	500	300	160	"	"
43. სიღნაღი	სიღნაღი	630	330	200	100	"	"
44. სავანეჯოს	სავანეჯო	750	350	250	150	"	"
45. თელავის	თელავი	800	450	250	100	"	"
46. თერჯოლის	თერჯოლი	820	400	320	100	"	"
47. თეთრიწყაროს	თეთრიწყარო	1000	500	300	200	"	"
48. თიანეთის	თიანეთი	400	100	140	160	"	"

1	2	3	4	5	6	7	8.
							1/VI
49. ხაშურის	ხაშური	990	500	350	140	"	"
50. ხობის	ხობი	990	450	300	240	"	"
51. ცუგეურის	ცუგეური	780	400	250	130	"	"
52. წალენჯიხის	წალენჯიხა	1000	600	300	100	"	"
53. წალკის	წალკა	1200	300	700	200	"	"
54. წითელწყაროს	წითელწყარო	500	200	200	100	"	"
55. წულუკეძის	წულუკეძე	450	200	150	100	"	"
56. ცხაქვიას	ცხაქვია	1000	500	300	200	"	"
57. წყალტუბოს	წყალტუბო	2000	800	600	600	"	"
58. ჩხოროწყუს	ჩხოროწყუ	770	500	270	100	5	"
59. ჩოხატაურის	ჩოხატაური	870	500	270	100	"	"
	ს უ ლ:	5310	2650	1590	1070	"	"
	მ. შ.						
	თბილისი						
60.. ლენინის რაიონი	ლენინის რ.	880	400	280	200	"	"
61. ოჯონიძის	ოჯონიძის	670	390	170	110	"	"
62. კალინინის	კალინინის	580	280	180	120	"	"
63. კიროვის	კიროვის	640	300	200	140	"	"
64. შ/მისის	შ/მისის	820	400	300	120	"	"
65. ოქტომბრის	ოქტომბრის	490	290	120	80	"	"
66. 26 კომისრის	26 კომისრის	720	280	240	200	"	"
67. საქარხნო	საქარხნოს	510	310	100	100	"	"
	აფხაზეთის ასსრ	7630	3550	2480	1600	"	"
	ს უ ლ:						
	მ. შ.						
68. ქ. სოსუმის	სოსუმი	1020	380	340	200	"	"
69. ტყვარჩელი	ტყვარჩელი	270	100	100	70	"	"
70. გალის	გალი	990	460	330	200	"	"
71. გულრიფშის	გულრიფში	1140	500	400	240	"	"
72. ოჩამჩირის	ოჩამჩირე	790	400	210	180	"	"

1	2	3	4	5	6	7	8
73. გუდაუთა	გუდაუთა	1140	550	300	290	"	"
75. სობუენი	სობუენი	1140	520	400	220	"	"
75. გავრის	გავრა	1140	540	400	200	"	"
აგარის ასსრ	ს უ ლ: გ. შ.	5730	2530	1910	1290	"	"
76. ბათუმის	ბათუმი	810	400	300	110	"	"
77. ქობულეთის	ქობულეთი	830	400	230	200	"	"
78. ხელვაჩაურის	ხელვაჩაური	1230	500	400	330	5	1/VI
79. ხულოს	ხულო	1060	530	330	200	"	"
80. შუაბეგის	შუაბეგი	1230	500	400	330	"	"
81. ქედის	ქედა	570	200	250	120	"	"
სამხ. ოსეთის ა ო	ს უ ლ: გ. შ.	2530	1220	880	430	"	"
ქ. ცხინვალის	ცხინვალი	820	400	300	120	"	"
83. ჯავის	ჯავა	120	60	40	20	"	"
84. ზნაურის	ზნაური	120	60	40	20	"	"
85. ლენინგორის	ლენინგორი	600	250	200	150	"	"
85. ცხინვალის რ-ნი	ცხინვალი	870	450	300	120	"	"

ს ი ა

იმ სკოლებისა და სკოლა-ინტერნატებისა, რომლებიც
 გადაეცა საქართველოს სსრ პროფსაბჭოს პიონერთა
 ბანაკებისათვის

1. ბეთანის საბავშვო სახლი
2. კორტახეთის 8-წლიანი სკოლა (ბორჯომის რაიონი)
3. ახალდაბის სკოლა-ინტერნატი
4. ლაგოდეხის სკოლა-ინტერნატი
5. ფოთის (მალთაყვა) სკოლა-ინტერნატი.

აფხაზეთის ახსრ

1. დრანდის სკოლა-ინტერნატი
2. კინდლის ქართული საშუალო სკოლა
3. ოჩამჩირის რუსული საშუალო სკოლა № 2
4. ბაბუმერის სკოლა-ინტერნატი № 1
5. სოხუმის სკოლა-ინტერნატი № 1
6. სოხუმის სკოლა-ინტერნატი № 2
7. ბიჭვინთის რუსული საშუალო სკოლა
8. კალდახვარის სკოლა-ინტერნატი.

აჭარის ახსრ

1. ჩაისუბნის სკოლა-ინტერნატი
2. ხულოს სკოლა-ინტერნატი
3. ქობულეთის მე-2 საშუალო სკოლა
4. სალიბაურის სკოლა-ინტერნატი.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
1974 წლის 17 ივნისის
ბრძანება № 465

**საქართველოს ნორჩ ფენოლოგთა VI რესპუბლიკური
კონფერენციის შედეგებისა და VII კონფერენციის
ჩატარების შესახებ**

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია აღნიშნავს, რომ რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ნორჩი ფენოლოგები ნაყოფიერ და სასარგებლო მუშაობას ეწევიან. ბავშვთა ცენტრალური საექსკურსიო-ტურისტული სადგურის ხელმძღვანელობით ფენოლოგიურ მუშაობაში ჩაბმულია რესპუბლიკის 50 რაიონის 64 საშუალო სკოლა. ბუნების მოვლენებზე ყოველდღიურ დაკვირვებებს აწარმოებს 780 პიონერ-მოსწავლე. მოსწავლეთა მიერ შესრულებული ბუნების დაცვის ამსახველი პედური ნამუშევრები 1974 წლის გაზაფხულზე გაიგზავნა ამერიკაში, ხაერთაშორისო გამოფენაზე, ხოლო ნორჩ ფენოლოგთა მუშაობის ამსახველი ალბომი და ჰერბარიუმები ექსპონირებული იყო მოსკოვში, სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე.

VI რესპუბლიკური კონფერენციისათვის 20 რაიონის 25 საშუალო სკოლის 50 მოსწავლემ წარმოადგინა ფიზიკურ-გეოგრაფიული, ფიტო და ზოო-ფენოლოგიური ხასიათის მოხსენებები, სქემატური რუკები, ჰერბარიუმები.

საინტერესო და შინაარსიანი მოხსენებები წარმოადგინეს: ახალციხის რაიონის აწყურისა და ზიკილის, ამბროლაურის რაიონის ხიკორწმინდის, აბაშის რაიონის ონტოფოს, ბორჯომის რაიონის ბაკურიანის, ლანჩხუთის რაიონის მამათისა და ნიგვზიანის, ხიდნადის რაიონის ნუკრიანის, ჩხოროწყუს რაიონის კირცხის, ორჯონიკიძის რაიონის ხევის, ხულოს რაიონის ხიზაძირის, გეგეჭკორის რაიონის ბანძის, მაიაკოვსკის რაიონის ზეგნის, წულუკიძის რაიონის კინჩხის, ხობის რაიონის ახალი ხიბულის, სამტრედიის რაიონის იანეთის, გარჯაანის რაიონის ჩუმლაყის, დმანისის რაიონის ჭანთაიდის, ვანის რაიონის საბრასიის საშუალო სკოლებმა.

გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ე :

1. ფენოლოგიური მუშაობის სისტემატური წარმოებისა და ნორჩ ფენოლოგთა მე-6 რესპუბლიკურ კონფერენციაზე მალაქის რისხოვანი მასალების წარმოდგენისათვის დაჯილდოვდნენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სიგელით:

მ ო ს წ ა ვ ლ ე ბ ე ი :

1. ფრანგულაშვილი ლიანა ვახტანგის ასული — ლანჩხუთის რაიონის მამათის საშუალო სკოლა;
2. სლუქვაძე ლიანა კარლოს ასული — ლანჩხუთის რაიონის მამათის საშ. სკოლა;
3. კობრეიძე ცილა ამირანის ასული — სამტრედიის რ-ნის იანეთის საშ. სკოლა;
4. ლეკვეიშვილი ნინო სერგოს ასული — სამტრედიის რ-ნის იანეთის საშ. სკოლა;
5. გურგენიძე მანანა ნოდარის ასული — ამბროლაურის რ-ნის ნიკორწმინდის სკოლა;
6. ჭავჭავაძე ნადეჟდა გიორგის ასული — ამბროლაურის რ-ნის ნიკორწმინდის სკოლა;
7. მიქაბერიძე გულნარა დორას ასული — ახალციხის რ-ნის აწყურის საშ. სკოლა;
8. მარტინენკო ნანა ალექსანდრეს ასული — ახალციხის რ-ნის აწყურის საშ. სკოლა;
9. დათუაშვილი ლიანა შალვას ასული — დმანისის რ-ნის განთიადის საშ. სკოლა;
10. ციხელაშვილი ნანა ოიარეს ასული — დმანისის რ-ნის განთიადის საშ. სკოლა;
11. კაველაშვილი ნატო გიორგის ასული — დმანისის რ-ნის განთიადის საშ. სკოლა;
12. გელაშვილი ფატმან ოთარის ასული — ახალციხის რ-ნის განთიადის საშ. სკოლა;
13. ზაზაძე მარინე გიორგის ასული — ახალციხის რ-ნის ზიკილიის საშ. სკოლა;
14. დოგრაშვილი ნათელა ბიჭიას ასული — მაიაკოვსკის რ-ნის ზეგნის საშ. სკოლა;
15. გორგაძე დავით ვახტანგის ძე — მაიაკოვსკის რ-ნის ზეგნის საშ. სკოლა;

16. გიორგაძე მარინა ვარლამის ასული — ვანის რ-ნი, საპრაღის რ-ნი, სკოლა;
17. გიორგაძე მზია ვარლამის ასული — ვანის რ-ნი, საპრაღის რ-ნი, სკოლა;
18. შველიძე ქეთევან თემეკის ასული — ლანჩხუთის რ-ნი, ნიგ-
ვზიანის საშ. სკოლა;
19. ტულუში თამარიკო მუხრანის ასული — ლანჩხუთის რ-ნი, ნი-
გვზიანის საშ. სკოლა;
20. გედენიძე როზა ბაგრატიის ასული — წულუკიძის რ-ნი, კინ-
ჩხის საშ. სკოლა;
21. ქაროსანიძე ნუნუ არჩილის ასული — წულუკიძის რ-ნი, კინ-
ჩხის საშ. სკოლა;
22. ვარდია ანტონ კარლოს ძე — ხობის რ-ნი, ახალი ხიბულის
საშ. სკოლა;
23. ლაშვი კონსტანტინე სერგოს ძე — ხობის რ-ნი, ახალი ხი-
ბულის საშ. სკოლა;
24. გოჩალეიშვილი ნარგიზა შახის ასული — აბაშის რ-ნი, ონ-
ტოფოს საშ. სკოლა;
25. დავითაია ლიანა გრიგოლის ასული — აბაშის რ-ნი, ონტო-
ფოს საშ. სკოლა;
26. პატარაია შორენა ბოჩიას ასული — გეგეჭკორის რ-ნის ბან-
ძის საშ. სკოლა;
27. გაბუნია მარია გურამის ასული — გეგეჭკორის რ-ნის ბანძის
საშ. სკოლა;
28. რუაძე ანა ვლიკოს ასული — გურჯაანის რ-ნის ჩუმლაყის
საშ. სკოლა;
29. რეხვიაშვილი მარინე სერგოს ასული — გურჯაანის რ-ნის
ჩუმლაყის საშ. სკოლა;
30. ჯონხარიძე მაყვალა ივანეს ასული — სიღნაღის რ-ნის ნუკ-
რიანის საშ. სკოლა;
31. შარშიაშვილი ლალი ვალიკოს ასული — სიღნაღის რ-ნის ნუ-
კრიანის საშ. სკოლა;
32. სოლოლაშვილი მარია მახვილის ასული — კასპის რ-ნის კა-
ვთისხევის საშ. სკოლა;
33. ჩაჩანიძე ქეთევან ოთარის ასული — კასპის რ-ნის კავთის-
ხევის საშ. სკოლა;

34. ჯანგობეგოვი ნატო იბრაგიმის ასული — ბორჯომის რ-ნის ბაკურიანის საშ. სკოლა;
35. მიქებერიძე თამარიკო თენგიზის ასული — ბორჯომის რ-ნის ბაკურიანის საშ. სკოლა;
36. მეტრეველი მედეა ტარასის ასული — ბორჯომის რ-ნის ბაკურიანის საშ. სკოლა;
37. ჭითანავა ლენა უშანგის ასული — ჩხოროწყუს რ-ნის კირცხის საშ. სკოლა;
38. ჭითანავა ლუიზა უშანგის ასული — ჩხოროწყუს რ-ნის კირცხის საშ. სკოლა;
39. გრიგალაშვილი დია გიორგის ასული — ორჯონიკიძის რ-ნის ხევის საშ. სკოლა;
40. ხაჩიძე გიორგი იუზას ასული — ორჯონიკიძის რ-ნის ხევის საშ. სკოლა;
41. იშხნელიძე სონია ქაზიმის ასული — ხულოს რ-ნის ხიხაძის საშ. სკოლა;
42. ხალვაში ელენე იროდიონის ასული — ხულოს რ-ნის ხიხაძის საშ. სკოლა;

II. ფენოლოგიური მუშაობის ხანგრძლივი და ნაყოფიერი ხელმძღვანელობისათვის დაჯილდოვდნენ საქართველოს ხსრ განათლების სამინისტროს სიგელებით მასწავლებლები

1. ფრანგულიშვილი ევგენი ივლიანეს ძე — ლანჩხუთის რ-ნის მამათის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
2. ლეკვეიშვილი ვენერა იასეს ასული — სამტრედიის რ-ნის იანეთის გეოგრაფიის მასწავლებელი;
3. ჭეგეშიძე ვალერიან ბიქტორის ძე — ამბროლაურის რ-ნის ნიკორწმინდის გეოგრაფიის მასწავლებელი;
4. კაპანაძე მარიამ ვასილის ასული — ახალციხის რ-ნის აწყურის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
5. აკრიტიდი თეონარ საბას ძე — დმანისის რ-ნის განთიადის გეოგრაფიის მასწავლებელი;
6. სვანიძე თამარ ვარლამის ასული — ახალციხის რ-ნის ზიკილიის გეოგრაფიის მასწავლებელი;
7. ზვიჩია დარეჯან პანტელის ასული — მაიაკოვსკის რ-ნის ზეგნის ბიოლოგიის მასწავლებელი;

8. ვაშყმაძე თამარ გიორგის ასული ვანის რ-ნის საპროცესუს ბიოლოგიის მასწავლებელი;
9. მოისწრაფიშვილი ქლარა სარდიონის ასული — ლანჩხუთის რაიონის ნიგეზიანის გეოგრაფიის მასწავლებელი;
10. ბობოხიძე მანანა დავითის ასული — წულუკიძის რ-ნის კინჩხის პ/ხელმძღვანელი;
11. შელეგია ქეთევან ანტონის ასული — ხობის რ-ნის ახალი ხიბულის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
12. პერტენავა ვალენტინა ზოსიმეს ძე — აბაშის რ-ნის ონტოფოს გეოგრაფიის მასწავლებელი;
13. კეკელია გიორგი პავლეს ძე — გეგეჭკორის რ-ნის ბანძის გეოგრაფიის მასწავლებელი;
14. ხაჩიძე მერი ილიას ასული — გურჯაანის რ-ნის ჩუმლაყის გეოგრაფიის მასწავლებელი;
15. შაიშველაშვილი გულა სოლომონის ასული — სიღნაღის რ-ნის დუკრიანის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
16. გეგუჩაძე შურა რაქდენის ასული — კასპის რაიონის კავთისხევის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
17. მიქაბერიძე ნათელა ლაზარეს ასული — ბორჯომის რაიონის ბაკურიანის გეოგრაფიის მასწავლებელი;
18. ბეჭვიაია ვალენტინა ივანეს ასული — ჩხოროწყუს რ-ნის კირცხის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
19. კუპრაძე შალვა ლევანის ძე — ორჯონიკიძის რ-ნის ხევის გეოგრაფიის მასწავლებელი;
20. აბაშიძე ნოდარ თოყოს ძე — ხულოს რ-ნის ხინაძირის ბიოლოგიის მასწავლებელი;

III. 1967 წლის მაისში ჩატარდეს ნორჩ ფენოლოგთა VII რესპუბლიკური კონფერენცია და მოეწყო ნორჩ ფენოლოგთა ნამუშევრების რესპუბლიკური გამოფენა

IV. ბავშვთა ცენტრალურმა საექსკურსიო-ტურისტულმა სადგურმა (ამხ. ჯ. სამხარაძემ):

ა) მკიდრო კავშირი დაამყაროს საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის შესაბამის ინსტიტუტებთან და მისი თანამშრომლებთან

ლების დახმარებით კიდევ უფრო გაშალოს სკოლებსა და სკოლის-
გარეშე დაწესებულებებში ფენოლოგიურ მუშაობა;

ბ) გაუწიოს სათანადო დახმარება სკოლებს ნორჩ ფენოლოგთა
VII რესპუბლიკური შეკრებისათვის მზადებასა და გამოფენის მო-
წყობის საქმეში.

აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხ-
რეთ ოსეთის ა/თ კალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფი-
ლებათა გამგეებმა განიხილონ აღნიშნული ბრძანება გეოგრაფიისა
და ბიოლოგიის მასწავლებელთა სექციურ სხდომებზე და უზრუნველ-
ყონ მოსტკლეთა მასობრივი ჩაბმა ფენოლოგიურ მუშაობაში.

VI. სკოლების სამართველომ (ამხ. რ. კანდელაკმა) კონტროლი
დააწესოს ამ ბრძანების შესრულებაზე.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კო-
ლეგიის 1974 წლის 13 ივნისის დადგენილება.

მინისტრი

მ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
1974 წლის 17 ივნისის
ბრძანება № 466

**საქართველოს ნორმ მოგზაურ-მხარეთმცოდნეთა
II ექსპურსია-კონფერენციის შედეგებისა და
III ექსპურსია-კონფერენციის ჩატარების შესახებ**

კოლეგია აღნიშნავს, რომ ლენინურ ადგილებში ტურისტული მატარებლით მოწყობილი II შორეული ექსკურსია-კონფერენცია მარშრუტით: თბილისი-კუბიშევი-ულიანოვსკი-ყაზანი-ლენინგრადი-თბილისი ორგანიზებულად ჩატარდა. ექსკურსია-კონფერენციაში მონაწილეობდა რესპუბლიკის 50 რაიონისა და ქალაქის საკავშირო ტურისტულ-მხარეთმცოდნეობითი ექსპედიციის — „საბჭოთა ვშირი ჩემი სამშობლო“ მეორე ეტაპზე საუკეთესოდ მომუშავე 85 საშუალო სკოლის 250 მოსწავლე პიონერი და მათი ხელმძღვანელები.

მოგზაურობის დროს კონფერენციაზე წაკითხულ იქნა და მატარებლის რადიოკვანძის საშუალებით გადაიკა 68 მოხსენება. მოსმენილი მოხსენებებიდან გამოირჩეოდა: „ჩემი სოფელი“. (ც. ვასიტაშვილი, ახალქალაქის რ-ნის აწყურის საშ. სკოლა), „რაიონში გავრცელებული სამკურნალო მცენარეები“ (თ. მენტეშაშვილი, ლაგოდეხის ქართული საშ. სკოლა), „ციხფერი გუშაგები“, (ლ. სეფიაშვილი, გურჯაანის რ-ნის ჩუმლაყის საშ. სკოლა), „ჩემი მხარე“ (ა. ტაბატაძე, ორჯონიკიძის რ-ნის ხევის საშ. სკოლა), „საბჭოთა აქარა“ (გ. ჯაყელი, ბათუმის მე-16 საშ. სკოლა), „ომის ვეტერანის ნაამბობი“ (მ. კობიაშვილი, თელავის IV საშ. სკოლა), „ისინი ჩვენი ბედნიერებისათვის იბრძოდნენ“ (ქ. მიხელიძე, ჭიათურის II საშ. სკოლა), „ქალაქის მოწინავე საწარმო“ (ა. გაჩეჩილაძე, ქუთაისის 24-ე საშ. სკოლა), „ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხანა“ (ა. გურული, ზესტაფონის IV საშ. სკოლა), „სამამულო ომის მონაწილე ჩვენი სკოლის მასწავლებელი“ (თ. ჯაფოშვილი, გურჯაანის რ-ნის მახარაძის საშ. სკოლა), „ჩვენ დავდიოდით წინაპართა ნაკვალევზე“ (ნ. ხახნელიძე, თერჯოლის რაიონის ჩხარის საშ. სკოლა), „ვანის არქეოლოგიური გათხრები“ (მ. სანიკიძე, ვანის რ-ნის კიროვის საშ.

სკოლა), „ჩემი ქალაქის მატთანე“ (დ. კაიშაური, დუშეთის პიონერთა სახლი), „მდინარე არაგვის ახალი სიცოცხლე“ (ქ. ნავროზაშვილი, დუშეთის პიონერთა სახლი), „ჩემი სახელოვანი თანამემამულე — სამამულო ომის გმირი“ (ნ. გულდიანი, მესტიის საშ. სკოლა), „სამღერეთის დღიური“ (ქ. ტოგონიძე, თეთრიწყაროს რ-ნის ასურეთის საშ. სკოლა და სხვა.

კონფერენციის მონაწილეებმა დაათვალიერეს ქალაქები: კუიბიშევი, ყაზბი, ულიანოვსკი, ლენინგრადი. მონაახულეს და დაფინანსების გვირგვინებით შეამკეს ლენინის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ამსახველადგილები. კონფერენციის მონაწილეებს ქ. კუიბიშევიში შეხვედრა მოუწყვეს პიონერთა სასახლის ტურიზმისა და მხარეთმცოდნეობის წრის წევრებმა.

გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა II ექსკურსია-კონფერენციის ორგანიზებულად ჩატარებისათვის საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საპატიო სიგელებით დაჯილდოვდნენ ბავშვთა ცენტრალური საექსკურსიო-ტურისტული სადგურის თანამშრომლები და მოწვეული ამხანაგები:

არგამაძე ცისანა დავითის ასული — დირექტორის მოადგილე;

ნაცვლიშვილი ნანა ზაქარიას ასული — მეთოდისტი;

მალაკელიძე ბუღუ სევერიანის ძე — ფოტოლაბორატორიის გამგე;

ლდსგორსკაია ლილი ვლადიმერის ასული — მასობრივი მუშაობის ორგანიზატორი;

ჯორბენაძე ნათელა ვახტანგის ასული — ექსკურსიამძღოლი;

გუგუნივა ნანა გიორგის ასული — გეოგრაფიული საზოგადოების სწავლული მდივანი;

მახათაძე დალი პროკოფის ასული — სტენოგრაფიის რესპ. სკოლის პედაგოგი;

სამხარაძე ჯემალ ივანეს ძე — ბავშვთა ტურისტული სადგურის დირექტორი.

2. II შორეულ ექსკურსია-კონფერენციაში აქტიური მონაწილეობისათვის დაჯილდოვდნენ საქართველოს განათლების სამინისტროს სიგელებით პედაგოგები:

1. სამქანაშვილი ნუნუ არჩილის ასული — ყაზბეგის სიონის საშ. სკოლის მათემატიკის მასწავლებელი.
2. დავიდოვა ეთერი სიმონის ასული — ახმეტის II საშ. სკოლის ისტორიის მასწავლებელი;
3. ზვიჩია დარეჯან პანტელის ასული — მაიაკოვსკის რ-ნის ზეგნის საშ. სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
4. სიგიტოვა ვალენტინა ვასილის ასული — ქიათურის რუსული საშ. სკოლის მათემატიკის მასწავლებელი;
5. კუპატაძე ბაბო ალექსანდრეს ასული — თერჯოლის რ-ნის თეზის საშ. სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
6. რინკავაია ელიზა ვახტანგის ასული — სამტრედიის II საშ. სკოლის პიონერ-ხელმძღვანელი
7. მექვაბიშვილი აბესალომ მელქისდეკის ძე — ლანჩხუთის რ-ნის მამათის საშ. სკოლის გეოგრაფიის მასწავლებელი;
8. გელაშვილი ნატო ვლადიმერის ასული — ორჯონიკიძის რ-ნის ხევის საშ. სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
9. ვაშაყმაძე თამარ გიორგის ასული — ვანის რ-ნის საპრასიის საშ. სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
10. ვარდოსანიძე გრიგოლ პორფილეს ძე — ტყიბულის V საშ. სკოლის სამხედრო მომზადების ხელმძღვანელი;
11. კალანდაძე თინა პროკოფის ასული — ქ. გორის განათლების განყოფილების პედაგოგიური მეთოდისტი;
12. ლაზარაშვილი ნინელი ვალერიანის ასული — გორის რ-ნის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლის დირექტორი;
13. ლოჩოშვილი მაგული სერგოს ასული — წულუკიძის მექანიზაციის ტექნიკუმის პედაგოგი;
14. ქავზინიძე მაგული გიორგის ასული — ქუთაისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის პედაგოგი;
15. აგობა აიდა გრიგოლის ასული — ქ. სოხუმის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის მასობრივი მუშაობის ორგანიზატორი;
16. ქემაშვილი მარო ივანეს ასული — ახალციხის რ-ნის აწყურის საშ. სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
17. შაიშველაშვილი გულო სოლომონის ასული — სიღნაღის რ-ნის ნუკრიანის I საშ. სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
18. ბარათაშვილი მაყვალა იოსების ასული — გურჯაანის რ-ნის ჩუმლაყის საშ. სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი;

19. ხარიტონიშვილი ნარგიზო გიორგის ასული — გურჯაანის რ-ნის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლის დირექტორი;
20. ზაქარიაშვილი ეფემია პეტრეს ასული — კასპის რ-ნის მოსწავლეთა საშ. სკოლის პედაგოგი;
21. გეგეშიძე ვალერიან ბიქტორის ძე — ამბროლაურის რ-ნის ნიკორწმინდის საშ. სკოლის გეოგრაფიის მასწავლებელი;
22. აბაშიძე ნოდარ თოვოს ძე — ხულოს რ-ნის ხიხაძირის საშ. სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
23. ბუცხრიკიძე ალექსანდრე ირაკლის ძე — თერჯოლის რ-ნის საშ. სკოლის ისტორიის მასწავლებელი;
24. გაგუა ამირან შალვას ძე — ქ. ბათუმის მე-16 საშ. სკოლის გეოგრაფიის მასწავლებელი;
25. ქსენდოხოვა ნადეჟდა ახილეს ასული — დმანისის რ-ნის განთიადის საშ. სკოლის პედაგოგი;
26. მსხალაძე ნარგული რამიზის ასული — ხელვაჩაურის საშ. სკოლის უფროსი პიონერ-ხელმძღვანელი;
27. მირიანაშვილი ელისაბედ იოსების ასული — ლაგოდების ო. ჭავჭავაძის სახ. საშ. სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
28. გონგაძე ლიდა — ონის რ-ნის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლის დირექტორი;
29. ამყოლაძე ლევან კონსტანტინეს ძე — წყალტუბოს რ-ნის ოფურჩხეთის საშ. სკოლის კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის ორგანიზატორი;
30. ფიფია გურამ აქესენტის ძე — წალენჯიხის II საშ. სკოლის მათემატიკის მასწავლებელი;
31. ედიგარაშვილი ნანი ვახტანგის ასული — დუშეთის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლის მასობრივი მუშაობის ორგანიზატორი;
32. თვალთაშვილი ლუიზა მიხეილის ასული — თელავის IV საშ. სკოლის რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი;
33. ცხაკაია ლუდა ბაგრატის ძე — ვაგრის რ-ნის ხეივნის I საშ. სკოლის მათემატიკის მასწავლებელი;
34. ფხალაძე ჯუბა კალისტრატეს ძე — ვანის რ-ნის კიროვის საშ. სკოლის გეოგრაფიის მასწავლებელი;
35. გიგინეიშვილი მეწყინა ალექსანდრეს ასული — ქობულეთის რ-ნის განათლების განყოფილების მეთოდისტი;

36. მებურნუთოვა ანა ვასილის ასული — ქ. ცხინვალის მე-5 საშ. სკოლის გეოგრაფიის მასწავლებელი;
37. პეტროსიანი სანამ გალუსტის ასული — გუდაუთის ასურეთის საშ. სკოლასთან არსებული სასკოლო ინტერნატის მასწავლებელი;
38. მეტრეველი ჩარლი მიხეილის ძე — თეთრიწყაროს რ-ნის ასურეთის საშ. სკოლასთან არსებული სკოლა-ინტერნატის გამგე;
39. ასათიანი ნოდარ — ზესტაფონის მე-3 საშ. სკოლის კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის ორგანიზატორი;
40. კალანდაძე ეკატერინე — ზესტაფონის მე-2 საშ. სკოლის კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის ორგანიზატორი;
41. ცქვიტინიძე ლევან აღექსანდრეს ძე — მახარაძის რ-ნის ასკანის საშ. სკოლის ფიზიკური აღზრდის მასწავლებელი;
42. კობალიანი ეთერი ინდიკოს ასული — ცაგერის რ-ნის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლის დირექტორი;
43. ჯომარდაშვილი ნუნუ ვასილის ასული — ქარელის რ-ნის რუხისის საშ. სკოლის რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი;
44. პაიჭაძე ნაირა ნოეს ასული — ჩოხატაურის 1-ლი საშ. სკოლის გეოგრაფიის მასწავლებელი;
54. ქუთრსიშვილი ეთერი ნიკოლოზის ასული — საგარეჯოს 1-ლი საშ. სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
46. ზაზიკაშვილი ჯემალ დავითის ძე — ხაშურის რ-ნის გომის საშ. სკოლის დირექტორის მოადგილე;
47. მაჭარაშვილი ივანე — საჩხერის რ-ნის სხვიტორის საშ. სკოლის დირექტორი;
48. გაგიევა ელენე ენტონის ასული — ბორჯომის რ-ნის ბაკურიაშვილის საშ. სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
49. გერლიანი სოფიო — მესტიის რ-ნის ეცერის საშ. სკოლის პიონერხელმძღვანელი;
50. ურიდია ნორა იულონის ასული — გეგეჭკორის რ-ნის ზანძის საშ. სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი;
51. ბეგიაშვილი აგნესა ზაქარიას ასული — ქ. თბილისის მე-17 საშ. სკოლის პედაგოგი;
52. მალაზონია ნათელა ნიკოლოზის ასული — ქ. თბილისის მე-17 საშ. სკოლის პედაგოგი;

3. საქართველოს ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა II ექსკურსია-კონფერენციაზე შინაარსიანი მოხსენებების წარმოდგენისათვის საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სიგელებით დაჯილდოვდნენ შემდეგი მოსწავლეები:

1. მიქაბერიძე გულნარა გიორგის ასული — ახალციხის რ-ნის აწყურის საშ. სკოლა;
2. გასიტაშვილი ციციწო გენადის ასული — ახალციხის რ-ნის აწყურის საშ. სკოლა;
3. მიქაბერიძე თამარ თენგიზის ასული — ბორჯომის რ-ნის ბაკურიანის ქართული საშ. სკოლა;
4. მეტრეველი მედეა ტარასის ასული — ბორჯომის რ-ნის, ბაკურიანის ქართული საშ. სკოლა;
5. მენტეშაშვილი თამარ ნიკოლოზის ასული — ლაგოდეხის საშ. სკოლა;
6. ზაისურაძე ციალა გაბრიელის ასული — ლაგოდეხის ი. ჭავჭავაძის სახ. საშ. სკოლა;
7. ცერცვაძე ნანა რობერტის ასული — ლაგოდეხის ი. ჭავჭავაძის სახ. საშ. სკოლა;
8. პატარაია შორენა ბოჩიას ასული — გეგეჭკორის რ-ნის ბანძის საშ. სკოლა;
9. პატარაია ზაირა ალექსანდრეს ასული — გეგეჭკორის რ-ნის ბანძის საშ. სკოლა;
10. გაბუნია მაია გურამის ასული — გეგეჭკორის რ-ნის ბანძის საშ. სკოლა;
11. კორბესაშვილი წათელა ზაქარიას ასული — კასპის რ-ნის კავთისხევის საშ. სკოლა;
12. ქსოვრელი ნუგზარ მურაზის ძე — კასპის რ-ნის კავთისხევის საშ. სკოლა;
13. ჩაჩანიძე ქეთევან ოთარის ასული — კასპის რ-ნის კავთისხევის საშ. სკოლა;
14. ხალვაში ეთერ რევაზის ასული — ხულოს რ-ნის ხიხაძირის საშ. სკოლა;
15. აბაშიძე ევგური ნოდარის ასული — ხულოს რ-ნის ხიხაძირის საშ. სკოლა;
16. გაბიაძე რაულ მუჯიდის ასული — ხულის რ-ნის ხიხაძირის საშ. სკოლა;

17. რუაძე ანა ვალიკოს ასული — გურჯაანის რ-ნის ჩემლაქის საშ. სკოლა;
18. სეფიაშვილი ლია შალვას ასული — გურჯაანის რ-ნის ჩემლაქის საშ. სკოლა;
19. კენკიშვილი თინა გიორგის ასული — გურჯაანის რ-ნის ჩემლაქის საშ. სკოლა;
20. გელაშვილი ლუიზა გერგის ასული — ორჯონიკიძის რ-ნის ხევის საშ. სკოლა;
21. ტაბატაძე აზა ივანეს ასული — ორჯონიკიძის რ-ნის ხევის საშ. სკოლა;
22. გრიგალაშვილი ლია გიორგის ასული — ორჯონიკიძის რ-ნის ხევის საშ. სკოლა.
23. გიორგაძე მარინა ვარლამის ასული — ვანის რ-ნის საპრა-სიის საშ. სკოლა;
24. ვაშაყმაძე მაცვალა შალვას ასული — ვანის რ-ნის საპრა-სიის საშ. სკოლა;
25. გიორგაძე მარინა ვარლამის ასული — ვანის რ-ნის საპრა-სიის საშ. სკოლა;
26. დიერაშვილი მარინე აკაკის ასული — სიღნაღის რ-ნის ნუკ-რიანის საშ. სკოლა;
27. ნადირაშვილი ამალია ომარის ასული — სიღნაღის რ-ნის ნუკრიანის საშ. სკოლა;
28. მელაძე ლია პავლეს ასული — ყაზბეგის რაიონის სიონის საშ. სკოლა;
29. კილაძე ზაურ შალვას ძე ლანჩხუთის რ-ნის მამათის საშ. სკოლა;
30. გოგოშიძე ნადეჟდა გიორგის ასული — აპროლაურის რ-ნის ნიკორწმინდის საშ. სკოლა;
31. დევნოზაშვილი ავთანდილ ფირუზის ძე — დმანისის რ-ნის განთიადის საშ. სკოლა;
32. კობრეიძე მალხაზ ნოდარის ძე — სამტრედიის 1-ლი საშ. სკოლა;
33. ჯაყელი გიორგი მიხეილის ძე — ბათუმის მე-16 საშ სკოლა;
34. მარქაროვი დიმიტრი ელუარდის ძე — ბათუმის მე-14 საშ. სკოლა;
35. კობიაშვილი მარინა დიმიტრის ასული — თელავის მე-4 საშ. სკოლა;

36. ტოგონიძე ქეთევან გიორგის ასული — თეორიწყაროს რ-ნის ასურეთის საშ. სკოლა;
37. კობახიძე მერაბ ნოშრევანის ძე — თეორიწყაროს რ-ნის ასურეთის საშ. სკოლა;
38. გიორგობიანი ომარ ოთარის ძე — თეორიწყაროს რ-ნის ასურეთის საშ. სკოლა;
39. მეტრეველი სოსო ვასილის ძე თეორიწყაროს რ-ნის ასურეთის საშ. სკოლა;
40. პაპუაშვილი ნინო გიორგის ასული — თეორიწყაროს რ-ნის სოფ. ასურეთის საშ. სკოლა;
41. ბექაური დალი დავითის ასული თეორიწყაროს რ-ნის ასურეთის საშ. სკოლა;
42. ბახტაძე მანანა ელგუჯას ასული — წულუკიძის სკოლა-ინტერნატი;
43. მიხეილიძე ქეთევან ბუხუტის ასული — ქიათურის მე-3 საშ. სკოლა;
44. გაჩეჩილაძე ავთანდილ მიხეილის ძე — ქუთაისის 24-ე საშ. სკოლა;
45. ლაფაჩი ქეთევან დავითის ასული — გორის რ-ნის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლის ტურისტული წრის წევრი;
46. გურული ავთანდილ ჯუმბერის ძე — ზესტაფონის მე-4 საშ. სკოლა;
47. ფხაკაძე თამარ დავითის ასული — ზესტაფონის 1-ლი საშ. სკოლა;
48. მამალაძე მარინე გურამის ასული — ჩოხატაურის 1-ლი საშ. სკოლა;
49. კეკელიძე ამირან მიხეილის ძე — ჩოხატაურის 1-ლი საშ. სკოლა;
50. დოლიძე მალხაზ ვალერიანის ძე — ჩოხატაურის 1-ლი საშ. სკოლა;
51. ცხვედიანი ნაირა გურამის ასული — ცაგერის საშ. სკოლა;
52. ჩაკვეტაძე მამუკა შოთას ძე — ცაგერის საშ. სკოლა;
53. მდივანი ნანა კუკურის ასული — ცაგერის საშ. სკოლა;
54. ჯაველიძე პოლინა ელიზბარის ასული — მახარაძის რ-ნის ასკანის საშ. სკოლა;
55. კილურაძე რუსუდან კუკურის ასული — მახარაძის რ-ნის ასკანის საშ. სკოლა;

56. ხაჩატურიანი ლეილა ალექსანდრეს ასული — ქარელის 1^{ლი} საშ. სკოლა;
57. გაგნიძე თინა ვიბოს ასული — ქარელის მე-2 საშ. სკოლა;
58. მახატიშვილი ეთერ მიხეილის ასული — ახმეტის რ-ნის მატნის საშ. სკოლა;
59. თურქიაშვილი ლუბუმ ირაკლის ძე — ახმეტის მე-2 საშ. სკოლა;
60. ბაშინურიძე დარეჯან შოთას ასული — ახმეტის რ-ნის ქვემო ალვანის საშ. სკოლა;
61. ბაზერაშვილი ლალი შალვას ასული — გურჯაანის რ-ნის კაჭრეთის საშ. სკოლა;
62. ჯაფარიშვილი თემურ ვალერიოს ძე — გურჯაანის რ-ნის მახარაძის საშ. სკოლა;
63. შარვალიტაშვილი ვალერი შოთას ძე — გურჯაანის საშ. სკოლა;
64. კუტალაძე მადონა ლევანის ასული — თერჯოლის რ-ნის ჩხარის საშ. სკოლა;
65. ხაზნელიძე ნანა გიორგის ასული — თერჯოლის რ-ნის ჩხარის საშ. სკოლა;
66. ბრეგვაძე მანანა ვასილის ასული — თერჯოლის რ-ნის საშ. სკოლა;
67. ლიპარტელიანი ზურაბ გივის ძე — ვანის რ-ნის კიროვის საშ. სკოლა;
68. სანიკიძე მურმან ავთანდილის ძე — ვანის რ-ნის კიროვის საშ. სკოლა;
69. კვესტაძე თამაზ ზურაბის ძე — ვანის რ-ნის კიროვის საშ. სკოლა;
70. კაიშაური დარეჯან შოთას ასული — დუშეთის რ-ნის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის მხარეთმცოდნეთა წრის წევრი;
71. ნავროზაშვილი ქეთევან ღვთისოს ასული — დუშეთის რ-ნის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლის მხარეთმცოდნეთა წრის წევრი;
27. ჩაეგლიშვილი მანანა შალვას ასული — ონის მე-2 საშ. სკოლა;
73. ჯაფარიძე მარიეტა ოთარის ასული — ონის რ-ნის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლის მხარეთმცოდნეობის წრის წევრი;

74. ჯანელიძე თამარ მიხეილის ასული — წყალტუბოს ოფთერჩხეთის ლ. ავალიანის სახ. საშ. სკოლა;
75. ყურაშვილი ნინო ლევანის ასული — წყალტუბოს ოფთერჩხეთის ლ. ავალიანის სახ. საშ. სკოლა;
76. კვიციანიძე ლუიზა ლევანის ასული — წყალტუბოს ოფთერჩხეთის ლ. ავალიანის სახ. საშ. სკოლა;
77. ჯენია მარინა ნაზბეს ასული — ქ. სოხუმის მე-10 საშ. სკოლა;
78. ცხაკაია ოთარ ლუდას ძე — გაგრის რ-ნის ხევის 1-ლი საშ. სკოლა;
79. ბაზაძე მანანა შოთას ასული — საჩხერის მე-2 საშ. სკოლა;
80. მაჭარაშვილი ნინო გიორგის ასული — საჩხერის 1-ლი საშ. სკოლა;
81. გულდანი ნანა აკაკის ასული — მესტიის რ-ნის ლენჯერის საშ. სკოლა;
82. ეოჟოლიანი ნესტან კაპიტონის ასული — მესტიის რ-ნის მულახის საშ. სკოლა;

4. საკავშირო ტურისტულ-მხარეთმცოდნეობითი ექსპედიციის „საბჭოთა კავშირი ჩემი სამშობლოა“ დასკვნით ეტაპში გამარჯვებული რესპუბლიკის პიონერ-მოსწავლეებისათვის 1975 წლის მარტის არდადეგებზე მოეწყოს III შორეული ექსკურსია-კონფერენცია, რომელიც მიეძღვნება ფაშისტურ გერმანიაზე გამარჯვების 30 წლისთავს;

5. ბავშვთა ცენტრალურმა საექსკურსიო-ტურისტულმა სადგურმა (ამხ. ჯ. სამხარაძემ) უზრუნველყოს III ექსკურსია-კონფერენციის მაღალ დონეზე ჩატარება.

6. სკოლების სამმართველომ (ამხ. რ. კანდელაკმა) კონტროლი დააწესოს ამ ბრძანების შესრულებაზე.

ზაფხუდელი:საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1974 წლის 18 ივნისის დადგენილება.

მ ი ნ ი ს ტ რ ი

თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
1974 წლის 13 ივნისის
ბრძანება № 476

**ქუთაისის რვაწლიანი სკოლა-ინტერნატის ბაზაზე
ფიზიკა-მათემატიკური სკოლა-ინტერნატის
გახსნის შესახებ**

საქართველოს კვ ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის შუამდგომლობის საფუძველზე, მიმდინარე წლის 20 აგვისტოდან ქუთაისის რვაწლიანი სკოლა-ინტერნატის ბაზაზე გაიხსნას ფიზიკა-მათემატიკური სკოლა-ინტერნატი. ამასთან დაკავშირებით:

1. ქუთაისის განათლების განყოფილებამ (ამხ. ბ. ფრუიძემ):

ა) 1974-1975 სასწავლო წლისათვის, აღნიშნულ სკოლა-ინტერნატში ფიზიკა-მათემატიკის გაღრმავებულსწავლებიანი სამი VIII კლასის გახსნას გამო, შეაჩეროს აღსაზრდელთა მიღება I კლასში, ხოლო VII და VIII კლასების აღსაზრდელთა კონტინგენტის რესპუბლიკის სხვადასხვა სკოლა-ინტერნატებში გადანაწილების პროექტი, მათი სახელობითი სიით და საცხოვრებელი ადგილის ჩვენებით, დროულად წარმოუდგინოს სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოს;

ბ) მიიღოს ზომები ქუთაისის ფიზიკა-მათემატიკის სკოლა-ინტერნატის ფიზიკისა და მათემატიკის მასწავლებელთა მაღალკვალიფიციური კადრებით დაკომპლექტებისათვის;

გ) სკოლა-ინტერნატში ფიზიკისა და მათემატიკაში ლექციებისა და სემინარიული მუშაობის ჩასატარებლად მოიწვიოს ქუთაისისა და შუალევიანის სახელობის პედაგოგიური და პოლიტექნიკური ინსტიტუტების ფიზიკისა და მათემატიკის კათედრებიდან მეცნიერ-მუშაკები;

დ) მიმდინარე წლის ოთხ თვეში ქუთაისის ფიზიკა-მათემატიკური სკოლა-ინტერნატისათვის გაიღოს დამატებითი ასიგნებანი ქალაქისათვის-სახალხო განათლების ხაზით დამტკიცებულ სხვადასხვა ფონდის ფარგლებში, ბიუჯეტის შესრულების წესით;

ე) სკოლა-ინტერნატში მეთოდური და ორგანიზაციული ხასიათის სამუშაოების საწარმოებლად ქალაქის ხელმძღვანელი ორგანო-

ებისა და სასწავლო-სამეცნიერო დაწესებულებების წამყვანი მუშაკებისაგან შექმნას მზრუნველთა საბჭო, საბჭოს შემადგენლობა დასამტკიცებლად წარმოუდგინოს განათლების სამინისტროს უკვეანეს მიმდინარე წლის 1 სექტემბრისა;

ვ) ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანოების დახმარებით ფიზიკა-მათემატიკური სკოლა-ინტერნატის როგორც სასწავლო, ისე საძინებელ კორპუსებს ჩაუტაროს კაპიტალური რემონტი, ამასთან ერთად, მიიღოს საჭირო ზომები ფიზიკის, ქიმიის, ბიოლოგიისა და სხვა საგნების კეთილმოწყობილი კაბინეტ-ლაბორატორიების შესაქმნელად.

2. თბილისის უ. მ. კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათემატიკურმა სკოლა-ინტერნატმა (დირექტორი ამხ. ვ. მელაძე) საჭირო დახმარება აღმოუჩინოს ქუთაისის ფიზიკა-მათემატიკურ სკოლა-ინტერნატს სასწავლო გეგმებით, პროგრამებითა და დამხმარე სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფის საქმეში.

3. მომარაგებისა და დამხმარე საწარმოთა სამმართველომ (ამხ. გ. კბილაშვილმა) ქუთაისის ფიზიკა-მათემატიკური სკოლა-ინტერნატი უზრუნველყოს საჭირო ხელსაწყო-იარაღებითა და სასწავლო მოწყობილობით.

4. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. ა. კვაჭაძემ) 1975 წლის ბიუჯეტის პროექტში გაითვალისწინოს საჭირო ასიგნებანი ქუთაისის ფიზიკა-მათემატიკური სკოლა-ინტერნატის საჭიროებისათვის;

5. სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო საბლების სამმართველომ (ამხ. თ. ნიკოლაიშვილმა) მეთოდკაბინეტთან (ამხ. ვაჩნაძე) ერთად:

ა) ქმედითი დახმარება გაუწიოს ქ. ქუთაისის ფიზიკა-მათემატიკური სკოლა-ინტერნატის დირექციას სასწავლო-აღმზრდელო-ლობითი პროცესის სწორად და მაღალ დონეზე წარმართვის-საქმეში;

ბ) სისტემატური კონტროლი დააწესოს აღნიშნული ბრძანების შესრულების მიმდინარეობაზე და მისი განხორციელების შესახებ მომახსენოს მიმდინარე წლის 10 სექტემბრამდე.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს

1974 წლის 21 ივნისის

ბრძანება № 486

საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა თაობაზე სკკპ ცკ-ისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, აგრეთვე საქართველოს კპ ცკ-ის 1974 წლის 7 მაისის დადგენილებათა განსახორციელებლად სახალხო განათლების ორგანოებისა და სკოლების ამოცანების შესახებ

აღვნიშნავ, რომ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის 1974 წლის მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებანი საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა შესახებ, მიღებული ამავე საკითხზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1974 წლის 11 იანვრის დადგენილების საფუძველზე, წარმოადგენს საპროგრამო დოკუმენტს რესპუბლიკის ყველა დარგის მუშაკისათვის და კერძოდ განათლების ფრონტის მუშაკათვის. მასში ახალი ძალით ვლინდება თანმიმდევრული ზრუნვა რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის შემდგომი ზრდისა, მისი განუხრელი აღმავლობა-განმტკიცებისა და ადამიანთა მატერიალური კეთილდღეობის ღონის ამოღებისადმი. ამის გამო, სავსებით კანონზომიერად, ეს პროგრამა ჩვენი რესპუბლიკის მშრომელების დიდ მოწონებას იმსახურებს.

„საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა შესახებ“ სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილება და ამ საკითხის შესახებ საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის 1974 წლის მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებანი რესპუბლიკის სახალხო განათლების სისტემის მუშაკებსა და ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების პედაგოგიურ კოლექტივებს ავალებს, არსებითად გააუმჯობესონ მუშაობა, განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ საყოველთაო-სავალდებულო რვაწლიანი სწავლების კანონის განუხრელად შესრულების, ახალგაზრდობის საყოველთაო საშუალო განათლებაზე გადასვლის დროულად დამთავრების, სწავლების პროცესის

სრულყოფისა და მოზარდი თაობის აღზრდის მკვეთრად გაუმჯობესების საქმეს.

რათა ამ მიმართულებით სკოლების მუშაკთა საქმიანობას თანმიმდევრულად გეგმაზომიერი და სისტემატური ხასიათი მიეცეს,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ე :

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

ა) საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის 1974 წლის მაისის პლენუმის დადგენილება „რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაციების ამოცანები“ საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა შესახებ „სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილების შესრულების საქმეში“ გულდასმით განიხილონ კოლექტივებისა და საბჭოების სხდომებზე და მისი შესრულებისათვის დასახონ ქმედითი ღონისძიებები;

ბ) ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების პედაგოგიური კოლექტივების მთელი ყურადღება მიაპყრონ ახალგაზრდობის საყოველთაო საშუალო განათლებაზე გადასვლის დროულად დამთავრების, საყოველთაო-სავალდებულო რვაწლიანი სწავლების კანონის განხორციელების, სასწავლო პროცესის შემდგომი სრულყოფისა და სკოლის წინაშე მდგარი სხვა აქტუალური ამოცანების გადაჭრისაკენ;

გ) ქმედითი ღონისძიებები გაატარონ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებს მოსწავლეთა შორის აღზრდელობითი მუშაობის მკვეთრად გასაუმჯობესებლად; სკოლების პედაგოგიურ კოლექტივებს უპირველეს ამოცანად დაუსახონ მარქსისტულ-ლენინური მსოფლველობის ჩამოყალიბებისა და ცხოველმყოფელი საბჭოთა პატრიოტიზმის სულისკვეთებით ახალგაზრდობის აღზრდის საქმის არსებითად გაუმჯობესება;

დ) ადგილობრივ ხელმძღვანელ პარტიულ ორგანიზაციებთან შეთანხმებით, პარტიული განათლების ქსელის მეშვეობით, მასწავლებელთა დახელოვნების კურსებზე, თეორიული კონფერენციების, სემინარებისა და ლექციების მეშვეობით განუშარტონ სახალხო განათლების სისტემის მუშაკებს „საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა შესახებ“ პლენუ-

მის მიერ დასახული პროგრამის მნიშვნელობა და ის ამოცანები რაც ამასთან დაკავშირებით დგას სკოლის წინაშე.

2. დაწესდეს, რომ 1974-1975 სასწავლო წლიდან „საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა შესახებ“ სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილებსა და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის 1974 წლის მაისის პლენუმის მასალების გაცნობა დაწყებით კლასებსა და IV—VII კლასების მოსწავლეებთან ხდება კლასის ხელმძღვანელების მეშვეობით, მათთვის მისაწვდომი საუბრების გზით, ხოლო VIII, IX და X კლასებში — ისტორიისა და საზოგადოებათმცოდნეობისათვის განკუთვნილი საათების ხარჯზე.

სკოლების სამმართველომ (ამხ. რ. კანდელაკმა) მოამზადოს და რაიონების (ქალაქების) განათლების განყოფილებებს 15 აგვისტომდე დაუგზავნოს კონკრეტული მითითებანი რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეებისათვის დასახელებული მასალების გაცნობის წესის შესახებ.

3. 1974 წლის მასწავლებელთა აგვისტოს თათბირის დღის წესრიგში შეტანილ იქნეს საკითხი „საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის 1974 წლის 7 მაისის გადაწყვეტილებანი და სკოლებისა და პედაგოგიური კოლექტივების ამოცანები“.

ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1974 წლის 16 მაისის დადგენილება.

მ ი ნ ი ს ტ რ ი

თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
1974 წლის 24 ივნისის
ბრძანება № 494

**ახალდაბის სანატორიული სკოლა-ინტერნატის
მუშაობის უმჯობესების უძაბრების
შ ე ს ა ხ ე ბ**

აღვნიშნავ, რომ ახალდაბის სანატორიული სკოლა-ინტერნატის მუშაობაში ადგილი აქვს არსებითი ხასიათის ნაკლოვანებებს: სკოლა-ინტერნატში არაა დაცული სანიტარულ-ჰიგიენური ნორმები; არაა დამაკმაყოფილებლად ხორციელდება შენობებისა და ინვენტარის მოვლა-დაცვის საქმე. კეთილმოუწყობელი და ჭუჭყიანია სკოლა-ინტერნატის სასადილო და ეზო-გარემო, აღსაზრდელები ხელ-პირდაუბანელნი, თმადაუვარცხნელნი და ჭუჭყიანები არიან.

ხშირად არ სრულდება დღის რეჟიმიუ გათვალისწინებული დონისძიებანი; მაგალითად, ყოველი გაკვეთილის წინ არ ტარდება 5 წუთიანი ფიზკულტურული ვარჯიშობები, არ ტარდება დღის ძილი, დაგვიანებით ეძლევათ ბავშვებს სადილი და ვახშამი.

განსაკუთრებით სერიოზული ხარვეზები გამოვლინდა ზოგადსაგანმანათლებლო საგნების სწავლებასა და აღმზრდელობით მუშაობაში.

არადაკმაყოფილებლად ისწავლება მშობლიური ენა და ლიტერატურა. მასწავლებლები კ. ბარბაქაძე და ლ. გელაშვილი არ ემზადებიან გაკვეთილებისათვის, სათანადო ყურადღებას არ უთმობენ აღსაზრდელთა ზეპირი და წერიტი მეტყველების განვითარების საქმეს. სწავლების პროცესში არ იყენებენ თვალსაჩინოებას. თვით მასწავლებლებიც ვერ ფლობენ მართლწერის წესებს და, წერიტი ნამუშევრების გასწორების დროს, უშვებენ უხეშ შეცდომებს. გარდა ამისა, დარღვეულია წერის ჩატარების გრაფიკი და არც საკონტროლო წერების რაოდენობაა დაცული. მიუხედავად მოსწავლეთა ნამუშევრებში დაშვებული უამრავი შეცდომისა, მათი ცოდნა ლიბერალურად ფასდება. ამ მხრივ დიდი ნაკლოვანებები გააჩნია სკოლა-ინტერნატის დირექტორს კ. ბარბაქაძეს; ერთ-ერთი მერვე კლასე-

ლის მიმდინარე წლის 14 თებერვალს შესრულებულ წერილებში
შევარში (ხალხთა მეგობრობა „ვეფხისტყაოსანში“) მას მხოლოდ
4 შეცდომა შეუნიშნავს, 13 კი მხედველობიდან გამოჩენია. უხეში
ენობრივი შეცდომებითაა სავსე პედსაბჭოს ოქმი და სხვა სასკო-
ლო დოკუმენტები.

სუსტად მუშაობს მშობლიური ლიტერატურის საგნობრივი
წრე (ხელმძღვანელი ო. ქვიციანი). წრის სხდომები არარეგულარუ-
ლად ტარდება, რაც მთავარია, იგი არ ითვალისწინებს მოსწავლეთა
ინტერესებსა და მიდრეკილებას. წრის სამუშაო გეგმაში შეტანილი
ყველა საკითხი პროგრამული მასალის დამუშავებას ითვალისწინებს.

რიგი ნაკლოვანებებით ხასიათდება რუსული ენის სწავლება
(მასწ. ბ. ბლიაძე და ვ. ნავროზაშვილი). გაკვეთილებზე ნაკლები
ყურადღება ექცევა სალიტერატურო მუშაობას, კითხვის ტექნიკისა და
სასაუბრო ენის განვითარებას. წინადადებების გარჩევისას და წე-
რის დროს მოსწავლეები ვერ ახერხებენ დაშვებულ გრამატი-
კული წესების პრაქტიკულად გამოყენებას და ა. შ.

სუსტად მუშაობს საგნობრივი წრე რუსულ ენაში (ხელმძღვა-
ნელი ე. ნავროზაშვილი). იმის მაგიერ, რომ მოსწავლეები ამუ-
შაოს გამომეტყველებით კითხვაზე, ამხ. ვ. ნავროზაშვილი თვით
უკითხავს მათ ამა თუ იმ ნაწარმოებს.

გარკვეული ნაკლოვანებებია მათემატიკის სწავლებაში (მასწავ-
ლებლები ნ. ბლიაძე და ლ. მართიაშვილი). მოსწავლეები გაკვე-
თილზე იფარგლებიან მხოლოდ ცალკეული მოსწავლეებით, მათი
ძირითადი მასა კი უყურადღებოდაა მიტოვებული და გამოთიშულია
სწავლების პროცესიდან. ეს მოსწავლეები სწორად ვარც გა-
გაკვეთილის დროს ანაწილებენ, ახალი მასალის ახსნას ნაკლებ დროს
უთმობენ. მის განმტკიცებასა და საშინაო დავალების მიცემას კი
ზარის შემდეგ ახდენენ. იშვიათად მოწმდება საკლასო-საშინაო
რეველები, ამიტომ ძალიან დაბალია მოსწავლეთა წერის კულტურ-
ა. საკონტროლო წერითი ნაშრომები უგულისყუროდ სწორდება.
მათში გაპარულია ბევრი შეცდომა, მოსწავლეთა ცოდნის შეფასე-
ბაში, როგორც წესი, ადგილი აქვს ლიბერალიზმს, ვინაიდან მეოთ-
ხედში დაწერილი ნიშნები არ შეესატყვისება მათ რეალურ ცოდ-
ნას.

ქიმია-ბიოლოგიის სწავლებისათვის სკოლა-ინტერნატში არ
არის შექმნილი საჭირო პირობები. კაბინეტი მეტად ღარიბია სას-
წავლო ხელსაწყოებით, ტექნიკური საშუალებებითა და თვალსაჩინ-

ნობით. არ არის წყალგაყვანილობა, არ აქვთ ამწოვი კარადი და ა. შ.

სასწავლო-აღმზრდელი მუშაობაში არსებული სერტიფიცირებული ხაკლოვანებების გამო არადამაკმაყოფილებელი მაჩვენებლებით დაამთავრა ახალდაბის სანატორიულმა სკოლა-ინტერნატმა შიშინარე სასწავლო წლის III მეოთხედი (87,7%). მცირეა ხუთოსანთა და ოთხოსანთა რიცხვი. დაბალია აკადემიური მოსწრება (IV¹ კლასის ხელმძღვანელი ო. ქველაძე, აღმზრდელები ჯ. ბანცაძე, ი. მჭედლიშვილი), VIII (კლასის ხელმძღვანელი ვ. ნავროზაშვილი, აღმზრდელი კ. სუთიაშვილი) და IV² კლასებში (კლასის ხელმძღვანელი აშბარცუმიანი, აღმზრდელები: ჯ. შენგელია და ც. გოგოლაძე).

არასწორად არის შედგენილი გაკვეთილების ცხრილი; მასში არ არის დაცული, დღეების ნორმალურად დატვირთვის მიზნით, ათვისების მხრივ ძნელი საგნების თანაბრად განაწილების პრინციპი. გაკვეთილების ცხრილშია შეტანილი აგრეთვე ფაკულტატივები მათემატიკასა და ფიზიკაში.

საფუძვლიან გადამუშავებას მოითხოვს აღსაზრდელთა დღის რეჟიმიც. საშინაო დავალებების შესრულებაზე მუშაობის პერიოდში ნაკლები ყურადღება ექცევა აღსაზრდელებში დამოუკიდებელი მუშაობის ჩვევების გამოქუთხებას (VIII კლ. აღმზრდელი კ. სუთიაშვილი), სწორედ ამიტომ, აღნიშნულ სააღმზრდელო ჯგუფში 23 მოსწავლიდან ვერ ასწრებს 6.

სკოლა-ინტერნატში ნაკლები ყურადღება ეთმობა ლიტერატურული დილა-საღამოების, კომუნისტური შრომის მოწინავეებთან შეხვედრების, ექსკურსია-ლაშქრობების მოწყობას. თითქმის არ ეწყობა სპორტული ასპარეზობანი და მოძრავი თამაშობები.

არადამაკმაყოფილებლად არის დაყენებული მეთოდური მუშაობა. ნაკლებად ხდება აღმზრდელებისა და მასწავლებლების გაკვეთილებსა და თვითმომზადებაზე ურთიერთდასწრება და გამოცდილების გაზიარება, არ არის მოწყობილი მეთოდური კუთხე და ა. შ.

სუსტია დირექტორის, ამხ. კ. ბარბაქაძის კონტროლი და დახმარება პედაგოგიური კოლექტივისადმი. სკოლა-ინტერნატის დირექტორის კ. ბარბაქაძის მიერ მოსმენილი გაკვეთილების ანალიზები, გარდა იმისა, რომ ზერელე და არაფრისმთქმელია, სავსეა უხეში

ენობრივ-სტილისტური შეცდომებით და, რაც მთავარია, იგი პედაგოგებს არ აცნობს მის მიერ მოსმენილი გაკვეთილების ანალიზისას ამასთანავე, იჩენს უტაქტობასა და არაობიექტურობას მასწავლებლებთან და აღმზრდელებთან ურთიერთობაში. სწორედ ეს არის ძირითადი მიზეზი იმისა, რომ სკოლა-ინტერნატის პედაგოგიკტივის უმეტეს ნაწილსა და კ. ბარბაქაძეს შორის არაჯანსაღი და არაკოლეგიალური განწყობილება სუფევს, რაც უარყოფითად მოქმედებს სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ნორმალურად წარმართვის საქმეზე;

სკოლა-ინტერნატის ექიმი ჯ. ფანქველავილი სათანადო კონტროლს ვერ ახორციელებს ბავშვთა კვებასა და სანიტარულ-ჰიგიენური რეჟიმის დაცვაზე. სკოლა-ინტერნატში დღემდე არ არის გამოყოფილი ჰიგიენის ოთახი გოგონებისათვის.

სკოლა-ინტერნატის პროდუქტის საწყობში, შერჩევით ჩეტარებული აღწერის დროს, აღმოჩნდა 34 მან. და 31 კაპ. დანაკლისი.

სკოლა-ინტერნატის მუშაობაში არსებული ზემოხსენებული და სხვა ნაკლოვანებები გამოწვეულია იმითაც, რომ ბორჯომის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილებამ საჭირო დახმარება და ხელმძღვანელობა ვერ გაუწია სკოლა-ინტერნატს მუშაობაში.

ახალდაბის სანატორიული სკოლა-ინტერნატის მუშაობაში გამოვლინებული ნაკლოვანებების აღმოფხვრის მიზნით,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. სკოლა-ინტერნატის დირექციამ:

ა) გააძლიეროს ხელმძღვანელობა და კონტროლი მასწავლებელთა და აღმზრდელთა მუშაობისადმი, სისტემატურად დაესწროს მათ გაკვეთილებსა და თვითმეცადინეობებზე; პედაგოგიურ საბჭოს სხდომებსა და საწარმოო თათბირებზე განიხილოს სასწავლო დისციპლინების სწავლების მდგომარეობა, მეორეწლიანობისა და მოსწავლეთა აკადემიური ჩამორჩენილობის საკითხი; დასახოს ღონისძიებები სწავლების ხარისხის შემდგომ გასაუმჯობესებლად და მოსწავლეთა ცოდნის ღონის ამალღებისათვის;

ბ) განსაკუთრებული ყურადღების ქვეშ იყოს ამ ბრძანებაში აღნიშნული სუსტად მომუშავე მასწავლებლები და აღმზრდელები, სისტემატურად აღმოუჩინოს მათ საჭირო დახმარება და თუ ამის შემდეგაც ვერ უზრუნველყოფენ საგნის სწავლებისა და

და აღმზრდელობითი მუშაობის არსებითად გაუმჯობესებას, დაა-
აყენოს საკითხი სამუშაოდან მათი განთავისუფლების შესახებ;

გ) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციოს აღსაზრდელობის
იდეურ-პოლიტიკურ და ესთეტიკურ აღზრდას. ხშირად ჩაატაროს
თვითმოქმედების საღამოები, შეხვედრები ხელოვნების, მეცნი-
ერების მუშაებთან, წარმოების მოწინავე აღამიანებთან და სხვა
მასობრივი ღონისძიებანი;

დ) არსებითად გააუმჯობესოს აღმზრდელ-მასწავლებლისად-
მი მეთოდური დახმარება, იმგვარად წარმართოს საგნობრივ-მეთო-
დური გაერთიანების მუშაობა, რომ ისინი ხელს უწყობდნენ მას-
წავლებელთა პროფესიულ დახელოვნებას და სწავლების ხარისხის
ამაღლებას;

ე) იზრუნოს აღსაზრდელთა კვების ორგანიზაციის გაუმჯობე-
სებისათვის, არ დაუშვას კვების ნორმების დარღვევა. წინასწარ შე-
ადგინოს და თვალსაჩინო ადგილას გამოაქრას რამოდენიმე დღის
მენიუ და სხვ.

ვ) მტკიცე კონტროლი დააწესოს სამედიცინო პერსონალის მუ-
შაობაზე. სათანადო ყურადღება მიაქციოს სანიტარულ-ჰიგიენური
პირობების დაცვას. სრულ წესრიგში მოიყვანოს სანიტარული კვან-
ძები და სკოლა-ინტერნატის სხვა სათავსოები, დაუყოვნებლივ
გამოყოს ჰიგიენის ოთახი გოგონებისათვის;

ზ) სკოლა-ინტერნატის პროდუქტების საწყობში პროდუქტების
ნაკლებობის დაშვებისათვის მკაცრი ადმინისტრაციული სასჯელი
დაადოს საწყობის გამგეს ბ. ქველაძეს და გადაახდევინოს მას რე-
ვიზიის შედეგად გამოვლინებული პროდუქტების ნაკლებობის ღი-
რებულება;

თ) საგნის არადამაკმაყოფილებლად სწავლებისა და მოსწავ-
ლეთა დაბალი ცოდნის გამო მასწავლებლებს: ლ. გელაშვილს,
თ. ბლიაძეს, ლ. მარტიშვილს და აღმზრდელ კ. სუთიაშვილს VIII
კლასის აღსაზრდელების თვითმომზადების სუსტი ხელმძღვანელო-
ბისათვის მიეთითოთ.

2. ახალდაბის სკოლა-ინტერნატის დირექტორი კ. ბარბაქაძე,
რომელმაც ვერ უზრუნველყო სკოლა-ინტერნატის აღსაზრდელთათ-
ვის ნორმალური საყოფაცხოვრებო პირობების შექმნა და მასწავ-
ლო-აღმზრდელობითი მუშაობისადმი სათანადო ხელმძღვანელობა,
ამასთან, თავისი მოქმედებით ხელი შეუწყო სკოლა-ინტერ-

ნატის პედაგოგიურ კოლექტივში დაჯგუფებებისა და დაძაბული ატმოსფეროს შექმნას, განთავისუფლდეს სამუშაოდან.

ეცნობოს საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს, რომ ახალდაბის სანატორიული სკოლა-ინტერნატის ექიმი ჯ. ფანქველაშვილი სათანადო კონტროლს არ ახორციელებს ბავშვთა კვებისა და სანიტარულ-ჰიგიენურ რეჟიმის დაცვაზე.

4. სკოლა-ინტერნატის სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შესახებ განათლების სამინისტროს ბრიგადის მიერ მონაკვეთი მასალა გადაეგზავნოს ბორჯომის რაიონის განათლების განყოფილებას. განათლების განყოფილების გამგემ ამხ. ბ. მინჯიამ, ამ ბრძანებასთან ერთად, განიხილოს იგი სკოლა-ინტერნატის პედაგოგიური საბჭოს სხდომაზე საჭირო ზომების მისაღებად.

5. სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველომ (ამხ. თ. ნიკოლაიშვილმა) კონტროლი დააწესოს ამ ბრძანების შესრულებაზე

ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1974 წლის 20 ივლისის დადგენილება.

მ ი ნ ი ს ტ რ ი

თ. ლაშქარაშვილი

ჩეხოსლოვაკიაში სკოლა-ინტერნატის აღსაზრდელთა დღის რეჟიმის ორგანიზაციისათვის

სკოლა-ინტერნატი მოწოდებულია აღზარდოს მაღალი დეურის, დიდად განათლებული, ყოველმხრივ განვითარებული, ჯანსაღი და ფიზიკურად გამობრძმედილი, ცხოვრებისა და შრომისათვის მომზადებული თაობა. ასეთი უმნიშვნელოვანესი ამოცანების გადაწყვეტაში დიდ როლს თამაშობს რაციონალურად შედგენილი დღის რეჟიმი.

სკოლა-ინტერნატის დღის რეჟიმი უნდა აიგოს ჰიგიენის თანამედროვე მოთხოვნების საფუძველზე, ამ დაწესებულების სასწავლო-აღმზრდელობითი და გამაჯანსაღებელი მუშაობის თავისებურებათა გათვალისწინებით, მოსწავლეთა თითოეული ასაკობრივი ჯგუფისათვის დიფერენცირებულად.

დღის რაციონალური რეჟიმი მოსწავლეებში ზრდის დისციპლინის ნიჰილს, აჩვენებს მათ დროის დაზოგვას, ხელს უწყობს ბავშვებში ინიციატივის, დამოუკიდებლობის განვითარებას. დღის რეჟიმის ცალკეულ კომპონენტებს აღსაზრდელები გაცილებით უფრო კარგად ასრულებენ, თუ ისინი ორგანიზებულია ბავშვთათვის ჩვეულ ვითარებაში და ყოველთვის ერთსა და იმავე საათებშია მოცემული, ერთი და იგივე თანამიმდევრობით.

სკოლა-ინტერნატის დღის რეჟიმი, გარდა სასწავლო მეცადინეობისა, საკმაოდ დროს ითვალისწინებს ძილის, დასვენებისა და სხვადასხვა ზასიათის საქმიანობისათვის, რაც ხელს უწყობს მოსწავლეთა ყოველმხრივ განვითარებას. თითოეულ აღსაზრდელს მისი მიდრეკილების ნიჭისა და უნარის მიხედვით უნდა შევუქმნათ ხელშემწყობი პირობები სკოლისგარეშე მუშაობაში აქტიური მონაწილეობისათვის: მეცადინეობა წრეებში, სპორტულ სექციებში, პიონერთა სასახლეებისა და სახლების, ბიბლიოთეკების, ნორჩ-ნატურალისტთა და ნორჩ ტექნიკოსთა, ბავშვთა ტურისტული სადგურების, მოზარდ მაყურებელთა თეატრების, მუსიკალური სკოლების, სათხილამურო სადგურებისა და სხვათა ნახვა-გაცნობა.

სკოლა-ინტერნატის პედაგოგიური კოლექტივი აღსაზრდელთა დღის განრიგს ადგენს მედიცინის მუშაკთა აქტიური მონაწილეობით.

გვ. 100

მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული დღის რეჟიმის აგების თავისებურებანი სასწავლო მეცადინეობისაგან თავისუფალი დღეებისა და არდადეგებისათვის. გამოსავლელი დღის მეტი წილი ბავშვებმა უნდა გაატარონ სუფთა ჰაერზე. სასწავლო მეცადინეობისაგან თავისუფალ დღეებში კარგია აგრეთვე მოეწყოს მუზეუმში, კინოში, თეატრში წასვლა, გამოფენის დათვალიერება და სხვა.

სასწავლო მეცადინეობის რეჟიმი

რეჟიმი ითვალისწინებს ბავშვთა ცხოვრების ორგანიზაციის ძირითად საკითხებს: სასწავლო და სწავლისგარეშე მეცადინეობას, დღის დასვენებას ჰაერზე მაქსიმალური ყოფნით, კვებას, ძილს. ამასთან, რეჟიმის ცალკეული მომენტები დღე-ღამის განმავლობაში ისე ნაწილდება, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს სხვადასხვა სახის საქმიანობის მონაცვლეობა, შრომისა და დასვენების დროულად ცვლა.

დადლილობის ზრდასთან ბრძოლის ერთ-ერთი არსებითი საშუალებაა გაკვეთილებს შორის აღსაზრდელთა დასვენების უნარიანი ორგანიზაცია. ამასთან, საუკეთესო დასვენება იქნება არა სრული მყუდროება, არამედ საქმიანობის ხასიათის შეცვლა. ამიტომაც რეკომენდებული დასვენების დროს ნაკლებმობრავი ან შედარებით წყნარი თამაშის ჩატარება სუფთა ჰაერზე, ხოლო თუ პირობები ამის საშუალებას არ იძლევა, მაშინ დარბაზებში ან სხვა სადგომებში.

რასაკვირველია, არ შეიძლება დასვენების დროს ბავშვების მეტისმეტად აგზნება, მაგრამ არც ის არის სწორი, რომ ბავშვებმა დაისვენონ კედელთან ფეხზე მდგომმა ან დერეფანში იარონ წყნარად.

განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს ჰაერის კარგად გაწმენდას კლასებში.

საშინაო დავალებათა დროის ბიუჯეტი

საშინაო სასწავლო მეცადინეობისათვის გამოყოფილია:

I-II კლასების მოსწავლეთათვის — 1 საათამდე,

III კლასების მოსწავლეთათვის — 1,5 საათამდე,
IV-V კლასების მოსწავლეთათვის — 2 საათამდე,
VI-VII კლასების მოსწავლეთათვის — 2,5 საათამდე,
VIII-IX-X კლასების მოსწავლეთათვის — 3 საათამდე.

თვალყური უნდა ვადევნოთ საშინაო დავალებათა სწორად დანიშნულებას თითოეულ სასწავლო საგანში და მივაღწიოთ მათ შემტობობას მოფიქრებულად. სკოლა-ინტერნატის დირექტორებმა და დირექტორის მოადგილეებმა სასწავლო-სააღმზრდელო დარგში მასწავლებლები უნდა დაავალდებულონ, რათა ერთმანეთს შეუთანხმონ დავალებათა მოცულობა თითოეული კლასისათვის თითოეულ დღეზე და არ დაუშვან მოსწავლეთა გადატვირთვა.

სასწავლო საათების ყოველდღიური და ყოველკვირეული რაოდენობა ცხრილში არ უნდა აღემატებოდეს სასწავლო დატვირთვის დაწესებულ ნორმებს. სასწავლო საგნებს, რომლებიც მეხსიერებისა და ყურადღების უფრო დიდ დაძაბვას მოითხოვს, ცხრილში უნდა დაეთმოს პირველი საათები, როცა მოსწავლეთა შრომისუნარიანობა შედარებით მაღალია.

უფრო რაციონალურია საშინაო დავალების შესრულება სადილისა და 1,5-2 საათს სუფთა ჰაერზე ყოფნის შემდეგ. I-III კლ. საშინაო სასწავლო მეცადინეობის ჩატარების პროცესში საჭიროა მოეწყოს 10-15 წუთიანი შესვენებები ყოველი 45 წუთის შემდეგ, ხოლო IV-X კლასების მოსწავლეებს საშუალება უნდა მიეცეთ, მოაწყონ შესვენებები სურვილის მიხედვით, მუშაობის განსაზღვრული ეტაპის დამთავრების შემდეგ, ვინაიდან თვითმომზადების პერიოდში რეგლამენტირებული შესვენება ყურადღებას უფანტავს აღსაზრდელებს და ხელს უშლის მათი აზროვნების კონცენტრაციას. დაუშვებელია გაკვეთილების მომზადება მაშინვე — ნასადილევს. ამ შემთხვევაში აღსაზრდელები იძულებულნი ხდებიან საკმაო დასვენების გარეშე იმეცადინონ 7-8 საათს.

ზოგჯერ სკოლა-ინტერნატში, I-III კლასების მოსწავლეები საშინაო დავალებებს ასრულებენ მასწავლებლის ხელმძღვანელობით. ეს გამოცდილება გამართლებულია იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი მეცადინეობა არ ატარებს ერთგვარ დამატებითი გაკვეთილის ხასიათს და მიზნად ისახავს დამოუკიდებელი მუშაობის ჩვევების დანერგვას მოსწავლეებში, მათი აზროვნების განვითარებას და ა. შ. ხაზი უნდა გაესვას იმასაც, რომ დღის ასეთი რეჟიმის პირობებში არავითარ

შემთხვევაში არ უნდა შემცირდეს ხარისხი შრომისა და სიმღერის
გაკვეთილებისა, რომლებსაც ჩვეულებრივ აღმზრდელები ხელმძღ-
ვანელობენ კლასგარეშე მეცადინეობის დროს. ბიბლიოთეკა

დამოუკიდებლობის პრინციპზე უნდა აიგოს აგრეთვე საშინაო
დავალებათა შესრულება IV-VI კლასების მოსწავლეთა მიერ, მიუ-
ხედავად იმისა, თუ ვინ ხელმძღვანელობს ამ საქმეს — მასწავლებე-
ლი თუ აღმზრდელი. მასწავლებლთა ამოცანაა, შექმნან ნორმალუ-
რი პირობები მოსწავლეთა მიერ საშინაო დავალებების შესასრუ-
ლებლად, ასწავლონ მათ დამოუკიდებლად მუშაობა.

VII-IX კლასების მოსწავლეებს შეიძლება მიეცეთ შესაძლებ-
ლობა, სრულიად დამოუკიდებლად შეასრულონ საშინაო დავალებ-
ები მასწავლებლის ან აღმზრდელის დაუსწრებლად. სწორად იქ-
ცევიან იმ სკოლა-ინტერნატებში, სადაც ხსენებული კლასების მოს-
წავლეები საშინაო დავალებებს ასრულებენ სასწავლო კაბინეტებ-
ში, ბიბლიოთეკაში, მეცადინეობისაგან თავისუფალ კლასში, სამ-
კითხველოსა და სხვა სადგომებში, თუ იქ არის სათანადო მოწყობი-
ლობა. მოსწავლეთა მიერ საშინაო დავალებების შესრულების ორ-
განიზაციისას მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული, რომ რაც
უფრო ჩქარა დაეუფლებიან მოსწავლეები დამოუკიდებლად მუშა-
ობას, მით უფრო მტკიცე იქნება მათი ცოდნა და ჩვევები.

რიგ სკოლა-ინტერნატებში აღსაზრდელებს, რომლებმაც კარ-
გად და სწრაფად შეასრულეს საშინაო დავალება, აიძულებენ კლას-
ში „ისხდნენ“ რეკომით დადგენილი მთელი დროის მანძილზე. ასე-
თი წესი არ შეიძლება სწორად ჩაითვალოს. პირიქით, საქირთა ყო-
ველმხრივ წავახალისოთ ის კეთილსინდისიერი მოსწავლეები, რომ-
ლებიც მთელი მონდომებით და ძალდაუტანებლად იწყებენ და ზუს-
ტად ასრულებენ საშინაო დავალებას. ასეთი მოსწავლეების კლასში
დატოვება არავირათ შემთხვევაში არ უნდა ხდებოდეს, მათ უნდა
მიეცეთ შესაძლებლობა. გონივრულად გამოიყენონ ეს დრო თავისი
შეხედულებისამებრ. მაგრამ, ამასთან ერთად, აღსაზრდელების საქ-
მიანობა ამ დროს წინასწარ ძალიან მკაფიოდ უნდა იყოს დაგეგმი-
ლი და განსაზღვრული აღმზრდელის მიერ.

აღსაზრდელთა მიერ საშინაო დავალებების შესრულების პრო-
ცესში დაცული უნდა იქნეს სიწყინარე. თუ გარეთ ხმაურია, ბავშვე-
ბი მალე იძლევიან, მცირდება მუშაობის ხარისხი.

განსაკუთრებული ზრუნვაა საქირთა იმისათვის, რომ ნორმა-
ლურად იქნეს განათებული თითოეული აღსაზრდელის სამუშაო

ადგილი, საკმაოდ გასუფთავდეს ჰაერი. აღმზრდელებმა ყურადღება უნდა მიაქციონ ბავშვების სწორად ჯდომას საშინაო, დავალებათა შესრულების დროს. კარგი გარემო-პირობები (საკმარისი ფართობი და კუბატურა, სინათლე, შენობაში ნორმალური ტემპერატურა-ტენიანობა და სხვ.) ხელს უწყობს შრომისუნარიანობის მაღალ დონეზე შენარჩუნებას.

კლასგარეშე მეცადინეობა და დღის რეჟიმი

დღის რეჟიმის დაცვისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს ყველა სახის კლასგარეშე მუშაობის ზუსტ ორგანიზაციას.

ბოლო უნდა მოელოს იმ მრავალ ღონისძიებას, როდესაც ბავშვი, თითქოსდა კონვეიერით, ერთი ღონისძიებიდან გადადის მეორეზე. ძალიან მნიშვნელოვანია მოისპოს ერთი და იგივე ღონისძიებების დებულება კომპლექსური და ბიონერული ორგანიზაციების, ბავშვთა კოლექტივის საბჭოს ხაზით. დაუშვებელია, როდესაც აღსაზრდელები ერთს და იმავე დღეს მონაწილეობენ ორ-სამ ორგანიზებულ ღონისძიებაში.

სწორად იქცევიან სკოლა-ინტერნატების ის ხელმძღვანელები, რომლებიც ძირითად ყურადღებას აპყრობენ არა სკოლაში ჩასატარებლად სხვადასხვა სახის ღონისძიების რაოდენობას, არამედ მათი შინაარსის მაღალ დონეს.

კლასგარეშე მეცადინეობისათვის რეჟიმში გათვალისწინებული უნდა იქნეს 2 საათი I-VI კლასების აღსაზრდელთათვის და 2,5 საათი VIII-X კლასების აღსაზრდელთათვის.

რეჟიმი არ უნდა ზღუდავდეს ბავშვთა ინიციატივას. საჭიროა მივცეთ მათ შესაძლებლობა — თავისუფალი დრო მოახმარონ თავიანთ საყვარელ საქმეს. რიგ სკოლა-ინტერნატებში კლასგარეშე მეცადინეობების საათები იგეგმება კვირის ცხრილით. მაგალითად, კვირის ერთ დღეს მეცადინეობენ ტექნიკური წიგნები, სპორტული სექციები, მეორედ ხდება კინოსურათების დამონტაჟება, ტარდება საერთო-სასკოლო საღამო, საერთო კრება, მესამედ ეწყობა აღსაზრდელთა საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომა სკოლის გარეთ და ა. შ.

საკლებო დროის ასეთ განრიგს თავისი ნაკლიც აქვს, რაც იმაში გამოიხატება, რომ ყოველ საღამოს ტარდება ორგანიზებული მეცადინეობა და აღსაზრდელებს ყოველთვის როდი რჩებათ საკმაოდ

დრო, რომელიც უნდა გამოიყენონ საკუთარი შეხედულების
მებრ.

თავისუფალი დრო იმისათვის, რომ წაიკითხონ, დაისვენონ, და-
წერონ წერილი, გაისეირნონ მეგობრებთან ერთად, იოცნებონ —
ყოველთვის როდი აქვთ სკოლა-ინტერნატის აღსაზრდელებს.

რიგ სკოლა-ინტერნატებში აღსაზრდელთათვის (მესამე-მეოთხე
კლასებიდან დაწყებული) შემოღებულია 1-2 თავისუფალი საღამო
კვირაში. ასეთი საღამოების დროს ღიაა კაბინეტ-სახელოსნოები და
ტები, ბიბლიოთეკა, მუსიკისა და სათამაშო ოთახები, ბიბლიო-
თეკა და ყველა სასტუმრო ოთახი. ბავშვები თავისუფლად სარგებ-
ლობენ ინსტრუმენტებით და მასალებით, ცნობარებით. აღსაზრდე-
ლებს მნიშვნელოვან დახმარებას უწევენ აგრეთვე კონსულტანტი-
მასწავლებლები. არც აღმზრდელი, არც წრის მამასახლისი, არც
რაზმის ხელმძღვანელი არავის ავალებენ ამა თუ იმ საქმის შესრუ-
ლებას. თითოეული აღსაზრდელი დაკავებულია თავისი საყვა-
რელი საქმით (აღსაზრდელებს, რომლებმაც ჯერ არ იციან თავისუ-
ფალი დროის გონივრულად გამოყენება, ტაქტიანად და მოთმინებით
ეხმარებიან მასწავლებლები).

აღმზრდელები და მასწავლებლები, ამ საღამოების დროს, მუ-
შაობენ არა თავის კლასებთან, არამედ მომსახურებას უწევენ ერთი
სახის სკოლისგარეშე მუშაობის გარკვეულ პუნქტებს (კაბინეტი,
ბიბლიოთეკა, სახელოსნო). მასწავლებლებს ეხმარება აღსაზრდელთა
აქტიუნი, მაგრამ ისე, რომ თვითეული აქტივისტი 3-4 თავისუფალი
საღამოდან დაკავებულ იქნეს მხოლოდ ერთ საღამოს.

არ შეიძლება ადამიანის აღზრდა გარეგნული დისციპლინისა
და გარეგნული ზემოქმედების სისტემით. რეჟიმი არ შეიძლება მი-
მართულ იქნეს მხოლოდ გარეგნული მწყობრი წესრიგისაკენ, მხე-
დველობაში უნდა მივიღოთ თითოეული აღსაზრდელის ინტერესები
და სულიერი მოთხოვნილებანი.

რეჟიმის თითოეულ ფორმას უნდა ჰქონდეს გარკვეული პედა-
გოგიური აზრი. სრულებით არ არის გამართლებული ის, რომ აღ-
საზრდელები ყოველდღე მარშით მიდიან სასადილოში, კლასებში,
გაკვეთილების მოსამზადებლად და ა. შ.

ანგარიში უნდა გაეწიოს იმას, რომ ბავშვში არის განმარტოე-
ბის, ოცნების მოთხოვნილება, აპიტომ ბოლო უნდა მოეღოს აღ-
საზრდელთა თითოეული ნაბიჯის ზედამხედველობას და მეტი ნდო-
ბა გამოეცხადოთ მათ.

ა. ს. მაკარენკო სასტიკად უარყოფდა რეჟიმის განმტკიცებას
სამწყობრო წვრთნით. ის ამბობდა, რომ მწკრივი, რაზმი, სამხედრო
სუბორდინაცია, დავალებით მარშირება ნაკლებად სასარგებლო
ტორმებია ბავშვთა და ჭაბუკთა კოლექტივში, და ყველაფერი ეს
იმდენად არ განამტკიცებს კოლექტივს, რამდენადაც ბავშვებს ღლის
ფიზიკურად და ფსიქიკურად.

საჭიროა, კლასგარეშე მუშაობის დროს მოფიქრებულად მო-
ეწყოს აღსაზრდელთა საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომა. ამ
შრომას ისინი ეწევიან არასასწავლო დროს, კვირაში ორჯერ: პირ-
ველკლასელები — 30-40 წუთს დღეში, II-IV კლასების მოსწავლე-
ები — არაუმეტეს ერთი საათისა. V-VIII კლასების აღსაზრდელ-
თათვის საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომის ხანგრძლიობა არ უნ-
და აღემატებოდეს დღეში 1,5 საათს, IX-X კლასების — 1,5-2 საათს,

ყველაზე უკეთესია საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომა მოე-
წყოს გაკვეთილების მომზადების შემდეგ, სასწავლო დღის ბოლოს,
ვახშამამდე.

დასაშვებია რეჟიმის ისეთი ვარიანტიც, რომლის მიხედვით აღ-
საზრდელები ნასადილევს ეწევიან შრომას, შემდეგ სეირნობენ
ნახევარ საათს, მერე კი ამზადებენ საშინაო დავალებებს.

სასელოსნოში მუშაობა ნავახშმევს, ძილის წინ, დაუშვებელია.
ეს იწვევს ორგანიზმის გადაღლას და აგზნებას, რაც უარყოფით
გავლენას ახდენს ძილის ხანგრძლიობაზე, ღრმა ძილზე;

ღრო, ვახშმის შემდეგ, უნდა მოხმარდეს წყნარ თამაშს, კითხ-
ვას, საუბარს, გასეირნებას.

საზოგადოებრივ სასარგებლო სამუშაოები, რომლებიც დაკავ-
შირებულია ბავშვთა ჰაერზე ყოფნასთან, შეიძლება ჩატარდეს გა-
სეირნებისა და მოძრავი თამაშისათვის გათვალისწინებულ სა-
ათებში.

ბავშვთა ძილის, დასვენებისა და ფიზიკური აღზრდის ორგანიზაცია

ბავშვთა და მოზარდთა ნორმალური ფიზიკური განვითარები-
სათვის, ჯანმრთელობის განმტკიცებისა და შრომისუნარიანობის
ამაღლებისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს ძილისა და დასვენების
ორგანიზაციას.

ბავშვთა ძილის ხანგრძლიობა წესდება მათი ასაკის შესაბამი-

სად. რაც უფრო მცირე ასაკისაა ბავშვი, მით უფრო მეტია მცდელობა ძილის მოთხოვნილება. ბავშვთა და მოზარდთა ძილის მინიმალური ხანგრძლიობა ასეა რეკომენდებული: 7 წლის ბავშვებისათვის — 11,5 საათი (მათ შორის 1 ან 1,5 საათი — დღის ძილი), 8-9 წლის ბავშვებისათვის — 10,5 საათი; 10 წლის — 10,5-10 საათი; 11-12 წლის — 10--9,5 საათი; 13-14 წლის — 9,5-9 საათი; 16 წლის მოზარდებისათვის — 9-8,5 საათი და 17-18 წლის ქაბუკებისათვის 8,5 საათი.

საშუალო და უფროსი ასაკის ცალკეული აღსაზრდელებისათვის, ექიმის დასკვნით, შეიძლება დაწესდეს დღის ძილი 1-1,5 საათის ხანგრძლიობით.

პიგიენური სრულფასოვანი ძილისათვის პირველხარისხოვანი მნიშვნელობა აქვს სუფთა ჰაერს, საესებით მოხერხებულ საწოლს, სუფთა ლოგინს, სიწყნარეს, დაუშვებელია, როცა ცალკეულ აღსაზრდელებს სძინავთ ჩატეხილ ბადიან საწოლზე, მოკლე ლეიბზე და ა. შ.

სკოლა-ინტერნატის პირობებში სავალდებულოა ბავშვების ყოველდღიურად ყოფნა სუფთა ჰაერზე. უმცროსი კლასების აღსაყოფნა დღეში ოთხჯერ მაინც — დილით, საუზმის შემდეგ, სკოლაში ზრდელთათვის ყველაზე უფრო მიზანშეწონილია სუფთა ჰაერზე მეცადინეობის დაწყებამდე 30 წუთს, მესამე გაკვეთილის შემდეგ ან სადილამდე 1-1,5 საათს, სადილის შემდეგ 1-1,5 საათს და ძილის წინ — 30 წუთს.

საშუალო და უფროსი კლასების აღსაზრდელთათვის გათვალისწინებულია ჰაერზე ყოფნა სამჯერ: დილით, სადილის შემდეგ და ვახშმის წინ.

დილის გასეირნება, მისი ხანმოკლეობის მიუხედავად, ხელს უწყობს გაკვეთილებზე ბავშვების სწრაფად ჩაბმას მუშაობაში. ძალიან სასარგებლოა აგრეთვე 30-წუთიანი გასეირნება ძილის წინ, ის ხელს უწყობს დამის ღრმა ძილს.

ზოგაერთ ბავშვს არ უყვარს სიცივეში სეირნობა და არჩევს შინ დარჩენას, სეირნობის ნაცვლად — კითხვას, ქარგვას ან უმიზნო დროსტარებას შენობაში. სასეირნოდ წასვლის სურვილის უქონლობას ძიანი იმით ხსნიან, რომ „გარეთ მათ არავითარი საქმე არ აქვთ“. ჯანმრთელ ბავშვებს უყვართ დასვენება აქტიურ მოძრაობაში, ამიტომ გასეირნება უნდა შეესაბამებოდეს თამაშს, სპორტულ გართობას, საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომას.

დღის რეჟიმში შედის ფიზიკურ კულტურაში მეცადინეობა

სხვადასხვაგვარ ორგანიზაციულ ფორმაში. მათგან 7-17 წლის
შეთათვის ძირითადია დილის ვარჯიში, წყლის პროცედურები
თამაში, სეირნობა, მეცადინეობა ფიზიკური კულტურის
ტევში, მასობრივი ღონისძიებანი ფიზიკურ კულტურაში და სხვა.

ფიზიკური აღზრდის ყველა ეს ფორმა უნდა შეესაბამებოდეს ბავ-
შეთა გამობრძმედას მზით, პაერთ, წყლით.

ბავშვთა ორგანიზმზე დიდ გამაღანაალებელ გავლენას ახდენს
დილის ვარჯიში, რომელიც სისტემატურად ტარდება სუფთა
პაერზე წლის ყველა დროს.

სკოლა-ინტერნატის ხელმძღვანელობამ და საექიმო პერსო-
ნალმა განუტრეღად უნდა ადევნონ თვალყური იმას, რომ ყველა
ვარჯიში იყოს მტკიცედ დიდფერენცირებული ბავშვთა ასაკის მი-
ტღვეით და შეესაბამებოდეს მათი ჯანმრთელობის მდგომარეობას.

დილის რაციონალური რეჟიმის განხორციელება სკოლა-ინტერ-
ნატებში დიდად არის დაზოკიდებული სასწავლო ოთახებში პაგიე-
ნურ პირობებზე. ამ ოთახებში უნდა იყოს ავეჯი, რომელიც პა-
სუხოზს ბავშვთა ზრდის მაჩვენებლებს. თვითეული აღსაზრდელი
უნდა იჯდეს მისი სიმაღლისათვის შესაფერის მერხზე, შესაფერის
მაგიდასთან. არასწორი ჯდომა მავნე გავლენას ახდენს ბავშვის ორ-
განიზმზე და იწვევს ტანადობის დარღვევას. ნორმალური მხედვე-
ლობისა და სწორი ტანადობის შესანარჩუნებლად ძალიან სასარ-
გებლოა მოსწავლეთა გადაჯდომა (ერთხელ წლის ნახევარში) მერ-
სების ერთი რიგიდან მეორე რიგში.

დროის გონივრულად განაწილება რეჟიმის საფუძველია

მოწინავე სკოლა-ინტერნატების პედაგოგიური კოლექტივები-
სათვის დამახასიათებელია ყოველდღიური ზრუნვა მოსწავლეთა
დროის რაციონალურად განაწილებაზე.

ეს, უპირველეს ყოვლისა, იმაში გამოიხატება, რომ რეჟიმის
ყველა მომენტი, ადგომიდან დაწყებული და საღამოს ტუალეტით
დამთავრებული, ტარდება ზუსტად დადგენილ დროს. შეეჩვიო სა-
ზუსტეს — ეს ნიშნავს, შეეჩვიოს საკუთარი თავისადმი ზუსტ მო-
თხოვნას, ყოველგვარი საქმის კეთილსინდისიერად შესრულებას.

მოსწავლეთა დროის დიდი ეკონომიაა მუდმივი ადგილების დაწესება მათი პირადი ნივთებისა და საშინაო საგნების შესახებ. დაუშვებელია მაგალითად ის, რომ ზოგჯერ აღსაზრდელს უხდება ფეხსაცმლის ან ტანსაცმლის ჩაგზობის, ღილის ან ძაფის და სხვა საგნების ძებნა.

მოფიქრებულად უნდა დაწესდეს აღსაზრდელთა მორიგეობა. სწორად იქცევიან იმ სკოლა-ინტერნატებში, სადაც შექმნილია გვარად ამცირებენ ყოველდღიურად მორიგეების რიცხვს, მოვალეობას მათ შორის კი ანაწილებენ მათი ასაკისა და ფიზიკური შესაძლებლობების გათვალისწინებით.

მორიგეობის სახეებიდან ყველაზე უფრო შრომატევადია სასადილოში მორიგეობა. აღსაზრდელთა მორიგეობა მთელი დღის მანძილზე, სამუშაოს ერთგვაროვნების გამო, იწვევს მოსწავლეთა გადაღლას.

ამიტომ მორიგეობა მთელი დღის მანძილზე სკოლა-ინტერნატებში ამოღებულ უნდა იქნეს თვითმომსახურების პრაქტიკიდან. უფრო მიზანშეწონილია მორიგეობის განაწილება ორ კლასზე, ან, უკიდურეს შემთხვევაში, სამორიგოდ მოსწავლეთა 2 ჯგუფის გამოყოფა, რომლებიც შეასრულებენ აუცილებელ სამუშაოს რიგობით. რიგ სკოლა-ინტერნატებში აღსაზრდელთა ერთი ნაწილი მორიგეობს საუზმის, მეორე — სადილის, მესამე — ვახშმის დროს. ზოგან პირველი კერძი, კისელი, კომპოტი მაგიდებზე მიაქვთ სპეციალური ჯამებით, ჩაი, ყავა, რძე — ჩაიდნებით.

კარგია, როცა სკოლა-ინტერნატებში ჭურჭლის ასალაგებლად იყენებენ ურიკას, ჭურჭლის გასაარეცხად — ელექტროჭურჭლის-სარეცხ მანქანას, პურის დასაჭრელად — ელექტროპურისსაჭრელსა და სხვა საყოფაცხოვრებო მანქანებს. შრომის მექანიზაცია სასადილოში მნიშვნელოვნად ამცირებს მორიგეობის დროს.

I-IV კლასების აღსაზრდელები უნდა განთავისუფლდნენ სამზარეულოში მუშაობისაგან. საჭმლის დამზადებაში, მზა კერძების დარიგებაში, წყლის სასმელი აუზების გამართვაში მონაწილეობენ მხოლოდ VII და უფროსი კლასების მოსწავლეები, რომლებმაც გაიარეს სპეციალური საექიმო შემოწმება.

სწავლობენ რა მოსწავლეთა დროის ბიუჯეტს, სკოლა-ინტერნატების პედაგოგიურმა კოლექტივებმა თავიდან უნდა აიცილონ ყველაფერი ის, რაც მოსწავლეებს ხელს უშლის, რაც შეიძლება რაციო-

ნალურად გამოიყენონ დრო დღე-ღამის განმავლობაში, და ამით მი-
აღწიონ დღის რეჟიმის ზუსტად დაცვას.

დასასრულ, ხაზი უნდა გაესვას იმას, რომ დღის რეჟიმი მნიშვნელოვან
კეთესოდ სრულდება მაშინ, როცა ხელმძღვანელები და აღმზრდე-
ლები, კომკავშირულ და პიონერულ ორგანიზაციებზე დაყრდნობით,
მთელ კოლექტივს შემოიკრებენ რეჟიმის ზუსტად დაცვისათვის.

კვირა და უქმე დღეებისათვის დღის რეჟიმი უნდა შედგეს
ჩვეულებრივი რეჟიმისაგან განსხვავებული ვარიანტით და ამ
დღეებში მეტი დრო უნდა დაეთმოს კულტმასობრივ მუშაობას.

 საქართველოს
 განათლების
 მეცნიერებისა
 და სპორტის
 მინისტრის
 განკარგულებაში

რეჟიმის ცალკეული მომენტების სანიმუშო ხანგრძლიობა
დღე-ღამის განმავლობაში I-X კლასების აღსაზრდელთათვის

დასახელება	კლასები									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX-X	
1. საწყალო მეცადინეობა	2,30	4,30	4,30	4,30	5,30	5,30	5,30	5,30	5,30	
2. საშინაო დავალებათა შესრულება	1,00	1,00	1,5	2,00	2,00	2,5	2,5	3,00	2,00	
3. კლასგარეშე მეცადინეობა საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომის ჩათვლით	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,30	2,30	2,30	2,30	
4. დასვენება სუფთა პაერზე (მოდერნი თამაში, სპორტული გართობა)	4,00	4,00	4,00	3,00	3,00	2,30	2,30	2,30	2,30	
5. თვითმონსახრება (დილის და საღამოს ტუალეტი წყლის პროცედურების, ოთახების და ლაგების და საკმლია მიღების ჩათვლით)	1,00	1,00	1,00	1,5	1,5	1,5	1,5	2,00	2,00	
6. ძილი: ღამის დღის	10,00 1,00	10,00	10,00	9,00	9,00	9,00	9,00	9,00	9,00	

შენიშვნა: იმ დღეებში, როცა საწყალო გეგმით გათვალისწინებულია გაკვეთილების უფრო მცირე რაოდენობა, თავსუფალი დრო გამოიყენება სკოლა-ინტერნატის შეხედულებისამებრ

დღის სანიმუშო რეჟიმი I-III კლასების აღსაზრდელთათვის

დასახელება	კლასები			
	I	II	III	შენიშვნა
1. ადგომა	7.00	7.00	7.00	
2. დილის გამამხნეებელი ვარჯიში	7.05—7.20	7.05—7.20	7.05—7.20	
3. საძინებლების დალაგება, დილის ტუალეტი	7.20—7.40	7.20—7.40	7.20—7.40	
4. საუზმე	7.40—8.00	7.40—8.00	7.40—8.00	
5. გასეირნება	8.00—8.30	8.00—8.30	8.00—8.30	
6. სასწავლო მეცადინეობა	8.30—12.00	8.30—13.00	8.30—13.00	
7. თავისუფალი დრო, დასვენება სუფთა ჰაერზე	12.00—14.00	13.00—14.00	13.00—14.00	
8. სადილი	14.00—14.30	14.00—14.30	14.00—14.30	
9. ნასადილევს ძილი	14.30—15.30	--	--	
10. მოძრ. თამაში, გართობა სუფთა ჰაერზე	15.30—17.00	14.30—17.00	14.30—17.00	
11. გაკეთილებების მომზადება	17.00—18.00	17.00—18.00	17.00—18.30	
12. კლასგარეშე მეც. საზ.-საპარკებლო შრომის ჩატარება	18.00—19.00	18.00—19.30	18.30—19.30	
13. ვახშამი	19.30—20.00	19.30—20.00	19.30—20.00	
14. გასეირნება ძილის წინ	20.00—20.30	20.00—20.30	20.00—20.30	
15. საღამოს ტუალეტი, ტანსაცმლის და თხზავმების მოვლა	20.30—21.00	20.30—21.00	20.30—21.00	
16. ძილი	21.00—7.00	21.00—7.00	21.00—7.00	

დღის სანიშნუშო რეჟიმი IV-X კლასების აღსაზრდელთათვის

დასახელება	ქ ლ ა ს ე ბ ა									
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X			
1. ადგომა	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00			
2. დილის გამაზნეველი ვარჯიში	7.05—7.20	7.05—7.20	7.05—7.20	7.05—7.20	7.05—7.20	7.05—7.20	7.05—7.20			
3. საიზნებლოს დალაგება, დილის ტუალეტი	7.20—7.40	7.20—7.40	7.20—7.40	7.20—7.40	7.20—7.40	7.20—7.40	7.20—7.40			
4. საუბრი და გაბირონება	7.40—8.30	7.40—8.30	7.40—8.30	7.40—8.30	7.40—8.30	7.40—8.30	7.40—8.30			
5. სასწ. შეცდინეობა, II საუბრი	8.30—13.00	8.30—14.00	8.30—14.00	8.30—14.00	8.30—14.00	8.30—14.00	8.30—14.00			
6. თავიუფალი დრო	13.00—14.00									
7. სადილი	14.00—14.30	14.00—14.30	14.00—14.30	14.00—14.30	14.00—14.30	14.00—14.30	14.00—14.30			
8. მოძრაი თამაში, სპორტული გართობა ჰეირ-ზე, საზ. სასარგებლო შრომა ჰეირზე	14.30—17.00	14.30—17.00	14.30—17.00	14.30—17.00	14.30—17.00	14.30—17.00	14.30—17.00			
9. საშინაო დავალების მომზადება	17.00—19.00	17.00—19.00	17.00—19.30	17.00—19.30	17.00—20.00	17.00—20.00	17.00—20.00			
10. კლასიკრი შეცდინეობა საზ.-სასარგებლო შრომის სათელით	19.00—20.30	19.00—20.30	19.00—20.30	19.00—20.30	19.00—20.30	19.00—20.30	19.00—20.30			
11. ვ-ზ-მ-ი	20.00—21.00	20.30—21.00	20.30—21.00	20.30—21.00	20.00—21.00	20.30—21.00	20.30—21.00			
12. გაერინება ძალის წინ	21.00—21.30	21.00—21.30	21.00—21.30	21.00—21.30	21.00—21.30	21.00—21.30	21.00—21.00			
13. საღამოს ტრულეტი, ტა-ნაციონოს დ აფეხბაცე-ლის მოცლა	21.30—22.00	21.30—22.00	21.30—22.00	21.30—22.00	21.30—22.00	21.30—22.00	21.00—22.00			
14. ძილი	22.00—7.00	2.00—7.00	22.00—7.00	22.00—7.00	22.00—7.00	22.00—7.00	22.00—7.00			

შ ე ნ ი შ ე ვ ა : VIII-X კლასების მოწვეულებ კახშნის შემდეგ I საათი შეეძლება გამოიყენოს
 ნონ კლასიკრი შეცდინეობის მომზადებისათვის.

სკოლა-ინტერნატის დღის სანიმუშო რეჟიმი ზაფხულის
პერიოდისათვის

რეჟიმის მომენტები	7-8 წლის ბავშვთათვის	7-12 წლის	13-14 წლის	15-18 წლის
1. ადგომა	7	7	7	7
2. დღის გამაზნევებე- ლა ვარჯიში, წყლით დახელა, წყლის გადა- სხმა, შხაბი	7.05— 7.20	7.05— 7.20	7.05— 7.20	7.05— 7.20
3. საქანების დალაგება და ტიპლიტა	7.20— 7.40	7.20— 7.40	7.20— 7.40	7.20— 7.40
4. საუზმე	7.40— 8.00	7.40— 8.00	7.40— 8.00	7.40— 8.00
5. საზოგადოებრივ - სა- სარგებლო შრომა	8.00—10.00	8.00—10.00	8.00—10.00	8.00—10.00
6. გასეირნება, მოძრაიი თამაში (11 საუზმე)	10.00—11.30	10.00—11.30	10.00—11.30	10.00—11.30
7. მზის აბაზანები და წყლის პროცედურები	11.30—12.30	11.30—12.30	11.30—12.30	11.30—12.30
8. თავაუფალი დრო	12.30—14.00	12.30—14.00	12.30—14.00	12.30—14.00
9. სადილი	14.00—14.30	14.00—14.30	14.00—14.30	14.00—14.30
10. ნაადილევის დასვენება 7-10 წლის ბავშვების ათლი	14.30—16.00	14.30—16.00	14.30—16.00	14.30—16.00
11. შემოქმედებითი საქმი- ანობა წრეებში	16.00—17.30	16.00—17.30	16.00—18.00	16.00—18.00
12. მასობრივი მუშაობა, მხატვრული წრეების მეცადინეობა, ფიზიკ- მოქმედების საღამო- ები	17.30—20.00	17.30—20.00	18.00—20.30	18.00—20.30
13. ვახშამი	20.00—20.30	20.00—20.30	20.30—21.00	20.30—21.00
14. გასეირნება ძილის წინ	20.30—21.00	20.30—21.00	21.00—21.30	21.00—21.30
15. ძილისათვის მომზადე- ბა	21.00—21.30	21.00—21.30	21.30—22.00	21.30—22.00
16. ძილი	21.00—21.30	21.00—21.30	21.30—22.00	21.30—22.00

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
1974 წლის 3 ივლისის
ბრძანება № 519

**მეთერთმეტე რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩ
ნატურალისტთა დახმარება სკოლას“ შედეგებისა
და მეთორმეტე კონკურსის ჩატარების შესახებ**

საქართველოს სსრ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, სკოლისგარეშე და სხვა საბავშვო დაწესებულებების მიერ მეთერთმეტე რესპუბლიკურ კონკურსზე „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება სკოლას“ მრავალი საინტერესო მოხსენება და საკდელი მუშაობის ამასხველი მასალა იქნა წარმოდგენილი. დებულების თემატიკის მიხედვით, საკდელი მუშაობის გამომხატველი მასალები წარმოადგენდა ნორჩ მეხილეთა, მეჩაიეთა, მევენახეთა, მებოსტნეთა, მეცხოველეთა და სხვა ექსპონატებს, რომლებიც სოფლის მეურნეობის წარმოებასთან არის დაკავშირებული. საკონკურსო ექსპონატებს შორის საკმაოდ ვრცლად იქნა წარმოდგენილი მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადებისა და სასკოლო სატყეოს ორგანიზაციების მიერ შესრულებული ნამუშევრები.

მეთერთმეტე კონკურსზე გაიზარდა მოწინავე ქალაქების, რაიონების, სკოლების, ნატურალისტთა წრეებისა და მოსწავლეთა რიცხვი. მაგალითად, მეთე რესპუბლიკური კონკურსის მონაწილე იყო 43 რაიონი და ქალაქი, 382 სკოლა, სკოლა-ინტერნატი და სკოლისგარეშე საბავშვო დაწესებულება, 319 ნორჩ ნატურალისტთა წრე და 2014 ნატურალისტი. მეთორმეტე რესპუბლიკურ კონკურსზე კი მონაწილეობის უფლება მოიპოვა 45 რაიონმა და ქალაქმა, 389 სკოლამ, სკოლა-ინტერნატმა და სკოლისგარეშე საბავშვო დაწესებულებამ, 355 ნორჩ ნატურალისტთა წრემ, 17 მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადამ, 18 სასკოლო სატყეომ, 3675 ნორჩმა ნატურალისტმა.

მეთერთმეტე რესპუბლიკური კონკურსისათვის სერიოზულად მოემზადნენ: აჭარისა და აფხაზეთის ასსრ, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქ. თბილისის, ქუთაისის, რუსთავისა და ასპინძის, ახმეტის, მცხეთის, გორის, ამბროლაურის, გარდაბნის, დუშეთის, სა-

გარეჯოს, წითელწყაროს, წულუკიძის, მახარაძის, თელავის, ტყიბულაძის, ჭიათურის, ლანჩხუთისა და წალენჯიხის რაიონების განათლების განყოფილებები.

აღნიშნულთან ერთად, მეთერთმეტე რესპუბლიკური კონკურსის მზადების პერიოდში შეინიშნებოდა მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებები. მეთერთმეტე რესპუბლიკურ კონკურსზე მონაწილეობის უფლების მოსაპოვებლად არავითარი ღონისძიება არ გაუტარებიათ წალკის, ახალქალაქის, ყაზბეგის, მესტიისა და ბორჯომის რაიონების განათლების განყოფილებებს. კონკურსზე ცუდი ექსპონატები იქნა წარმოდგენილი ხაშურის, დმანისის, ყვარლისა და ლაგოდეხის რაიონებზე განათლების განყოფილებების მიერ.

ზოგიერთი რაიონის განათლების განყოფილება სათანადო ყურადღებას არ აქცევს კონკურსზე საცდელ-პრაქტიკული მუშაობის ამსახველი მასალების მომზადებისა და წარმოდგენის საქმეს, უგულებელყოფს სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებებთან საქმიან ურთიერთობას, არადაკმაყოფილებელ ხელმძღვანელობასა და კონტროლს ასორციელებს სკოლისგარეშე საბავშვო დაწესებულებების მუშაობაზე და სხვ.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. მეთერთმეტე რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება სკოლას“ მომზადების პერიოდში კარგი მუშაობისა და გამოფენაზე საუკეთესო ექსპონატების წარმოდგენისათვის დაჯილდოვდეს:

ა) „სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნით — ხუთი მასწავლებელი და ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის ორი მუშაკი

(დანართი № 1)

ბ) პირველი ხარისხის დიპლომით — ნორჩ ნატურალისტთა 3 სადგური, 13 სკოლა, ერთი ჰიონერთა სახლი, 19 მოსწავლე და 10 მასწავლებელი (დანართი № 2).

გ) მეორე ხარისხის დიპლომით — ნორჩ ნატურალისტთა ერთი სადგური, 36 სკოლა, 8 ნორჩ ნატურალისტთა წრე, 3 მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადა, 69 მოსწავლე და 33 მასწავლებელი (დანართი № 3).

დ) სიგელით — 130 სკოლა, 4 სკოლა-ინტერნატი, 9 ნორჩ ნა-

ტურალისტთა წრე, 199 მოსწავლე და 31 მასწავლებელი (დანართი № 4).

2. სკოლების სამმართველომ (ამხ. რ. კანდელაკმა), ზონების მიხედვით სკოლებს, სკოლა-ინტერნატებს, სკოლისგარეშე და სხვა საბავშვო დაწესებულებებს გააკნოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1974 წლის 3 ივლისის № 519 ბრძანება მეთერთმეტე რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება სკოლას“ შედეგებისა და მეთორმეტე კონკურსის ჩატარების შესახებ. კონკურსში გამარჯვებულთ გადასცეთ „სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნები, დიპლომები და სიგელები.

3. 1974/1975 სასწავლო წლის პირველი სექტემბრიდან 1975/1976 სასწავლო წლის პირველ ნოემბრამდე გამოცხადდეს მეთორმეტე რესპუბლიკური კონკურსი „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება სკოლას“.

კონკურსში მონაწილეობის უფლების მოსაპოვებლად ნატურალისტური მუშაობის ამსახველი ექსპონატები და სხვა მასალები სახალხო განათლების ადგილობრივმა ორგანოებმა ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკურ სადგურს წარუდგინონ 1975 წლის 15-დან 25 ოქტომბრამდე (თბილისი-14, გორგაალის ქ. 75). საკონკურსო გამოფენა მოეწყოს 1975 წლის პირველი ნოემბრიდან 15 ნოემბრამდე.

4. მეთორმეტე რესპუბლიკური კონკურსის ორგანიზებულად ჩატარებისათვის დამტკიცდეს საორგანიზაციო კომიტეტი შემდეგი შემადგენლობით:

- ა) ჯანაშვილი არჩილ გაბრიელის ძე — სახელმწიფო უნივერსიტეტის, ზოოლოგიის კათედრის გამგე, პროფესორი (თავმჯდომარე);
- ბ) ფაჩუაშვილი მერი ნიკოლოზის ასული — საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის მდივანი;
- გ) ყურაშვილი ბორის ეპიფანეს ძე — ზოოლოგიის ინსტიტუტის დირექტორი, პროფესორი;
- დ) გოგორიშვილი მამია ალექსანდრეს ძე — ბოტანიკური ბაღის დირექტორი, პროფესორი;
- ე) ლომკაცი სიმონ ილიას ძე — მეზღვეობა-მევენახეობისა და მეღვინეობის კვლევითი ინსტიტუტის განყოფილების გამგე, სოფლის მეურნეობის მეცნიერების დოქტორი;
- ვ) ახვლედიანი ნიკოლოზ ორენტის ძე — საქართველოს სსრ

განათლების სამინისტროს ინსპექტორი (თავჯდომარის მშობლივად)
ზ) თავაძე გურამ მათეს ძე — ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის დირექტორი (მდივანი);

საქართველო
სსრკ-ის
საგარეო
კავშირების
მინისტროს

თ) ასაშაძე ოლია ალექსანდრეს ასული — ქ. თბილისის პედაგოგიური კაბინეტის მეთოდისტი;

ი) ჯიქიძე თამარ გრიგოლის ასული — პიონერთა და მოსწავლე-თა რესპუბლიკური სასახლის ბიოლოგიის კაბინეტის გამგე.

ანალოგიური კომიტეტები შეიქმნას აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებში, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, რა-
5. რესპუბლიკური კონკურსის საორგანიზაციო კომიტეტმა: იონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებებში.

ა) სკოლები, სკოლა-ინტერნატები და სკოლისგარეშე საბავშვო დაწესებულებანი დროულად უზრუნველყოს დებულებით, მითითებებით და კონკურსისათვის საჭირო სხვა მასალებით;

ბ) განსაკუთრებული დახმარება და კონტროლი დააწესოს იმ რაიონებისა და ქალაქების მიმართ, რომლებმაც არადაამკაყოფი-
ლებლად იმუშავეს მეთერთმეტე კონკურსის მომზადება პერ-
ოდში;

გ) სისტემატურად შეამოწმოს და კომიტეტის სსდომავზე მოი-
ხინოს კონკურსისათვის მზადების მიმდინარეობის მდგომარეობა, შედეგები მოახსენოს განათლების სამინისტროს სკოლების სამმარ-
თველოს;

დ) მეთორმეტე რესპუბლიკური კონკურსის შედეგების მიხედ-
ვით შეჯამებული მასალები წარმოუდგინოს საქართველოს სსრ გა-
ნათლების სამინისტროს კოლეგიას.

6. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამ-
ხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების გა-
ნათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

ა) კოლეგიებისა და სახალხო განათლების საბჭოების სსდომე-
ბზე განიხილონ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
ბრძანება — „მეთერთმეტე რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩ ნატუ-
რალისტთა დახმარება სკოლას“ შედეგებისა და მეთორმეტე კონკუ-
რსის ჩატარების შესახებ“. სხვა ღონისძიებებთან ერთად დაავალ-
ყველა საბავშვო დაწესებულების დირექტორებს სამუშაო გეგმა-
ში შეიტანონ საკითხი მეთორმეტე კონკურსისათვის მზადების შე-
სახებ;

ბ) სისტემატური დახმარება აღმოუჩინონ სკოლებსა და სხვა

საბავშვო დაწესებულებებს კონკურსისათვის მზადების პერიოდში (საცდელი თემატიკის შერჩევა, მონოგრაფიებისა და ფოტოაგლუნიების მომზადება, სტენდების მომზადება და სხვა):

გ) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ იმ საკონკურსო მასალების მომზადებას, რომელიც დაკავშირებული იქნება მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადების, ბუნების ნორჩ მეგობართა საზოგადოების, სასკოლო სატყეო ორგანიზაციისა და ბიოლოგიაში ახალი სასწავლო პროგრამით მუშაობის საკითხებთან;

დ) შეარჩიონ მოწინავე სკოლები, სკოლა-ინტერნატები, სკოლისგარეშე საბავშვო დაწესებულებები, მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადები, სასკოლო სატყეო ორგანიზაციები, ბუნების ნორჩი დამკველები, ნორჩ ნატურალისტთა წრეები და ნორჩი ნატურალისტები, რომლებიც შეიძლება წარდგენილ იქნან სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე.

7. XII რესპუბლიკური კონკურსისათვის უცვლელი დარჩეს მოქმედი დებულების „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება სკოლა“ ყველა განყოფილება. მასში ამ ბრძანების შესაბამისად შეიკვალოს კონკურსის ჩატარებისა და შედეგების შესაბამისი ვადები.

8. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (აშხ. ა. კვაჭავაძე) 1975 წლის ბიუჯეტში გაითვალისწინოს მეთორმეტე რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება სკოლა“ დაფინანსება.

9. მომარაგებისა და დამხმარე საწარმოთა სამმართველომ (აშხ. გ. კვიციანი) 1975 წელს მეთორმეტე რესპუბლიკური კონკურსისათვის გამოყოს ფონდები ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის განაცხადის მიხედვით.

10. ქურნალმა „სკოლა და ცხოვრებამ“ და მისმა დამატებამ „ქიმიკ-ბიოლოგია სკოლაში, აგრეთვე გაზეთმა „სახალხო განათლება“ პერიოდულად გამოაქვეყნონ მასალები კონკურსისათვის მზადების მიმდინარეობისა და შედეგების შესახებ.

11. სკოლების სამმართველომ (აშხ. რ. კანდელაკმა) კონტროლი დაწესოს ამ ბრძანების შესრულების მიმდინარეობაზე.

ს ა ფ უ ძ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1974 წლის 20 ივნისის დადგენილება.

მ ი ნ ი ს ტ რ ი

თ. ლაშქარაშვილი.

„სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნით

1. ლაშხია ტატიანა პართენის ასული — ქობულეთის რაიონის ჩაქვის ქართული საშ. სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი.
2. ასთავიშვილი ქეთო ალექსის ასული — საგარეჯოს რაიონის მანაეის მე-2 საშ. სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი.
3. ხვედელიძე თამარ ალექსის ასული — ქარელის რაიონის რუბისის I საშ. სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი.
4. დათუკაშვილი ევგენია ალექსანდრეს ასული — თელავის რაიონის წინანდლის საშ. სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელი.
5. ჯუღელი ვიქტორ ვახაიძის ძე — აფხაზეთის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა სადგურის პედაგოგი.
6. რამაზაშვილი ალექსანდრე ზაქარიაძის ძე — ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის დირექტორის მოადგილე.
7. გასპარიშვილი ნაზი არსენის ასული — ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის მებაღეობა-მევენახეობის განყოფილების გამგე.

პირველი ხარისხის დიპლომით

ნორჩ ნატურალისტთა სადგურები:

1. აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა სადგური.
2. სამხრეთ ოსეთის ა/რლქის ნორჩ ნატურალისტთა სადგური.
3. ქ. ქუთაისის ნორჩ ნატურალისტთა სადგური.

სკოლები და სკოლა-ინტერნატები:

1. ქ. რუსთავის მე-17 საშუალო.
2. მახარაძის რაიონის კვირიკეთის საშუალო.
3. მახარაძის რაიონის გურიანთის საშუალო.
4. საგარეჯოს № 1 საშუალო.
5. საგარეჯოს რაიონის მანავის № 1 საშუალო.
6. ჩაქვის ქართული საშუალო.
7. ცხინვალის რაიონის ქსეთის საშუალო.
8. ასპინძის რაიონის ძველის საშუალო.
9. ასპინძის რაიონის ოშორის საშუალო.
10. ასპინძის საშუალო.
11. ლანჩხუთის რაიონის ჩოჩხათის საშუალო.
12. ტყებულის რაიონის გელათის რვაწლიანი.
13. მახარაძის რვაწლიანი სკოლა-ინტერნატი.

პიონერთა რაზმი

ასპინძის საშუალო სკოლის პიონერთა მე-10 რაზმი.

მოსწავლეები:

1. გვარიშვილი ქეთევან ნუგზარის ასული — ბათუმის ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური.
2. კოვალ იოვა ლარისა მათეს ასული — ბათუმის ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური.
3. ჩიხლაძე ვლასი გრიგოლის ძე — თბილისის ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური.

4. მოდებაძე ნაილი ალექსანდრეს ასული — ქ. ჭიათურის კიხის საშ. სკოლა.
  5. მედანია ეთერ აპოლონის ასული — ქ. ჭიათურის პიონერთა სასახლე.
  6. უგუტიშვილი ვლადიმერ მირონის ძე — გორის რაიონის მერეთის საშ. სკოლა.
  7. შირუაშვილი ნათელა კონსტანტინეს ასული — გორის რაიონის ქახვრელის საშუალო სკოლა.
  8. ბარათაშვილი მამუკა ზურაბის ძე — ბოლნისის საშუალო სკოლა.
  9. ხუბულავა თორნიკე ლავრენტის ძე — ზუგდიდის რაიონის ჭაქვიჩის საშუალო სკოლა.
  10. აქუბარდია სერგო ალექსანდრეს ძე — წალენჯიხის რაიონის დაბა ჯვარის საშუალო სკოლა.
  11. გიორგაძე გრიგოლ კარლოს ძე — თერჯოლის რაიონის ზედა საზანოს საშუალო სკოლა.
  12. სტეფანიშვილი ალექსანდრე ოთარის ძე — საგარეჯოს რაიონის მანავის საშუალო სკოლა.
  13. წიკლაური მარინე გიორგის ასული — თიანეთის რაიონის ზარბაზნის რეაწლიანი სკოლა.
  14. დოლიძე ლალი გიორგის ასული — მახარაძის რაიონის სკოლა-ინტერნატი.
  15. მეგრელიშვილი თამარ სერგოს ასული — მახარაძის 1-ლი საშუალო სკოლა.
  16. ხვეთაძი მარინე გურამის ასული — მახარაძის I-ლი საშუალო სკოლა.
  17. მეგლაძე გივი გიორგის ძე — მახარაძის რაიონის კვირიკეთის რეაწლიანი სკოლა.
  18. გულორდავა ოლეგ დავითის ძე — წულუკიძის რაიონის სუხჩის 8-წლიანი სკოლა.
  19. ცირეკიძე მადონა ავალოს ასული — ქ. ტყეშელის № 1 საშუალო სკოლა.
- მ ა ს წ ა ე ლ ე ბ ლ ე ბ ი :
1. ჩარაშვილი ნუნუ რევაზის ასული — ცხინვალის ნორჩ ნატურალისტთა საოლიქო სადგურის წრის ზელმძღვანელი.
  2. ქარელი ლილი იოსების ასული — გორის რ. ტყევიანის საშუალო სკოლა.

3. დარჩია თინა ალექსანდრეს ასული — მახარაძის რაიონის ივანის საშუალო სკოლა.
4. გოდერძიშვილი ელენე ივანეს ასული — საგარეჯოს I-ლი საშუალო სკოლა.
5. ელბაქიძე მარიამ იოსების ასული — ქარკლის რაიონის ქვემო ხვედურეთის საშუალო სკოლა.
6. ინწკირველი ანგელინა — მახარაძის რაიონის კვირიკეთის საშუალო სკოლა.
7. ვასილევა როზა ხარლამპეს ასული — რუსთავის მე-9 საშუალო სკოლა.
8. ადამია აკაკი ბესარიონის ძე — წულუკიძის რაიონის სუბჩის საშუალო სკოლა.
9. სარალიძე კლარა გიორგის ასული — ნოჩი ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის განყოფილების გამგე.
10. ცაგურიშვილი სევერიან ივანეს ძე — ნ. ნ. რ. ს. წრის ხელმძღვანელი.

მეორე ხარისხის დიპლომით:

ნორჩ ნატურალისტთა სადგური

1. აფხაზეთის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა სადგური.

სკოლები და სკოლა-ინტერნატები:

1. თბილისის 140-ე საშუალო სკოლა.
2. თბილისის 160-ე საშუალო სკოლა.
3. ბათუმის № 1 საშუალო სკოლა.
4. სოხუმის მე-10 საშუალო სკოლა.
5. გურჯაანის საშუალო სკოლა.
6. ზუგდიდის რაიონის ანაკლიის საშუალო სკოლა.
7. ზუგდიდის რაიონის ცაიშის საშუალო სკოლა.
8. გუდაუთის რაიონის დურიფშის საშუალო სკოლა.
9. გორის რაიონის შინდისის საშუალო სკოლა.
10. კასპის რაიონის ლამისყანის საშუალო სკოლა.
11. კასპის რაიონის წინარეხის საშუალო სკოლა.
12. თელავის რაიონის აკურის საშუალო სკოლა.
13. თელავის რაიონის სანიორის საშუალო სკოლა.
14. თელავის რაიონის წინანდლის საშუალო სკოლა.
15. თელავის რაიონის კისისხევის საშუალო სკოლა.
16. თელავის რაიონის ფშავლის საშუალო სკოლა.
17. თერჯოლის რაიონის ზემოსაზანოს საშუალო სკოლა.
18. სამტრედიის მეორე საშუალო სკოლა.
19. მცხეთის რაიონის მუხრანის № 1 საშუალო სკოლა.
20. მცხეთის რაიონის წიკუნის საშუალო სკოლა.
21. ახალციხის № 1 საშუალო სკოლა.
22. ცაგერის საშუალო სკოლა.
23. ცხაკაიას რაიონის ნოსირის საშუალო სკოლა.
24. გარდაბნის რაიონის წავეკისის საშუალო სკოლა.
25. საგარეჯოს რაიონის ნიწოწმინდის საშუალო სკოლა.
26. საგარეჯოს რაიონის მანავის № 2 საშუალო სკოლა.
27. საგარეჯოს რაიონის გიორგიწმინდის საშუალო სკოლა.

28. საგარეჯოს რაიონის № 1 საშუალო სკოლა.
29. ქარელის რაიონის კეხიჯვრის საშუალო სკოლა.
30. ქარელის რაიონის რუისის № 1 საშუალო სკოლა.
31. ქარელის რაიონის რუისის № 2 საშუალო სკოლა.
32. წყალტუბოს რაიონის მექვეწნის რვაწლიანი სკოლა.
33. ლანჩხუთის რაიონის ქვიანის საშუალო სკოლა.
34. ახმეტის რაიონის მატნის საშუალო სკოლა.
35. ახმეტის რაიონის ქვემო ალვანის საშუალო სკოლა.
36. სოხუმის № 1 სკოლა-ინტერნატი.

ნორჩ ნატურალისტთა წრეები:

1. ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის ნორჩ მემინდვრეთა წრე.
2. ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის ნორჩ სუბტროპიკოსთა წრე.
3. აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა სადგურის ნორჩ მემცენარეთა წრე.
4. აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა სადგურის ნორჩ მებოსტნეთა წრე.
5. აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა სადგურის ნორჩ მეყვავილეთა წრე.
6. აფხაზეთის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა სადგურის ნორჩ ფარმაცოლოგთა წრე.
7. სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის ნატურალისტთა სადგურის მებოსტნეთა წრე.
8. სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის ნატურალისტთა სადგურის მემინდვრეთა წრე.

მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადები:

1. აბაშის რაიონის პირველი მაისის სახელობის საშ. სკოლის მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადა.
2. ლანჩხუთის რაიონის ჩოჩხათის საშუალო სკოლის მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადა.
3. მცხეთის რაიონის მისაქციელის საშუალო სკოლის მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადა.

მოსწავლეები:

1. ყავრელაშვილი მზია სულიკოს ასული — აჭარის ასსრ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური.
2. აგირბა ციციხო აზიზის ასული — აჭარის ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური.
3. აბულაძე აზიზ ნოეს ძე — აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური.
4. გურგენიძე ციური ზურაბის ასული — აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური.
5. ხაჩატურიანი კარინე რაფიელის ასული — აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური.
6. ზოიძე მარინე შაქროს ასული — აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური.
7. ბერიძე ნუგზარ ვლადიმერის ძე — აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური.
8. ასათიანი თენგიზ როსტომის ძე — აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური.
9. თათარაშვილი არჩილ დავითის ძე — აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური.
10. სილაგაძე ინეზა ჭიჭიკოს ასული — ქუთაისის ნორჩ ნატურალისტთა საქალაქო სადგური.
11. ლობჯანიძე ნელი ბორისის ასული — ქუთაისის ნორჩ ნატურალისტთა საქალაქო სადგური.
12. გომეხეთელიანი თეიმურაზ ივანეს ძე — ქუთაისის საშუალო სკოლა.
13. მარიამიძე ლიანა გიორგის ასული — კასპის რაიონის ივოეთის საშუალო სკოლა.
14. ცხომერიძე ქეთევან ბიჭიკოს ასული — მახარაძის რაიონის მელექედურის საშ. სკოლა.
15. გოქსაძე ნოდარ ივლიანეს ძე — ტყიბულის მე-4 საშუალო სკოლა.
16. კაკაბაძე მანანა რაფიელის ასული — ტყიბულის მე-4 საშუალო სკოლა.
17. ვარძელაშვილი ზურაბი სანდროს ძე — ქარელის რაიონის რუისის I-ლი საშუალო სკოლა.
18. მღებრიშვილი ლიანა არტოს ასული — ქარელის რაიონის რუისის I-ლი საშუალო სკოლა.

19. გაფრინდაშვილი მერი ჯემალის ასული — ქიათურის რაიონის ხელვაჩაურის საშუალო სკოლა.
20. ზურაბიშვილი ლია ბაგრატიის ასული — ქარელის რაიონის რუისის მე-2 საშუალო სკოლა.
21. ოდიშარია ნანა ავთანდილის ასული — ცხაკაიას რაიონის I-ლი საშუალო სკოლა.
22. გორდაძე ნარგიზ ნოდარის ასული — წულუკიძის მე-2 საშუალო სკოლა.
23. დარსალია ავთანდილი ვალერიანეს ძე — ლანჩხუთის რაიონის ჩოჩხათის საშუალო სკოლა.
24. ბანძელაძე მიხეილ დავითის ძე — წყალტუბოს რაიონის მე ქვენის 8-წლიანი სკოლა.
25. ვართანანი ლალია არშაკის ასული — ასპინძის რაიონის დამალის საშუალო სკოლა.
26. გამსახურდია მზია ოთარის ასული — გორის რაიონის შინდისის საშუალო სკოლა.
27. აკოფაშვილი გოდერძი მოსეს ძე — გორის რაიონის კარაღეთის საშუალო სკოლა.
28. ცერცვაძე ვია გიორგის ძე — გორის რაიონის ზღუდრის საშუალო სკოლა.
29. გუგუტიშვილი ლეურა ილიას ასული — გორის რაიონის მე-რეთის საშუალო სკოლა.
30. გალუსტიანი არამ არშაკის ძე — გაგრის რაიონის ხევენის მე-2 საშუალო სკოლა.
31. მსუქნიშვილი დალი სოლიკოს ასული — თელავის რაიონის წინაწილის საშუალო სკოლა.
32. ბერიაშვილი მარო დავითის ასული — თერჯოლის რაიონის ზედაძაზანოს საშუალო სკოლა.
33. ყაზაშვილი ზურაბ ალექსანდრეს ძე — ლანჩხუთის რაიონის შრომისუბნის საშუალო სკოლა.
34. ნაკაიძე ზურაბ ალექსანდრეს ძე — ლანჩხუთის რაიონის ჩოჩხათის საშუალო სკოლა.
35. სარჯველაძე ამირან ტრიფონის ძე — ლანჩხუთის რაიონის ნიგოეთის საშუალო სკოლა.
36. ელიაძე დავით ამირანის ძე — მახარაძის რაიონის ცხმელის ხიდის საშუალო სკოლა.

37. მუჭირი გია გურამის ძე — მახარაძის რაიონის ბახვის საშუალო სკოლა.
38. გოგიტიძე ვასილ ვლადიმერის ძე — მახარაძის 8-წლიანი სკოლა-ინტერნატი.
39. ხშიდაშვილი ალექსანდრე ალექსანდრეს ძე — საგარეჯოს რაიონის მანავის მე-2 საშუალო სკოლა.
40. დუღიაშვილი ელიზა ხარიტონის ასული — საგარეჯოს მე-3 საშუალო სკოლა.
41. ბოჩოშვილი ავთანდილ ვლადიმერის ძე — საგარეჯოს I-ლი საშუალო სკოლა.
42. გალუსტოვა ლია ივანეს ასული — საგარეჯოს რაიონის კაკბეთის საშუალო სკოლა.
43. კაკაშვილი ნანა ალექსის ასული — საგარეჯოს რაიონის მანავის I-ლი საშუალო სკოლა.
44. ფხალაძე თამაზ ივანეს ძე — საგარეჯოს რაიონის პჩაილუარის საშუალო სკოლა.
45. ბაციკაძე მარიამ ესტატეს ასული — ქარელის რაიონის ტახტიძის საშუალო სკოლა.
46. კობაძე სოსო ივანეს ძე — ქარელის რაიონის დვანის საშუალო სკოლა.
47. ბეჟუაშვილი მზია ბალმენტის ასული — ქარელის რაიონის რუისის საშ. სკოლა
48. მანია ენუქი შოთას ძე — წალენჯიხის რაიონის ჯვარის მე-2 საშუალო სკოლა.
49. ბოჭორიშვილი იოსებ გურამის ძე — თბილისის ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური.
50. ბენდიაშვილი მარინე გივის ასული — თბილისის ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური.
51. გულსაბედაშვილი მევლედ ნოდარის ძე — გორის რაიონის კარბის 8-წლიანი სკოლა.
52. ჯიჯიეშვილი როზა ვაჟას ასული — ლახჩხუთის რაიონის გულიანის 8-წლიანი სკოლა.
53. არავიაშვილი თამარი გურამის ასული — საგარეჯოს რაიონის გიორგიშინდის 8 წლ. სკოლა.
54. ხოფერიია გია — მახარაძის № 1 საშუალო სკოლა.

55. ადამია ნანა ამირანის ასული — ქუთაისის ნორჩ ნატურალთა სადგური.
56. ბუბაშვილი ნატო იურის ასული — ზესტაფონის სკოლა.
57. მაჭავარიძე რუსუდან ამირის ასული. — ზესტაფონის მე-2 საშ. სკოლა.
58. მაჩიტაძე ეკატერინე ნიკოლოზის ასული — ზესტაფონის მე-4 საშ. სკოლა.
59. მოხევიშვილი ნანა რამაზის ასული — მცხეთის რ-ნის გალანის საშ. სკოლა.
60. უდილაშვილი თამარ ქიტესას ასული — მცხეთის რ-ნის საგურამოს საშ. სკოლა.
61. შამხაშვილი მანანა მიხეილის ასული — მცხეთის რ-ნის საგურამოს საშ. სკოლა.
62. გუგუტიშვილი მანანა რობიზონის ასული — საგარეჯოს რ-ნის გიორგიწმინდის 8 წლ. სკოლა.
63. ბზიკაძე მარინა — წულუკიძის რ. ივანდიდის საშ. სკოლა.
64. სიმონიძე მერა — წულუკიძის რ. ივანდიდის საშ. სკოლა.
65. სანოძე დავით გიორგის ძე — წულუკიძის სკოლა-ინტერნატი.
66. ჩხეიძე სოსო ვასილის ძე — წულუკიძის სკოლა-ინტერნატი.
67. თილაძე ნანა გრიგოლის ასული — ქუთაისის მე-19 საშ. სკოლა.
68. სტანკევიჩი გრიშა — ქ. ბათუმის № 3 საშ. სკოლა.
69. ურუშაძე ლია გიგას ასული — მახარაძის 1-ლი საშუალო სკოლა.

მ ა ს წ ა ვ ლ ე ზ ლ ე ბ ი :

1. ხომერიკი ავთანდილ ალექსანდრეს ძე — ბათუმის ნორჩ ნატურ. სადგური.
2. თურმანიძე ნანული მეელუდის ასული — ბათუმის ნორჩ ნატურ. სადგური.

3. ჩავახავა თამარ იაკობის ასული — შათუქის ნორჩ ნატურ. სადგური.
4. ბუაძე ირინე პლატონის ასული — ბათუქის ნორჩ ნატურ. სადგური.
5. ნოვოიანი ვენერა გარნიკის ასული — სოჭუქის ნორჩ ნატურ, სადგური.
6. ადამია არკადი სერგოს ძე — ქუთაისის ნორჩ ნატურ. სადგური.
7. მახარაძე ვლადიმერ ფილიპეს ძე — ნორჩ ნატურ. რესპუბლიკური სადგური.
8. კოკლამაზაშვილი თამარ ვასილის ასული — ნორჩ ნატურ. რესპუბლიკური სადგური.
9. ვეფხიშვილი მარიამ გიორგის ასული — ნორჩ ნატურ. რესპუბლიკური სადგური.
10. თეთრაშვილი ლუბა ივანეს ასული — ნორჩ ნატურ. რესპუბლიკური სადგური.
11. ჯანჯღავა ლიდა დიმიტრის ასული — აბაშის რ-ნის 1 მაისის საშ. სკოლა.
12. ნოდია ტოტო ალექსანდრეს ძე — აბაშის რ. სუჯუნის მე-2 საშ. სკოლა.
13. ხუციშვილი ანგელინა ვლადიმერის ასული — გორის რ-ნი, კარალეთის საშ. სკოლა.
14. მაზიაშვილი ესმა ივანეს ასული. — ქ. თბილისის 140-ე საშ. სკოლა.
15. ჭინჭარაული ედო დიმიტრის ასული — თიანეთის სკოლა-ინტერნატი.
16. ლულუაშვილი ნინო სიმონის ასული — მცხეთის რ-ნი, წილკანის საშ. სკოლა.
17. ბუხნიკაშვილი გიზო პავლეს ასული — ზესტაფონის 1-ლი საშ. სკოლა.
18. ახვერდაშვილი თამარ დავითის ასული — საგარეჯოს რ-ნი, გიორგიშენის 8 წლიანი სკოლა.
19. ნორაკიძე ლუბა გიორგის ასული — ცხაკაიას რ-ნი, ნოსირის საშ. სკოლა.
20. ყურაშვილი თინა კონსტანტინეს ასული — ცაგერის 1-ლი საშ. სკოლა.

21. ნემსაძე ვლასი ვარდენის ძე — წყალტუბოს რ-ნი, მექვენნი 8 წლ. სკოლა.
22. იოსელიანი ელენე იოსების ასული — წყალტუბოს შორის 8 წლ. სკოლა.
23. მშვენიერაძე ეთერ ვარლამის ასული — ქიათურის რ-ნი, სალიფაურის საშ. სკოლა.
24. ცუცქირიძე ციალა გალაკტიონის ასული — ზესტაფონის მე-4 საშ. სკოლა.
25. ქურიძე ეკატერინე ზინობის ასული — მცხეთის რ-ნი, საგურამოს საშ. სკოლა.
26. ხუცურაული მაყვალა ივანეს ასული — მცხეთის რ-ნი, გალავნის საშ. სკოლა.
27. ბეჟანიშვილი მერი ბეჟანის ასული — წულუკიძის სკოლა-ინტერნატი.
28. გვალია ცირა მიხეილის ასული — ნორჩ ნატურ. რესპუბლიკური სადგური.
29. ხალვაში ოლია არტემის ასული — ლანჩხუთის რ-ნი, ქეიანის 8 წლ. სკოლა.
30. როდონაია ნინო ერასტის ასული — ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის წრის ხელმძღვანელი.
31. მექვაბიშვილი ელენე რუბენის ასული — ქარელის რაიონი, დვანის საშ. სკოლა.
32. კობალიანი ნაზი — წავკისის საშ. სკოლა.
33. სუბულავა მიხეილი სპირიდონის ძე — ზუგდიდის რ-ნი, ქავინჯის საშ. სკოლა.

ს ი ბ ე ლ ი თ

ს კ ო ლ ე ბ ი :

1. ქ. თბილისის 61-ე საშუალო სკოლა.
2. ქ. თბილისის 102-ე საშუალო სკოლა.
3. ქ. თბილისის 103-ე საშუალო სკოლა.
4. ქ. ქუთაისის მე-3 საშუალო სკოლა.
5. ქ. ქუთაისის 21-ე საშუალო სკოლა.
6. ქ. ქუთაისის 25-ე საშუალო სკოლა.
7. ქ. ქუთაისის 26-ე საშუალო სკოლა.
7. ბათუმის მე-2 საშუალო სკოლა.
9. ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლა.
10. ბათუმის მე-10 საშუალო სკოლა.
11. ბათუმის მე-17 საშუალო სკოლა.
12. ბათუმის მე-18 საშუალო სკოლა.
13. სოხუმის მე-3 საშუალო სკოლა.
14. სოხუმის მე-18 საშუალო სკოლა.
16. ახალციხის რაიონის ვალეს საშუალო სკოლა.
16. ახალციხის ვალეს საშუალო სკოლა.
17. ახმეტის რაიონის აწყურის საშუალო სკოლა.
18. ასპინძის რაიონის ქომარეთის საშუალო სკოლა.
19. ასპინძის რაიონის ხიზაბაგურის საშუალო სკოლა.
20. ასპინძის რაიონის დამალოს საშუალო სკოლა.
21. აბაშის რაიონის სუჯუნის საშუალო სკოლა.
22. ამბროლაურის რაიონის ლიხის საშუალო სკოლა.
23. ამბროლაურის ქელიძეების საშუალო სკოლა.
24. ხელვაჩაურის რაიონის საშუალო სკოლა.
25. ვაგრის რაიონის ხეივანის № 1 საშუალო სკოლა.
26. გორის რაიონის დიკის საშუალო სკოლა.
27. გორის რაიონის სკრის საშუალო სკოლა.
28. გორის რაიონის რეხის საშუალო სკოლა.
29. გორის რაიონის ატენის საშუალო სკოლა.
30. გორის რაიონის ბერშეთის საშუალო სკოლა.
31. გორის რაიონის კარაღეთის საშუალო სკოლა.

32. გორის რაიონის ფლავის საშუალო სკოლა.
33. გორის რაიონის ყელქცეულის საშუალო სკოლა.
34. გორის რაიონის ხიდისთავის საშუალო სკოლა.
35. გორის რაიონის ტყვიავის საშუალო სკოლა.
36. გორის № 1 საშუალო სკოლა.
37. გუდაუთის რაიონის პრიმორსკის № 1 საშუალო სკოლა.
38. გუდაუთის რაიონის პრიმორსკის № 3 საშუალო სკოლა.
39. გუდაუთის რაიონის პრიმორსკის მე-4 საშუალო სკოლა.
40. გულრიფშის რაიონის ბაღმარანის საშუალო სკოლა.
41. გარდაბნის რაიონის სართიჭალის საშუალო სკოლა.
42. გურჯაანის რაიონის შრომის საშუალო სკოლა.
43. გურჯაანის რაიონის ვაზისუბნის საშუალო სკოლა.
44. გურჯაანის რაიონის კარდენახის საშუალო სკოლა.
45. გურჯაანის რაიონის ახაშნის საშუალო სკოლა.
46. გურჯაანის რაიონის ბაკურციხის საშუალო სკოლა.
48. გურჯაანის რაიონის ზ/გურჯაანის საშუალო სკოლა.
49. დუშეთის რაიონის აბანოსხევის საშუალო სკოლა.
50. დუშეთის რაიონის ფასანაურის საშუალო სკოლა.
51. დუშეთის რაიონის არღუნის საშუალო სკოლა.
52. დუშეთის რაიონის ქობორტის საშუალო სკოლა.
53. დუშეთის რაიონის ჩირიკის 8-წლიანი სკოლა.
54. დუშეთის მეორე საშუალო სკოლა.
55. თელავის რუსული საშუალო სკოლა.
56. თელავის რაიონის რუსული საშუალო სკოლა.
57. თელავის მე-3 საშუალო სკოლა.
58. კასპის რაიონის ქვემო ქალის საშუალო სკოლა.
59. კასპის რაიონის დოესის საშუალო სკოლა.
60. კასპის რაიონის ფხოვლის საშუალო სკოლა.
61. კასპის რაიონის ახალქალაქის საშუალო სკოლა.
62. კასპის რაიონის ქვემო გომის საშუალო სკოლა.
63. კასპის რაიონის წითელწყაროს საშუალო სკოლა.
64. კასპის რაიონის სასირეთის საშუალო სკოლა.
65. ლანჩხუთის რაიონის გულიანის საშუალო სკოლა.
66. ლანჩხუთის რაიონის შრომისუბნის საშუალო სკოლა.
67. ლენინგორის საშუალო სკოლა.
68. ზნაურის საშუალო სკოლა.
69. მაიაკოვსკის საშუალო სკოლა.

70. მახარაძის რაიონის კვირიკეთის 8-წლიანი სკოლა.
71. მახარაძის რაიონის შემოქმედის საშუალო სკოლა.
72. მცხეთის რაიონის ძალისის საშუალო სკოლა.
73. მცხეთის რაიონის ძეგვის საშუალო სკოლა.
74. მცხეთის რაიონის მისაქციელის საშუალო სკოლა.
75. მცხეთის რაიონის ნიჩბისის საშუალო სკოლა.
76. მცხეთის რაიონის ჭანის საშუალო სკოლა.
77. მცხეთის რაიონის საგურამოს საშუალო სკოლა.
78. მცხეთის რაიონის ნატახტარის საშუალო სკოლა.
79. მცხეთის საშუალო სკოლა.
80. ონის რაიონის ღების საშუალო სკოლა.
81. ონის რაიონის კვაშხიეთის საშუალო სკოლა.
82. ონის პირველი საშუალო სკოლა.
83. ონის მეორე საშუალო სკოლა.
84. ოჩამჩირის რაიონის აგუბედიას საშუალო სკოლა.
85. რუსთავის მე-9 საშუალო სკოლა.
86. რუსთავის მე-19 საშუალო სკოლა.
87. საგარეჯოს რაიონის კაკაბეთის საშუალო სკოლა.
88. საგარეჯოს რაიონის უჯარმის 8-წლიანი საშუალო სკოლა.
89. საგარეჯოს რაიონის პატარა ჩაილურის საშუალო სკოლა.
90. გულრიფშის რაიონის საშუალო სკოლა.
91. სამტრედიის რუსული საშუალო სკოლა.
92. სამტრედიის პირველი საშუალო სკოლა.
93. ტყვარჩელის მე-4 საშუალო სკოლა.
94. ტყიბულის რაიონის ციციხეთის საშუალო სკოლა.
95. ტყიბულის რაიონის საწარის საშუალო სკოლა.
96. ტყიბულის რაიონის ახალსოფლის საშუალო სკოლა.
97. ტყიბულის რაიონის ორპირის № 1 საშუალო სკოლა.
98. ტყიბულის № 1 საშუალო სკოლა.
99. ქარელის რაიონის დვანის საშუალო სკოლა.
100. ქარელის რაიონის ტახტიძის საშუალო სკოლა.
101. ქარელის რაიონის ფცის საშუალო სკოლა.
102. ჩხოროწყუს რაიონის მუხურის საშუალო სკოლა.
103. ჩხოროწყუს რაიონის ნაფიჩხაის საშუალო სკოლა.
104. ჩოხატაურის რაიონის საქამიასურის საშუალო სკოლა.
105. ჩოხატაურის რაიონის ხიდიათავის საშუალო სკოლა.
106. წითელწყაროს რაიონის ქვემო ქედის საშუალო სკოლა.

107. წითელწყაროს რაიონის გამარჯვების საშუალო სკოლა.
108. წითელწყაროს რაიონის არბოშიცუს საშუალო სკოლა.
109. წალენჯიხის რაიონის ნაქიფუს საშუალო სკოლა.
110. წალენჯიხის რაიონის მედახის საშუალო სკოლა.
111. წალენჯიხის რაიონის დაბა ჯვრის საშუალო სკოლა.
112. ხაშურის რაიონის გომის საშუალო სკოლა.
113. ცხინვალის რაიონის ვანთის საშუალო სკოლა.
114. ცხინვალის რაიონის კეხვის საშუალო სკოლა.
115. ცხინვალის რაიონის ქურთას საშუალო სკოლა.
116. ცხაკაიას მეორე 8-წლიანი სკოლა.
117. ცხაკაიას მე-7 საშუალო სკოლა.
118. ცაგერის რაიონის აღბანის საშუალო სკოლა.
119. ცაგერის საშუალო სკოლა.
120. ცაგერის რაიონის ლაილაშის საშუალო სკოლა.
121. დუშეთის რაიონის ქართალის 8-წლიანის სკოლა.
122. დუშეთის რაიონის ბაზალეთის 8-წლიანი სკოლა.
123. გალის რაიონის ქვემო ბარდების საშუალო სკოლა.
124. წყალტუბოს რაიონის ქეილიშორის საშუალო სკოლა.
125. ზესტაფონის რაიონის ცხენთარის საშუალო სკოლა.
126. დუშეთის რაიონის საშაბურის საშუალო სკოლა.
127. ქიათურის რაიონის ვაქების საშუალო სკოლა.
128. ქიათურის რაიონის ხრეთის 8-წლიანი საშუალო სკოლა.
129. ქიათურის რაიონის ლეკვეთის საშუალო სკოლა.
130. ქიათურის რაიონის წირქელის საშუალო სკოლა.

სკოლა-ინტერნატები:

1. ცხაკაიას სკოლა-ინტერნატი.
2. ხელვაჩაურის რაიონის კირნათის სკოლა-ინტერნატი.
3. მცხეთის რაიონის საგურამოს სკოლა-ინტერნატი.
4. ცაგერის რაიონის ლაჯანურის სკოლა-ინტერნატი.

ნორჩ ნატურალისტთა წრეები:

1. ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის ნორჩ მეყვავილეთა წრე.
2. ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის ნორჩ მებოსტნეთა წრე.

3. ნორ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის ნორჩ მე-
ბაღეთა წრე.
4. ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის ნორჩ მე-
ვენახეთა წრე.
5. სამხრეთ ოსეთის ა/ო ნორჩ ნატურალისტთა სადგურის ფო-
ტომოცვარულთა წრე.
6. ტყიბულის პიონერთა სასახლის ნორჩ მეცვავილეთა წრე.
7. ჩხოროწყუის პიონერთა სახლის ნორჩ ნატურალისტთა წრე.
8. ახმეტის პიონერთა სახლის ნორჩ ნატურალისტთა წრე.
9. მცხეთის რაიონის საგურამოს სკოლა-ინტერანტის ბოტანი-
კოსთა წრე.

მოსწავლეები:

1. ბადურიშვილი ავთანდილ ვლადიმერის ძე — ახმეტის რაი-
ონის მატნის 8-წლიანი სკოლა.
2. ბადურაშვილი ქეთო გიორგის ასული — ახმეტის რაიონის
მატნის 8-წლიანი სკოლა.
3. ნახუცრიშვილი გიორგი ზაალის ძე — ახმეტის რაიონის
ოყიოს საშუალო სკოლა.
4. ნარიშანიძე ნათელა გიორგის ასული. — ახმეტის რაიონის
მალრანის საშუალო სკოლა.
5. იმედაშვილი მანანა სერგოს ასული — ახმეტის მე-2 საშუა-
ლო სკოლა.
6. ბერძენიშვილი ზურაბ ალექსის ძე — ახმეტის რაიონის სა-
თიანოს 8-წლიანი სკოლა.
7. ჯუაპე ზურაბ ზაურის ძე — ახმეტის რაიონის ქალურის
8-წლიანი სკოლა.
8. ბარენციანი ვალოდია კირაკოსის ძე — ასპინძის რაიონის
დამალის საშუალო სკოლა.
9. ბურდული ცისანა მიხეილის ასული — ასპინძის რაიონის
იღუმალის 8-წლიანი სკოლა.
10. ივანიძე მარინე ილიას ასული — ასპინძის რაიონის აწყვი-
ტას საშუალო სკოლა.
11. ველიჯანაშვილი მერაბ სიკოს ძე — ასპინძის რაიონის აწყ-
ვიტის საშუალო სკოლა.

12. ბაკურაძე ციციწო გიორგის ასული — ამბროლაურის რაიონის ზეგვას საშუალო სკოლა.
13. ასათიანი დალი გივის ასული — ბოლნისის სულხეიბ-ბეგის ორბელიანის სახ. საშუალო სკოლა.
14. ჩაგელიშვილი მარინა ირაკლის ასული — ბოლნისის ქართული საშ. სკოლა.
15. ფაცინაშვილი მარინა ლევანის ასული — გორის რ-ნი შინდისის საშ. სკოლა.
16. მინდიაშვილი ალექსი შოთას ძე — გორის რ-ნი, შინდისის საშ. სკოლა.
17. პაპიაშვილი მერაბ ალექსანდრეს ძე — გორის რ-ნი, შინდისის საშ. სკოლა.
18. ქიტუაშვილი გურამი გაიოზის ძე — გორის რ-ნი, ტირძნისის საშ. სკოლა.
19. ბიძინაშვილი მარინა შოთას ასული — გორის რ-ნი, ფლავის საშ. სკოლა.
20. ანდლულაძე გიორგი დიმიტრის ძე — გორის რ-ნი, ხიდისთავის საშ. სკოლა.
21. ბიძინაშვილი სონია არჩილის ასული — გორის რ-ნი, ბერშუეთის საშ. სკოლა.
22. ტერტერაშვილი თეიმურაზ ივანეს ძე — გორის რ-ნი, კარალეთის საშ. სკოლა.
23. სუხიტაშვილი ცისანა იოსების ასული — გორის რ-ნი, კარალეთის საშ. სკოლა.
24. გოგიჩაიშვილი მზია — გორის რ-ნი, ბერბუკის საშ. სკოლა.
25. მარიამიძე ქეთევან ილიას ასული — გორის რ-ნი, კარბის 8 წლ. სკოლა.
26. გორგიშელი ნინო — გორის რ-ნი, მერეთის საშ. სკოლა.
27. ნიკოლაიშვილი გივი ოთარის ძე — გორის რ-ნი ტირძნისის საშ. სკოლა.
28. მღებრიშვილი გიორგი ანდრიას ძე — გორის რ-ნი, ფლავის საშ. სკოლა.
29. მოსულიშვილი მანანა ზურაბის ასული — გურჯაანის რ-ნი, ბაკურციხის საშ. სკოლა.

30. ოქოშიაშვილი მანანა პატას ასული — გორის რაიონის საშ. სკოლა.
31. ბაზერაშვილი ეთერ ოთარის ასული — გურჯაანის რ-ნი ჩემლაყის საშ. სკოლა.
32. მამიაშვილი ნიკო გოდერძის ძე — გურჯაანის რ-ნი ბაკურციხის საშ. სკოლა.
33. ჩაილიანი ა. გუდაუთის რ-ნი პრიმორსკის საშ. სკოლა.
34. ლომია ნანა მიხეილის ასული — ზუგდიდის რ-ნი ნარაზნის საშ. სკოლა.
35. თოდუა მამია ოთარის ძე — ზუგდიდის რ-ნი ნარაზნის საშ. სკოლა
36. როგავა ვახტანგ დანიელის ძე — ზუგდიდის პიონერთა სახლი.
37. მალაკელიძე მურმან ალიოშას ძე — ზესტაფონის რ-ნი შირულას საშ. სკ.
38. მჭედლიძე მარინა რამაზის ასული — ზესტაფონის 1-ლი საშ. სკოლა.
39. მოდებაძე ელენე გიორგის ასული — ზესტაფონის რ-ნი რკვიას 8 წლ. სკოლა.
40. ზურაბიშვილი ეთერ ჯემბერის ასული — ნორჩ ნატურ. რესპუბლ. სადგური.
41. ფეჭიშვილი ნანა ვასილის ასული — ნორჩ ნატურ. რესპუბლ. სადგური.
42. ოსანაშვილი დავით ნიკოლოზის ძე — ნორჩ ნატურ. რესპუბლ. სადგური.
43. ციფურაშვილი კახა შალვას ძე — ნორჩ ნატურ. რესპუბლ. სადგური.
44. მჭედლიშვილი რუსუდან დავითის ასული — ნორჩ ნატურ. რესპუბლ. სადგური.
45. ხუციშვილი ბესიკ გიორგის ძე — ნორჩ ნატურ. რესპუბლ. სადგური.
46. დალაქიშვილი მიხეილ გიორგის ძე — ნორჩ ნატურ. რესპუბლ. სადგური.
47. ხუბულაშვილი ნიკოლოზ ოთარის ძე — ნორჩ ნატურ. რესპუბლ. სადგური

48. ოღრაბიშვილი სოსო რომანის ძე — ნორჩ ნატურ. რესპუბლ. სადგური.
49. კალანდაძე გიორგი ემირის ძე — ნორჩ ნატურ. რესპუბლ. სადგური.
50. მამაცაშვილი მერაბ სოლომონის ძე — ნორჩ ნატურ. რესპუბლ. სადგური.
51. თოძე ნანა ოთარის ასული — ნორჩ ნატურ. რესპუბლ. სადგური.
52. მგალობლიშვილი მანანა ზაურის ასული. — ზესტაფონის ნორჩ ნატურ. რესპუბლ. სადგური.
53. ზარნაძე მანანა სილოვანის ასული — თერჯოლის რ-ნი ზედასაზნოს საშ. სკოლა.
54. მაჩიტაძე დავით ნიკოლოზის ძე — თერჯოლის რ-ნი. ზედასაზნოს საშ. სკოლა.
55. არაბული მაყვალა გიორგის ასული — თიანეთის სკოლა-ინტერნატი.
56. მჭედლიძე ზაირა გიორგის ასული — თიანეთის რ-ნი ხევსურთსოფლის საშ. სკოლა.
57. ქელიძე გოჩა თენგიზის ძე — თელავის რ-ნი წინანდლის საშ. სკოლა.
58. ჭინჭიაშვილი ეთერ შოთას ასული — თელავის რ-ნი წინანდლის საშ. სკოლა.
59. მარიაშიძე ლიანა გიორგის ასული — კასპის რ-ნი. იგოითის საშ. სკოლა.
60. შარიფაშვილი მიხეილ ვასილის ძე — კასპის რ-ნი მეტეხის საშ. სკოლა.
61. მიჭუტიშვილი თინა სერგოს ასული — კასპის რ-ნი ხოვლეს საშ. სკოლა.
62. ხარატიშვილი სერგო გურამის ძე — კასპის რ-ნი ხოვლეს საშ. სკოლა.
63. ჯიბლაძე ქეთევან ვასილის ასული — ლანჩხუთის რ-ნი ქვიანის 8 წლ. სკოლა.
64. გუჯაბიძე რომან ამირანის ძე — ლანჩხუთის რ. შრომისუბნის 8 წლ. სკოლა.
65. ფირცხალაიშვილი იურა ანდროს ძე — ლანჩხუთის რ. ქვიანის 8 წლ. სკოლა.

66. ფირცხალაიშვილი სარდიონ გივის ძე — ქლანჩხუთის რ. ქვე-
ანის 8 წლ. სკოლა.
67. სარჯველაძე ლეილა კარლოს ასული — ლანჩხუთის რ-ნი
შრომისუბნის 8 წლ. სკოლა.
68. ჩხაიძე მერაბ ნოეს ძე — ლანჩხუთის რ-ნი აცანის საშ.
სკოლა.
69. ჩხაიძე ოთარ გურამის ძე — ლანჩხუთის რ-ნი აცანის საშ.
სკოლა.
70. სალქუვაძე იზოლდა გიორგის ასული — მახარაძის სკოლა-
ინტერნატი.
71. ცხომელიძე ქეთევან ბიჭიკოს ასული — მახარაძის რ-ნი მე-
ლექედური საშ. სკოლა.
72. წითაიშვილი ნინო კონსტანტინეს ასული — მახარაძის რ-ნი
ნაგომრის საშ. სკოლა.
73. დოლიძე ზურაბ გრიგოლის ძე — მახარაძის რ., ბოხვაურის
8 წლ. სკოლა.
74. ბუთხუზი მანანა ალექსის ასული — მცხეთის რ-ნი მუხრან-
ნის 1-ლი საშ. სკოლა.
75. ჩეკურიშვილი ვია სერგოს ძე — მცხეთის რ-ნი მუხრანის
1-ლი საშ. სკოლა.
76. ავანაშვილი გიორგი შალვას ძე — მცხეთის რ-ნი მუხრანის
1-ლი საშ. სკოლა.
77. ბუჩუკური მაყვალა გიორგის ასული — მცხეთის რ-ნი მისა-
ქციელის საშ. სკოლა.
78. ქიტუაშვილი ნანა ოთარის ასული — მცხეთის რ-ნი ნიჩბი-
სის საშ. სკოლა.
79. მოხევიშვილი ნანა რამაზის ასული — მცხეთის რ-ნი გალაგ-
ნის საშ. სკოლა.
80. ჩანადირი მამუკა ზაურის ძე — მცხეთის რ-ნი ძაღისის საშ.
სკოლა.
81. ცაბიშვილი ნუგზარ შოთას ძე — მცხეთის რ-ნი ძაღისის
საშ. სკოლა.
82. ჩიბუხაშვილი გულნარა ლევანის ასული — მცხეთის რ-ნი
ძაღისის საშ. სკოლა.
83. ლაბაური მზია ოთარის ასული — მცხეთის რ-ნი საგურამოს
საშ. სკოლა.

84. ბედუკაძე ნანი ივანეს ასული — მცხეთის რ-ნი საგარეჯოს რ-ნი საშ. სკოლა.
85. ნათაძე ნატო პატიკოს ასული — მცხეთის რ-ნი საგარეჯოს რ-ნი საშ. სკოლა.
86. სტეფანაშვილი გიორგი ოთარის ძე — მცხეთის რ-ნი წილკანის საშ. სკოლა.
87. ლაშაური დალი ვახტანგის ასული — მცხეთის რ-ნი წილკანის საშ. სკოლა.
88. ფცქიალაძე ჯემალ ელგუჯას ძე — რუსთავის მე-9 საშ. სკოლა,
89. აფანასიადი მანანა ვასილის ასული — რუსთავის მე-9 საშ. სკოლა.
90. გოდერძიშვილი თამარ ოთარის ასული — საგარეჯოს რ-ნი გიორგიშინდის 8 წლ. სკოლა.
91. ხოსიტაშვილი ლია ოთარის ასული — საგარეჯოს რ-ნი გიორგიშინდის 8 წლ. სკოლა.
92. დროიძე ლეილა ოთარის ასული — საგარეჯოს 1-ლი საშ. სკოლა.
93. ქურხული მარინა ოთარის ასული — საგარეჯოს 1-ლი საშ. სკოლა.
94. ქურხული გია დავითის ძე — საგარეჯოს რ-ნი 1-ლი საშ. სკოლა.
95. ჭიკანაძე ანა გიორგის ასული — საგარეჯოს რ-ნი 1-ლი საშ. სკოლა.
96. ექვთიმიშვილი ელენე ანზორის ასული — საგარეჯოს რ-ნი კაკაბეთის საშ. სკოლა.
97. პავლიაშვილი ნინო გურამის ასული — საგარეჯოს რ-ნი კაკაბეთის საშ. სკოლა.
98. ჩალათაშვილი ნათელა ოთარის ასული — საგარეჯოს მე-3 საშ. სკოლა.
99. ახვერდაშვილი ნიკოლოზ შოთას ძე — საგარეჯოს რ-ნი ნინოშინდის საშ. სკოლა.
100. ზორუხნიშვილი მზია ოთარის ასული — საგარეჯოს რ-ნი მანანავის 1-ლი საშ. სკოლა.
101. რუსნიშვილი ლია გიორგის ასული — საგარეჯოს რ-ნი მანანავის 1-ლი საშ. სკოლა.

102. ჩიხლაძე დავით დიმიტრის ძე — სავარჯჯოს რ-ნი ჩაილურის საშ. სკოლა.
103. ბერუაშვილი გივი ბორისის ძე — სამხრეთ ოსეთის ნორჩ ნატურალ. სადგური.
104. ბუბაშვილი ლიანა ხოსოს ასული — ტყიბულის 1-ლი საშ. სკოლა.
105. ბუცხრიკიძე ზაურ გივლას ძე — ტყიბულის რ-ნი მუხურის 8 წლ. სკოლა.
106. თათეიშვილი ლალი ოთარის ასული — ქუთაისის 32-ე საშ. სკოლა.
107. თათეიშვილი ლადო ოთარის ძე — ქუთაისის 32-ე საშ. სკოლა.
108. ფირცხალავა ნინო გურასის ასული — ქუთაისის ნორჩ ნატურალ. სადგური.
109. ბაძგარაძე მამუკა ჭიჭიკოს ძე — ქუთაისის ნორჩ ნატურალ. სადგური.
110. თოხშუა მზია გურამის ასული — ქუთაისის ნორჩ ნატურალ. სადგური.
111. კვიციანიძე მაია ამირანის ასული — ქუთაისის ნორჩ ნატურალ. სადგური.
112. ჯანელიძე ქეთევან ოთარის ასული — ქუთაისის 24-ე საშ. სკოლა.
113. კვატაშიძე დარეჯან გივის ასული — ქუთაისის 24-ე საშ. სკოლა.
114. მოდებაძე მერაბ ზურაბის ძე — ქუთაისის მე-5 საშ. სკოლა.
115. ტაბიძე გიორგი რევაზის ძე — ქუთაისის მე-5 საშ. სკოლა.
116. ყორჟოლიანი ცისმარი რაინდის ასული — ქუთაისის მე-8 საშ. სკოლა.
117. ლომიძე ნიკოლოზი — ქუთაისის 22-ე საშ. სკოლა.
118. მეყანწიშვილი ლალი ჯემალის ასული — ქარელის რ-ნი ბრეთის საშ. სკოლა.
119. ლომიძე ვენერა ნოდარის ასული — ქარელის რ-ნი რუისის 1-ლი საშ. სკოლა.
120. ვარძელაშვილი მანანა მიხეილის ასული — ქარელის რ-ნი ქვემოხვედურეთის 8 წლ. სკოლა.

121. ქოქოშვილი გივი შოთას ძე — ქარელის რ-ნი დვანის საშ. სკოლა.
122. კობახიძე ლია ვლადიმერის ასული — ქარელის რ-ნი დვანის საშ. სკოლა.
123. ახალკაცი იზოლდა შოთას ასული — ქარელის რ-ნი დვანის საშ. სკოლა.
124. აბდულოვა ლიანა ალექსის ასული — ქარელის რ-ნი კეხიჯვრის საშ. სკოლა.
125. ჯიოშვილი მარინა შალვას ასული — ქარელის რ-ნი კეხიჯვრის საშ. სკოლა.
126. ძიძიგური ნანა გიორგის ასული — ცხაკაიას რ-ნი ძველი სენაქის საშ. სკოლა.
127. გუგავა დარეჯან შოთას ასული — ცაგერის საშ. სკოლა.
128. ახვლედიანი ირინა თამაზის ასული — ცაგერის რ., ორხევის 8 წლ. სკოლა.
129. ფიფია მთვარისა მეგონიას ასული — წალენჯიხის რ-ნი ორჯონიკიძის საშ. სკოლა.
130. მიქავა დავით ისიდორეს ძე — წალენჯიხის მეურნეობის საშ. სკოლა.
131. ქარდავა ლერი გურამის ძე — წალენჯიხის ჯვარის საშ. სკოლა.
132. კვარაცხელია ნუგზარ შალვას ძე — წალენჯიხის ჯვარის № 2 საშ. სკოლა.
133. გულუა ქეთევან ვაჟას ასული — წალენჯიხის მედანის საშ. სკოლა.
134. მალაშხია დინარა გოჩას ასული — წალენჯიხის ნაკიფოს საშ. სკოლა.
135. სირაძე ციციწო ნურის ასული — ჩოხატაურის რ-ნი, გორაბერეჟოულის 8 წლ. სკოლა.
136. ჯინჭარაძე ქეთევან კარლოს ასული — ჩოხატაურის 1-ლი საშ. სკოლა.
137. ვახანია ნორა აკაკის ასული — ჩხოროწყუს რ-ნი ხაბუმის საშ. სკოლა.
138. სიჭინავა გურიელი გურასის ძე — ჩხოროწყუს რ-ნი ლესიჭინეს საშ. სკოლა.
139. პაპიაშვილი ლალი გრიგორის ასული — ქიათურის რ-ნი ხრეითის საშ. სკოლა.

140. ბაქრაძე აზა ბიჭიკოს ასული — ჭიათურის რ-ნი ქვაბულის საშ. სკოლა.
141. სუქიასიანი არამაის მიხეილის ძე — ნორჩ ნატურალისტთა რესპ. სადგური.
142. ფოგიძე თამაზ შალვას ძე — მცხეთის რ-ნი საგურამოს საშ. სკოლა.
143. ჩალაური ილია გიორგის ძე — მცხეთის რ-ნი საგურამოს საშ. სკოლა.
144. სოღალაშვილი მანანა ანზორის ასული — მცხეთის რ-ნი ძეგვის საშ. სკოლა.
145. მეგრელიძე ავთანდილი — მახარაძის რ-ნი კვირიკეთის 8 წლ. სკოლა.
146. გულიაშვილი მანანა ალექსის ასული — საგარეჯოს რ-ნი უჯარმის 8 წლ. სკოლა.
147. კაკაშვილი ლეილა გივის ასული — საგარეჯოს რაიონი, მანავის 1-ლი საშ. სკოლა.
148. მარიდაშვილი მარინა ალექსანდრეს ასული — საგარეჯოს 1-ლი საშ. სკოლა.
149. მეზერიშვილი ნინო ჯუსოს ასული — საგარეჯოს 1-ლი საშ. სკოლა.
150. ჭანტურიძე ქეთევან ავეტიკის ასული — ტყიბულის საშ. სკოლა.
151. ფრუიძე დარეჯან ოთარის ასული — ცაგერის რ-ნის ორბევას 8 წლ. სკოლა.
152. ფრუიძე მარია კანდიდის ასული — ცაგერის რ-ნის ალბანის საშ. სკოლა.
153. შკუბულიანი მაყვალა ბიჭიკოს ასული — ცაგერის რ-ნის ცაგერის საშ. სკოლა.
154. კვანტრიშვილი ირინე თამაზის ასული — ზესტაფონის რ-ნის ალავერდის საშ. სკოლა.
155. ნასიძე დოდო ალექსის ასული ზესტაფონის რ-ნის ალავერდის საშ. სკოლა.
156. ჯუღელი დავით კუკურის ძე — ზესტაფონის რ-ნის მეორე სვირის საშ. სკოლა.
157. ბარელიშვილი გურამ მიხეილის ძე — ქუთაისის მე-9 საშ. სკოლა.

158. სირბილაძე მერაბ ილუტუშას ძე — ქუთაისის 30-ე სკოლა.
159. ყუბანეიშვილი გია ვალერიანის ძე — ქუთაისის მე-18 საშ. სკოლა.
160. კიკნაძე მზია დღობიშხანის ასული — ქუთაისის ნორჩ ნატურალისტთა სადგური.
161. ყიფიაშვილი გულნაზი სიმონის ასული — ქუთაისის ნორჩ ნატურალისტთა სადგური.
162. ზუბიაშვილი ლია ბაგრატიის ასული — ქარელის რ-ნის რუი-სის მე-2 საშ. სკოლა.
163. კუდუხაშვილი პაატა გურამის ძე — ქარელის რ-ნის ქვემო-ხვედურეთის 8 წლ. სკოლა.
164. ოქროშვილი ირაკლი ივანეს ძე — ქარელის რ-ნის ქვემო-ხვედურეთის 8 წლ. სკოლა.
165. შუბითიძე გოგოლი გიორგის ძე — ქარელის რ-ნის ბრეთის 8 წლ. სკოლა.
166. ყავლიაშვილი იასონ გიორგის ძე — ქარელის რ-ნის დვანის საშ. სკოლა.
167. ჩიფჩიური თინა ფარნაოზის ასული — ნორჩ ნატურალისტთა რესპ. სადგური.
168. ბუნაშვილი მალხაზ გიორგის ძე — ნორჩ ნატურალისტთა რესპ. სადგური.
169. მგალობლიშვილი ელგუჯა ბიჭიკოს ძე — ნორჩ ნატურალისტთა რესპ. სადგური.
170. ფოცხვერაშვილი ქეთევან დიმიტრის ასული — ზესტაფონის 1-ლი საშ. სკოლა.
171. ქურციკიძე თემურ ალექსანდრეს ძე — ზესტაფონის 1-ლი საშ. სკოლა.
172. ივანიძე ლიანა გიორგის ასული — ასპინძის საშ. სკოლა.
173. სადალაშვილი გია უშანგის ძე — გორის რაიონის ქახვრელის საშ. სკოლა.
174. კვალაიაშვილი პაატა გივის ძე — გორის რ-ნის შინდისის საშ. სკოლა.
175. ჯიქია დოდო აბრამის ასული — ზუგდიდის რაიონის ნარაზნის საშ. სკოლა.
176. ანდრიაშვილი მზია იასონის ასული — მცხეთის რაიონის წილკნის საშ. სკოლა.

177. მეჭვეერიშვილი ნანა არსენის ასული — საგარეჯოს გიორგიწმინდის 8 წლ. სკოლა.
178. პაპუაშვილი ეთერ ყარამანის ასული — საგარეჯოს რ-ნის კაკაბეთის საშ. სკოლა.
179. მაისურაშვილი მანანა მიხეილის ასული — საგარეჯოს რ-ნის კაკაბეთის საშ. სკოლა.
180. ფიფია იზოლდა რევაზის ასული — წალენჯიხის ორჯონიკიძის სახ. საშ. სკოლა.
181. ჭანტურია სოსო კარლოს ძე — წალენჯიხის ორჯონიკიძის სახ. საშ. სკოლა.
182. კუბრეიშვილი სერგო ლოთის ძე — წალენჯიხის საბჭ. მეურ. საშ. სკოლა.
183. კვიციანი ერასტი ერმილეს ძე — წალენჯიხის რ-ნის საჩინოს საშ. სკოლა.
184. ჩხენკელი გულნარა გიორგის ასული — წალენჯიხის რ-ნის სუხჩის 8 წლ. სკოლა.
185. ჯიშკარიანი მარინე ნოდარის ასული — წყალტუბოს რ-ნის ქვილიშორის 8 წლ. სკოლა.
186. ნეზიერიძე ლეილა ვაჟას ასული — თერჯოლის რ-ნის ქვემოსაზანოს საშ. სკოლა.
187. ფიჩხაძე რუსუდან დავითის ასული — თერჯოლის რ-ნის ქვემოსაზანოს საშ. სკოლა.
188. ბერიშვილი ლიდა ანზორის ასული — გურჯაანის რ-ნის ბაკურციხის საშ. სკოლა.
189. გოგიბერიშვილი ლია ოთარის ასული — საგარეჯოს რ-ნის გიორგიწმინდის 8 წლ. სკოლა.
190. კაკუტაშვილი თამარ შალვას ასული — საგარეჯოს რ-ნის გიორგიწმინდის 8 წლ. სკოლა.
191. ოქრომჭედლიშვილი მზია ირაკლის ასული — საგარეჯოს რ-ნის გიორგიწმინდის 8 წლ. სკოლა.
192. მერაბიშვილი მანანა რომანის ასული — მცხეთის რ-ნის ქსნის საშ. სკოლა.
193. ცაბოშვილი მარინა ამურის ასული — მცხეთის რ-ნის ქსნის საშ. სკოლა.
194. ტრაპიძე მაია იასონის ასული — მახარაძის 1-ლი საშ. სკოლა.

195. მოლაშვილი ციციხო შალვას ასული — მახარაძის 1-ლი
საშ. სკოლა.
196. სადალაშვილი ნანული ამირანის ასული — გორის რ-ნის ქვა-
ხერელის საშ. სკოლა.
197. ბიბილური მიხეილ გივის ძე — გორის რ-ნის კარაღეთის
საშ. სკოლა.
198. ანიაშვილი ქეთევან ივანეს ასული — გორის რ-ნის კარბის
8 წლ. სკოლა.

მ ა ს წ ა ვ ლ ე ბ ლ ე ბ ი

1. ლავრიკი მარტა მათეს ასული — ცხინვალის ნორჩ ნატურალისტთა საოლქო სადგური.
2. ბერაძე ნუნუ მიხეილის ასული — ამბროლაურის რ-ნის ლადიშის 8 წლ. სკოლა.
3. ლომთაძე მარგარიტა მარკოზის ასული — ბოლნისის სულხან-საბას სახ. ქართული საშ. სკოლა.
4. ანდლულაძე დიმიტრი ნიკოლოზის ძე — გორის რ-ნის ხიდისთავის საშ. სკოლა.
5. ზაუტაშვილი ქეთევან გიორგის ასული — გორის რ-ნის ხიდისთავის 1-ლი საშ. სკოლა.
6. კაკაშვილი რობიზონ ირაკლის ძე — გორის რ-ნის სკრის საშ. სკოლა.
7. შერმადინი ეკატერინე გიორგის ასული — გორის რ-ნის ატენის საშ. სკოლა.
8. ღარიბაშვილი ნათელა ბაგრატის ასული — გორის რ-ნის შინდისის საშ. სკოლა.
9. აფციაური ცარო მოსეს ასული — გორის რ-ნის ყელქცეულის საშ. სკოლა.
10. ტატულაშვილი რუიზან ივანეს ასული — გორის რ-ნის ფლავის საშ. სკოლა.
11. მეზერიშვილი ქეთევან ადამის ასული — გორის რ-ნის ქახრელის საშ. სკოლა.
12. გენკაშვილი ზაირა შაქროს ასული — გარდაბნის რ-ნის სართიქალის მე-2 საშ. სკოლა.
13. ამონაშვილი მარიამ ნიკოლოზის ასული — დუშეთის რ-ნი ფსანაურის საშ. სკოლა.
14. ხუსკივაძე გიორგი ლავრენტის ძე — ზესტაფონის რ-ნის ცხენთარის საშ. სკოლა.
15. დალაქიშვილი მაყვალა ვასილის ასული — თბილისის 103-ე საშ. სკოლა.

16. მგალობლიშვილი მარიამ 102-ე საშ. სკოლა.
17. შენგელია ელენე ერმილეს ასული — თბილისის საშ. სკოლა.
18. მაკარიძე დავით ამბროსის ძე — თერჯოლის რაიონის ზემოსაზნოს საშ. სკოლა.
19. მშვიდლობაძე დავით ივანეს ძე — ლანჩხუთის რ-ნის გულიანის საშ. სკოლა.
20. ტიკარაძე სევერიან ალმასხანის ძე — ლანჩხუთის რ-ნის ჩოჩხათის საშ. სკოლა.
21. ზღულაძე ცილა ესეს ასული — ლანჩხუთის რ-ნის მე-2 საშ. სკოლა.
22. ბუთხუზი მერი ფრიდონის ასული — მცხეთის რ-ნის მუხრანის 1-ლი საშ. სკოლა.
23. გელაშვილი ეკატერინე ვლადიმერის ასული — მცხეთის რ-ნის მისაქციელის საშ. სკოლა.
24. პაპაშვილი ჯულიეტა გარსევანის ასული — ძალისის საშ. სკოლა.
25. უტიაშვილი თამარ ივანეს ასული — საგარეჯოს რ-ნის ნინოწმინდის 8 წლ. სკოლა.
26. ოთიაშვილი ნატო ვასილის ასული — საგარეჯოს რ-ნის კაკაბეთის საშ. სკოლა.
27. წერეთელი მარიამ ნიკოლოზის ასული — საგარეჯოს რ-ნის ვ/ჩაილურის საშ. სკოლა.
28. კობაძე თენგიზ გიორგის ძე — ქარელის რ-ნის ტახტაძის 8 წლ. სკოლა.
29. ბეჟუაშვილი შუშანა იოსების ასული — ქარელის რ-ნის რუისის მე-2 საშ. სკოლა.
30. ქორიძე მარიამ მათეს ასული — ჩოხატაურის რ-ნის საჭამია-სერის საშ. სკოლა.
31. შენგელია ელენე ერმილეს ასული — ცხაკაიას რ-ნის მე-7 საშ. სკოლა.

შ ი ნ ბ ა რ ს ი

1. ბრძანება № 400 — რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ფაკულტატიური მეცადინეობის მიმდინარეობის შესახებ	3
2. Приказ № 424—О состоянии преподавания русского языка и литературы по новым программам в 4 классах школ г. Кутанси и Заводскоко района г. Тбилиси	7
3. ბრძანება № 428 — მეოთხე რესპუბლიკური კონკურსის — „ვინ უკეთ მოაწყობს, გაამწვანებს და გაალამაზებს თავისი სკოლისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებების შემოგარენს“ ჩატარების შესახებ	13
4. დადგენილება—საქართველოს ნორჩ მოგზაურ-მხარეთმცოდნეთა VVI რესპუბლიკური შეკრების შედეგებისა და XVII რესპუბლიკური შეკრების ჩატარების შესახებ	16
5. ბრძანება № 463 — 1974 წლის ზაფხულის პერიოდში მუშებისა და მოსამსახურეების შვილების დასვენების ორგანიზაციის შესახებ	30
6. ბრძანება № 465 — საქართველოს ნორჩ ფენოლოგთა VI რესპუბლიკური კონფერენციის შედეგებისა და VII კონფერენციის ჩატარების შესახებ	46
7. ბრძანება № 466 — საქართველოს ნორჩ ტურისტ-მხარეთმცოდნეთა მეორე ექსკურსია-კონფერენციის შედეგებისა და მესამე ექსკურსია-კონფერენციის ჩატარების შესახებ	52
8. ბრძანება № 476 — ქუთაისის რვაწლიანი სკოლა-ინტერნატის ბაზაზე ფიზიკა-მათემატიკური სკოლა-ინტერნატის გახსნის შესახებ	62
9. ბრძანება № 486 — საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა თაობაზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, აგრეთვე საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის 1974 წლის 7 მაისის დადგენილებათა განსახორციელებლად სახალხო განათლების ორგანოებისა და სკოლების ამოცანების შესახებ	64
10. ბრძანება № 494 — ახალდაბის სანატორიული სკოლა-ინტერნატის მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ	67
11. რეკომენდაციები სკოლა-ინტერნატის აღსაზრდელთა დღის რეჟიმის ორგანიზაციისათვის	73
12. ბრძანება № 519 — მეთერთმეტე რესპუბლიკური კონკურსის — „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება სკოლას შედეგებისა და მეთორმეტე კონკურსის ჩატარების შესახებ	88

19/5

რედაქტორი უმ. ობოლაძე
კორექტორი ე. ქურციკიძე
ტექ. რედაქტორი ეკ. ნეშუმაშვილი

ფასი 10 კპვ.

ბეღმოწერილია დასაბეჭდად 6/XI-74 წ. ანაწყოების ზომა 6X9.5,
ქაღალდის ზომა 60X84, სესტამბო ფორმათა რაოდენობა 8.

შუკვ. № 835 უე-05961 ტირაჟი 5.000.

საქ. სსრ შინისტრთა საბჭოს გამომცემლობათა, პოლიგრაფიისა და წიგნის
ფაქტობის საქმეთა სახელმწიფო კომიტეტის სტამბა № 11,
უმ. ჩხეიძის ქ. № 19

Типография № 11 Государственного Комитета
по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета
Министров Грузинской ССР, ул. Уш. Чхвцидзе № 19